

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

VYBRANÉ LEXIKÁLNÍ JEDNOTKY V PRÁVNÍCH TEXTECH A STRATEGIE
JEJICH PŘEKLADU (ŠPANĚLŠTINA - ČEŠTINA)

Vedoucí práce: PhDr. Jana Pešková, Ph.D.

Autorka práce: Bc. Nikola Burešová

Studijní obor: Španělský jazyk

Ročník: 3

2022

Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

České Budějovice 28. dubna 2022

.....

Bc. Nikola Burešová

Poděkování

Tímto bych velice ráda poděkovala vedoucí diplomové práce, PhDr. Janě Peškové, Ph.D., za průběžné konzultace, cenné rady, podporu a trpělivost. Velké díky patří rovněž mým rodičům, kteří mě podporovali finančně i morálně celé mé vysokoškolské studium.

Anotace

Předložená diplomová práce se zabývá analýzou matričních dokladů pocházející z pěti různých španělsky mluvících zemí. Práce obsahuje teoretické kapitoly související s právním jazykem, jeho slovní zásobou a strategií překladu lexikálních jednotek v právních textech. Teorii aplikujeme v části praktické, ve které přibližujeme makrostrukturu daných dokumentů, rozčleňujeme jejich právní terminologii do tematických okruhů. U termínů navrhuje jejich vhodná překladatelská řešení do češtiny na základě právních definic, určujeme typ ekvivalence vzhledem k českému termínu a tyto termíny porovnáváme i z hlediska jejich obsahu. Následně terminologii vyhledáváme ve dvou slovnících a v terminologické databázi.

Práce je psána česky, obsahuje závěr v češtině a španělské resumé.

Klíčová slova: právní jazyk, právní terminologie, překlad, ekvivalence, matriční doklad

Annotation

This thesis deals with the analysis of civil registry documents from five different Spanish-speaking countries. It contains theoretical chapters related to legal language, its vocabulary, and the strategy of translation of lexical units in legal texts. The theory is applied in the practical part of the thesis which approaches the macrostructure of the given documents and divides their legal terminology into thematic headings. As for terminology, appropriate solutions for translation into the Czech language are proposed based on legal definitions, types of equivalence with respect to Czech terms are determined, and these are furthermore compared in terms of their content. Two dictionaries and a terminology database have been used for this purpose.

The thesis is written primarily in Czech and contains a Czech conclusion and furthermore a Spanish résumé.

Keywords: legal language, legal terminology, translation, equivalence, civil registration document

Obsah

I.	Úvod.....	10
II.	Teoretická část	12
	2.1. Právní jazyk a jeho definice	12
	2.2. Právní jazyk VS právnícký jazyk.....	12
	2.3. Odborný text, odborně funkční styl	12
	2.4. Charakteristika právního jazyka.....	14
	2.5. Slovní zásoba právního jazyka.....	15
	2.5.1. Termíny.....	15
	2.5.2. Slovní spojení.....	16
	2.5.3. Jazykové šablony	17
	2.6. Charakteristické rysy španělského odborného jazyka.....	18
	2.6.1. Morfosyntaktické hledisko.....	18
	2.6.2. Lexikální hledisko	20
	2.7. Pojetí španělské terminologie podle lingvisty Enriqueho Alcaraze Vará.....	21
	2.8. Jazykový anizomorfismus.....	23
	2.9. Strategie překladu lexikálních jednotek v právních textech	24
	2.9.1. Ekvivalenty úplné (equivalencia absoluta)	28
	2.9.2. Ekvivalenty částečné (casi-equivalencia)	28
	2.9.2.1. Ekvipolence (průnik).....	28
	2.9.2.2. Inkluze (zahrnutí)	29
	2.9.3. Ekvivalenty nulové (no-equivalencia)	30
	2.10. Shrnutí.....	30
III.	Praktická část	32
	3.1. První část: makrostruktura – faktory podle Christiany Nordové.....	34
	3.1.1. Rodné listy	35
	3.1.1.1. Španělský rodný list – podoba, zajímavosti.....	36

3.1.1.2. Mexický rodný list – podoba, zajímavosti.....	36
3.1.1.3. Argentinský rodný list – podoba, zajímavosti	37
3.1.1.4. Kubánský rodný list – podoba, zajímavosti.....	38
3.1.1.5. Ekvádorský rodný list – podoba, zajímavosti.....	38
3.1.1.6. Shrnutí rozborů	39
3.1.2. Oddací listy	40
3.1.2.1. Španělský oddací list – podoba, zajímavosti	41
3.1.2.2. Mexický oddací list – podoba, zajímavosti	42
3.1.2.3. Argentinský oddací list – podoba, zajímavosti.....	42
3.1.2.4. Kubánský oddací list – podoba, zajímavosti	43
3.1.2.5. Ekvádorský oddací list – podoba, zajímavosti.....	43
3.1.2.6. Shrnutí rozborů	44
3.1.3. Úmrtní listy.....	45
3.1.3.1. Španělský úmrtní list – podoba, zajímavosti	45
3.1.3.2. Mexický úmrtní list – podoba, zajímavosti	46
3.1.3.3. Argentinský úmrtní list – podoba, zajímavosti.....	46
3.1.3.4. Kubánský úmrtní list – podoba, zajímavosti	47
3.1.3.5. Ekvádorský úmrtní list – podoba, zajímavosti.....	48
3.1.3.6. Shrnutí rozborů	48
3.2. Druhá část	49
3.2.1. Tematické okruhy	51
3.2.1.1. Rodné listy	51
3.2.1.1.1. Názvy institucí a územně správních celků.....	51
3.2.1.1.2. Názvy úředních a jiných osob z právního odvětví rodných listů.....	56
3.2.1.1.3. Názvy odkazujících zdrojů	61
3.2.1.2. Oddací listy	63
3.2.1.2.1. Názvy institucí a územně správních celků.....	63

3.2.1.2.2. Názvy úředních a jiných osob z právního odvětví oddacích listů.....	66
3.2.1.2.3. Názvy odkazujících zdrojů.....	71
3.2.1.3. Úmrtní listy	72
3.2.1.3.1. Názvy institucí a územně správních celků.....	72
3.2.1.3.2. Názvy úředních a jiných osob z právního odvětví úmrtních listů.....	77
3.2.1.3.3. Názvy odkazujících zdrojů.....	82
3.2.1.4. Ekvivalenční hypotéza – závěr.....	83
3.2.2. Vyhledávání terminologických ekvivalentů ve slovnících	83
3.2.2.1. Rodné listy	84
3.2.2.1.1. Velký španělsko-český slovník (Josef Dubský)	84
3.2.2.1.2. Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník (Jiří Brynda)	85
3.2.2.1.3. IATE (Interactive Terminology for Europe)	87
3.2.2.1.4. Shrnutí práce se slovníky pro oblast rodných listů.....	89
3.2.2.2. Oddací listy	89
3.2.2.2.1. Velký španělsko-český slovník (Josef Dubský).....	89
3.2.2.2.2. Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník (Jiří Brynda)....	91
3.2.2.2.3. IATE (Interactive Terminology for Europe).....	92
3.2.2.2.4. Shrnutí práce se slovníky pro oblast oddacích listů.....	95
3.2.2.3. Úmrtní listy	96
3.2.2.3.1. Velký španělsko-český slovník (Josef Dubský).....	96
3.2.2.3.2. Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník (Jiří Brynda)....	97
3.2.2.3.3. IATE (Interactive Terminology for Europe).....	99
3.2.2.3.4. Shrnutí práce se slovníky pro oblast úmrtních listů.....	103
IV. Závěr	104
V. Resumen.....	107
VI. Publikace.....	110
VII. Internetové zdroje	111

VIII. Seznam příloh	114
---------------------------	-----

I. Úvod

Tématem předložené diplomové práce jsou *Vybrané lexikální jednotky v právních textech a strategie jejich překladu (španělština – čeština)*.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. Část teoretická je zaměřena na právní jazyk a jeho definici, charakteristiku, rozmanitost. Nadále vytyčujeme rozdíly mezi právním a právnickým jazykem, také ho zařazujeme do stylu odborně funkčního, který je v těchto typech dokumentů klíčový, a blíže ho definujeme. Podstatná část části teoretické se věnuje slovní zásobě. Hlavními složkami právního lexika jsou právní termíny, slovní spojení a jazykové šablony. Vytyčujeme i rysy španělského odborného stylu z hlediska morfosyntaktického a lexikálního.

Zaměřujeme se i na pojetí právní terminologie podle španělského lingvisty Enriqueho Alcaraze Vará a neméně důležitě také na jazykový anizomorfismus. Teoretická část je zakončena strategiemi překladu právních jednotek, k tomuto tématu je úzce spjatý termín ekvivalence, který je detailně vysvětlován v kapitole 2.9. a jejích subkapitolách.

Praktická část se skládá ze dvou dílčích částí, hlavní složkou obou těchto částí jsou rodné, oddací a úmrtní listy, ty jsou uvedeny na konci práce. Každý tento matriční doklad je vyhledán v pěti různých španělsky mluvících zemích, a to ve: Španělsku, Mexiku, Argentině, Ekvádoru a na Kubě.

První část praktické části je spjatá s faktory, které mohou mít vliv na volbu překladatelského řešení, tyto faktory definuje německá translatoložka Christiane Nordová. Každý matriční doklad je podle těchto faktorů analyzován a matriční doklady stejného jsou poté z hlediska těchto faktorů mezi sebou porovnávány.

Druhá část si klade za cíl splnit několik úkolů. V první polovině právní terminologii rozřazujeme do třech tematických okruhů (názvy institucí a územně správních celků, názvy úředních a jiných osob z daného právního odvětví a názvy odkazujících zdrojů). Na základě legálních definic španělského termínu určujeme jeho návrh překladatelského řešení do češtiny. Na základě počtu všech existujících definic u španělského a českého termínu, definujeme typy ekvivalencí. Součet typů ekvivalencí potvrzuje, anebo vyvrací naši stanovenou ekvivalenční hypotézu spočívající v tom, že u termínů bude převažovat ekvivalence úplná a částečná.

Jedním z úkolů je i zjistit, zda-li si termíny v obou zemích odpovídají obsahově. Řečeno jinými slovy, zda-li matrikář ve Španělsku vykonává stejné pracovní úkony jako ten v Česku, anebo se jeho náplň práce v něčem liší.

Druhá část dané praktické části souvisí s vyhledáváním legálních termínů ve dvou slovnících a v terminologické databázi Evropské Unie IATE (*Interactive Terminology for Europe*).

Prvním slovníkem je dvoudílný *Velký španělsko-český slovník* Josefa Dubského, v němž vyhledáváme ke španělským termínům jejich české ekvivalenty.

Druhým zdrojem je dvoudílný slovník Jiřího Bryndy s názvem *Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník*. Výchozími termíny jsou nalezené české termíny z předchozího slovníku Josefa Dubského a naším úkolem zde je opět vyhledat jejich původní španělské ekvivalenty.

V souvislosti s tímto vyhledáváním, buď potvrzujeme, či vyvracíme naši hypotézu týkající se slovníků. Ta spočívá v tom, že bez problémů budou nalezeny ty termíny tvořící lexikální jádro dané právní oblasti. Rovněž předpokládáme, že problém při vyhledávání by mohly působit termíny zastaralé, méně frekventované nebo některé názvy institucí.

Na závěr dané diplomové práce uvádíme shrnutí v češtině a resumé ve španělštině.

II. Teoretická část

2.1. Právní jazyk a jeho definice

Tomášek ve své publikaci termín *právní jazyk* pojímá z více úhlů pohledu. „*Právní jazyk je z funkčního hlediska prostředkem komunikace v rámci práva jako normativního systému. Ze systémového hlediska je součástí každého spisovného jazyka. Z obsahového hlediska je právní jazyk znakový systém, kde za jednotlivé znaky pokládáme jednotlivá slova (právní termíny), slovní spojení (ustálené obraty – jazykové šablony) nebo celé věty.*“ Právní jazyk je realizován právním projevem, což je konkrétní realizaci právního jazyka. Právní projev je jakýkoli projev mluveného nebo psaného charakteru, díky kterému dochází k přenosu právní informace (TOMÁŠEK, 2003, str. 25).

Privilegiem práva ve společnosti je už od počátku to, že definuje její kulturu, ukazuje její hodnotu a snaží se tyto zažití standardy v ní dodržovat (CALVI, 2009, str. 147).

2.2. Právní jazyk VS právnícký jazyk

Ačkoli se můžou termíny *právní jazyk* a *právnícký jazyk* zdát jako jeden a ten samý termín, opak je pravdou. *Právní jazyk* nese základové slovo *právo*, zatímco *právnícký jazyk* má v sobě základové slovo *právník*. Právníci nejsou tedy osoby, kteří by pojmenovávali právo jako označovanou skutečnost, ale jsou pouze jeho uživateli, kteří mohou mezi sebou vytvářet jazyk profesionální, díky kterému mezi sebou komunikují o právních záležitostech. Z tohoto konstatujeme, že právnícký jazyk je právnímu jazyku podřízený, neboť právníci z právního jazyku čerpají a vytvářejí tak svůj jazyk právnícký (TOMÁŠEK, 2003, str. 24-25).

2.3. Odborný text, odborně funkční styl

Právní jazyk je jazyk spisovný, vyskytuje se v odborných textech mající odborně sdělnou funkci a jejichž cílem je přesné a jednoznačné sdělení předávaných informací. Užívá se hojně termínů, jak jednoslovných, tak víceslovných, polovětných konstrukcí, nominalizací, souvětích souřadných (tzv. hypotaktických). Typickým slohovým postupem je hlavně postup výkladový a úvahový, objevuje se i odborný popis.

Kořeny odborného funkčního stylu sahají až do středověku, do doby, kdy se začala konstituovat věda s cílem předat dosažené informace lidského bádání a poznání.

Funkční styl odborný je stylem veřejné jazykové komunikace, je do detailu propracovaný, jak na horizontální, tak na vertikální úrovni, snaží se o ekonomičnost projevu. Je neexpresivní, formulace jsou přesné, jasné a relativně úplné s dominující pojmovou složkou. Významnou roli hraje rovněž textová výstavba, složitější věty, hojnost předložkových a spojovacích výrazů, které dodávají textu soudržnost a jazykovou úroveň. Dále pak převládají delší souvětí, ve kterých se někdy čtenář může ztráct. Pravdou ale zůstává, že tato syntaktická propracovanost hierarchizuje myšlenky a vztahy jevů v daném textu. Přehlednost a hierarchii tvoří i oddíly, kapitoly a subkapitoly, interpunkční znaménka nebo například závorky.

Součástí těchto textů mohou být i náčrty, ilustrace, schémata, jejichž cílem je danou problematiku čtenáři blíže přiblížit. Mělo by se v nich směřovat k explicitnosti vyjádření, jinak řečeno, všechny informace uvedené v textech právního charakteru by měly být čtenáři jasné a srozumitelné. Měl by je umět nejen pochopit, ale i dále umět rozvinout a aplikovat.

Z morfologického pohledu můžeme konstatovat, že v odborných textech jsou hojně zastoupena deiktická zájmena dodávající kohezni textu, přítomný čas plnící funkci zobecnování, dále spojky, větší míra pasiva. V těchto typech textů se vyskytují i přechodníky, které v dnešním jazykovém systému jsou na periférii slovní zásoby a které můžeme označit za archaismy.

Neopominutelná je rovněž impersonalizace, jde o lingvistický jev typický právě pro administrativně-právní texty, kdy autor nezmiňuje původce děje. Ten být zmíněn nechce nebo nemůže, nebo není znám. Dalším jevem je i plurál skromnosti (autorský plurál), kde autor nezmiňuje sebe jako první osobu jednotného čísla, ale užije první osobu množného čísla, čím zahrnuje do problematiky sebe i své čtenáře. Tímto krokem se autor v podstatě může vyhnout zodpovědnosti za svá tvrzení uvedená v textu a zahrnout do nich i své čtenáře (ČECHOVÁ, 2003, str. 175-187).

Bohumil Zavadil a Petr Čermák ve své publikaci zmiňují také diskurzivní markéry (*marcadores discursivos*), které jsou v odborných textech také hojně zastoupeny a vdechují jim tak vyšší míru odbornosti a jednotlivé myšlenky mezi sebou dobře propojují.

Typů diskurzivních markérů je mnoho, rozlišují se podle toho, jakou funkci v textu plní, kde jsou umístěny, autoři zmiňují i klasifikaci podle Portolése¹. Zde jsou uvedeny některé z nich:

- vysvětlovací (*explicativos*): *es decir, dicho de otra manera, o sea*;
- začínající určitou myšlenku (*marcadores de apertura*): *en primer lugar, por una parte, por un lado*;
- uzavírající určitou myšlenku (*marcadores de cierre*): *en último término, en fin, por fin*;
- důsledkové (*consecutivos*): *pues, por lo tanto, de ahí* (ZAVADIL, ČERMÁK, 2010, str. 297-308).

Diskurzivními markéry se zabývá mnoho lingvistů, například se této problematice věnují i lingvisté ze Salamancy².

2.4. Charakteristika právního jazyka

Lze tvrdit, že právní jazyk je využíván především v zákonech, vyhláškách, právních předpisech, v dalších oficiálních záležitostech, pomocí kterých se vyjadřují právní skutečnosti. Vyjadřuje rozkazy, zákazy, příkazy, povinnosti. Důležitou složkou je právní terminologie, která hraje klíčovou roli pro danou diplomovou práci.

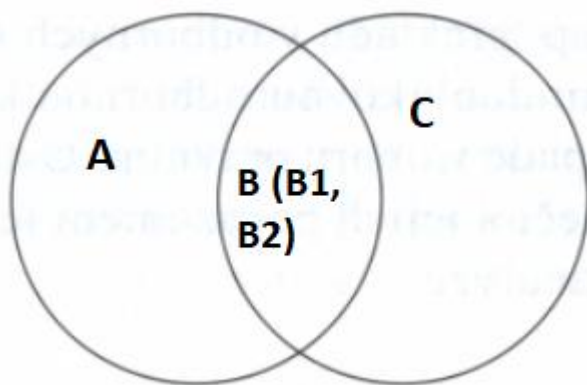
Právní jazyk užívá všechny slovní druhy s výjimkou citoslovcí, ovšem musíme brát v potaz, že frekvence užití slov v tomto jazyce se liší od toho obecného. Za důležité považujeme zmínit, že právní jazyk se liší od jazyka obecného, nemá ale tak specifickou slovní zásobu, která by se vůbec nepromítala v jazyce obecném. Tyto dva typy jazyků se vzájemně ovlivňují, překrývají a doplňují, i se od sebe liší.

Tomášek pro názornost představuje tzv. Eulerovy kruhy, viz obr.

---

¹ J. Portolés. *Marcadores del discurso*. Barcelona: Ariel, 1998.

² DOMÍNGUEZ GARCÍA, Lorena, Sheila LUCAS LASTRA, Álvaro RECIO DIEGO, Carmela TOMÉ CORNEJO a Julio BORREGO NIETO. *Gramática de referencia para la enseñanza de español: la combinación de oraciones*, la edición. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca, 2013. Español para extranjeros. ISBN 978-84-9012-375-1, str. 395-412.

Bod A představuje takovou slovní zásobu, která je typická pro obecný jazyk a jazyku právnímu zůstává cizí (*krása, radost*).

V bodě C se vyskytuje slovní zásoba jazyka odborného, která se zase neobjevuje v jazyku obecném. Typickým příkladem jsou termíny (např.: *neopominutelný dědic*).

Bod B je průnik těchto dvou jazyků, jinak řečeno, průnikem toho, co tyto dva jazyky mají společného. Tento bod se dále dělí na podmnožinu B1 a B2.

Podmnožina B1 představuje slova, která se vyskytují v obou typech jazyka a které v sobě nesou právní základ (*soud, trest*).

V podmnožině B2 se skrývají výrazy neutrální, to jsou ty, které se používají v právních textech, ale v obecném jazyce nemají vyšší význam (*den, voda*) (TOMÁŠEK, 2003, str. 47-48).

2.5. Slovní zásoba právního jazyka

Dané subkapitoly si kladou za cíl představit jádro slovní zásoby právního jazyka, do kterého se zpravidla řadí termíny, slovní spojení a jazykové šablony (TOMÁŠEK, 2003, str. 48).

2.5.1. Termíny

Tomášek ve své publikaci *Překlad v právní praxi* tvrdí, že právní termíny „jsou pojmenováním právní skutečnosti a jejich význam je možné přesně definovat.“ To, že právní termín lze přesně definovat, je typický rys, díky kterému lze od sebe rozlišit termín od běžného slova. I termíny samotné sebou nesou jisté zajímavosti.

Víme, že slova v běžné slovní zásobě vznikají v průběhu času, některá zaniknou (archaismy), nová se objeví (neologismy), tento proces probíhá i u termínů. Například

termín *žaloba* je typický termín užívaný po staletí, zatímco *výprosa*³ je termínem postupně zanikajícím. Některé z nich zná i široká veřejnost bez toho, aniž by se musela o právní odvětví více zajímat (*soud*). Dále se objevují termíny, se kterými se setkávají pouze osoby pohybující se v daném odvětví (*koluze*)⁴.

Pod slovem termín si nepředstavujeme pouze jedno slovo (jednoslovný termín, např.: *zákon*), existují totiž i víceslovné termíny (*ústavní zákon*).

Lingvisté a jiní odborníci zabývající se právním jazykem považují za termíny i polovětné konstrukce, věty a verbonominální konstrukce (např.: *vynešt rozsudek*). Jedná se o ustálená slovní spojení popisující právní skutečnosti a vyskytující se typicky v právním jazyce, Nelze u nich jednotlivá slova zaměňovat za jiné (**vyřknout rozsudek*)⁵.

Definice každého odborného pojmu může probíhat buď v užším nebo v širším slova smyslu. Hovoříme-li o definici termínu v užším smyslu, lze ho vysvětlit následovně. V tomto případě se jedná o definici samotnou, kdy si v ní všimáme toho, jak definice postupuje od obecného (*genus proximum*) ke zvláštnímu (*differentiae specifica*). Pro představu si uvedeme příklad z publikace. Zbraň je předmět (*genus proximum*), který činí útok proti tělu důraznějším (*differentiae specifica*).

Definice v širším slova smyslu znamená vymežit právní jazyk v tom, v čem se odlišuje od jazyka obecného. Typickými znaky právního jazyka podle Tomáška je: významová přesnost, jednoznačnost, stručnost, srozumitelnost, ustálenost, ústrojnost, úkonnost a neexpresivnost (TOMÁŠEK, 2003, str. 49-50).

2.5.2. Slovní spojení

Slovním spojením se míní víceslovné výrazy neterminologické povahy, které pouze popisují právní skutečnost, nepojmenovávají ji. Z důvodu, že popisují právní skutečnosti, bývají tato spojení právně příznaková, mívají pevnou a neměnnou stavbu ve formě slovesa a podstatného jména, mluvíme o tzv. nominalizaci (*sdělit obvinění*).

---

³ Zákony pro lidi. Část třetí, hlava II., díl 2, oddíl 1, § 2189 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89/zneni-20210701#cast3>> [citováno: 20/01/2021]

Přenechá-li půjčitel někomu bezplatně věc k užívání, aniž se ujedná doba, po kterou se má věc užívat, ani účel, ke kterému se má věc užívat, vzniká výprosa.

⁴ In: ABZ.cz: slovník cizích slov [on-line]. Radek Kučera & daughter, 2005. Termín koluze. Dostupné z: <<https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/koluze>> [citováno: 20/01/2021]

Tajné srozumění poškozující oprávněného.

⁵ Znak (*) u příkladu označuje chybné právní slovní spojení.

Eugenio Coseriu tvrdí, že slovní spojení jsou výsledkem implikace. To znamená, že určitý termín si ihned asociujeme s jiným slovem z obecného jazyka. Například termín *rozsudek* implikuje obecné slovo *vynést*, a tak dostáváme slovní spojení *vynést rozsudek* (TOMÁŠEK, 2003, str. 51-52).

2.5.3. Jazykové šablony

Jazyková šablona je „*ustálený, standartní právní obrat (spojení slov, ale i celá věta), daný v právní oblasti konvencí, který vstupuje do právního projevu jako ústrojný a konstrukčně hotový.*“ Řadíme sem nejrůznější formulace typu: *tento rozsudek je konečný a není proti němu odvolání.* Jejich specifickými rysy jsou: srozumitelnost, ustálenost, ústrojnost, úkonnost.

Pokusíme se o jejich detailnější přiblížení. V textu jazykové šablony tvoří malé celky a lze je z textu vyčlenit. Je to výsledek kombinace složek odborné slovní zásoby a složek běžné slovní zásoby tvořící právní subsystém, neterminologickou složku. Vznikly automatizací jazykových prostředků, zatímco termíny vznikly diferenciací odborného pojmu (*genus proximum*) jako výraz k poznávání právní skutečnosti prostřednictvím jazyka.

Lze je klasifikovat v právních projevech z pohledu strukturálního a funkčního hlediska. Podle strukturálního hlediska jazykové šablony dále rozdělujeme na:

- A. Lexikální šablony – určitá slovní spojení tvořící větu („...*pod trestem peněžité pokuty...*“)
- B. Větné šablony – jazykové útvary s lexikálním významem, které mají podobu věty (*odnětím svobody bude potrestán*)
- C. Konstrukční šablony – větné útvary vytvářející rámec, v němž je jedna stálá jednotka (jádro šablony) a zbytek jednotek je proměnných (*podle článku...,zákoníku..., odstavce, apod.*).

Podle funkčního hlediska se jazykové šablony dělí podle toho, na jaké pozici v textu se nacházejí.

- A. Uvozovací šablony – začínají daný právní úsek (*Parlament ČR se usnesl na tomto zákoně...*)
- B. Závěrečné šablony – uzavírají daný právní úsek (*...čímž byla rozprava skončena.*)

C. Vnitřní šablony – zajišťují návaznost informací na ty předchozí (... v souladu s ustanovením...) (TOMÁŠEK, 2003, str. 52-54).

2.6. Charakteristické rysy španělského odborného jazyka

Daná kapitola si klade za úkol zaměřit se na rysy španělského odborného jazyka se zaměřením na hledisko morfosyntaktické a lexikální. Cílem je vysvětlit jednotlivé rysy odborného jazyka na území Španělska a pokusit se je čtenáři maximálně přiblížit.

Předtím než se do dané problematiky pustíme, měli bychom informovat čtenáře o tom, že právní jazyk se vyvíjí už od nepaměti, a to se odráží i na jeho slovní zásobě. Například termíny *la pena*, *el delito* nebo *la sanción* pochází z doby Římské říše, jsou tedy ovlivněny latinou, naopak z doby Velké francouzské revoluce pak pocházejí termíny *el federalismo* nebo *la constitucionalidad*. Od dob Druhé světové války do právní terminologie vstoupily anglicismy ve formě výpůjček či kalků typu *la privacidad* (CALVI, 2009, str. 147-148).

2.6.1. Morfosyntaktické hledisko

Typickým jazykovým prvkem ve španělských odborných textech administrativně-právního charakteru je *futuro imperfecto de subjuntivo* (*budoucí subjunktiv*). Jedná se o subjunktiv v dnešní době již archaický, v běžné mluvě se nepoužívá. Je právě typický pro tyto typy textů. Rovněž ho můžeme identifikovat u přísloví (př.: *a donde fueres haz lo que vieres*) či v biblických textech (př.: *al que buscar el reino de Dios y su justicia todo lo demás le será dado por añadidura*). De facto, ze sémantického hlediska budoucí subjunktiv je stylovou variantou přítomného subjunktivu a subjunktivu imperfekta (ALCARAZ VARÓ, 2002, str. 103-115). María Vittoria Calvi ho označuje za *futuro de obligatoriedad o yusivo* (CALVI, 2009, str. 148).

Por la simple derogación de una ley no recobran vigencia las que ésta hubiere derogado.

Zajímavá je skutečnost, že v odborných textech běžně dochází k míchání těchto dvou subjunktivů, viz příklad.

Cuando la defunción de un litigante conste (1) al tribunal y no se personalizare (2) el sucesor en el plazo de los cinco días siguientes, se permitirá a las demás partes (...).

Příklad č. 1 je subjunktiv přítomný a příklad č. 2 je budoucí subjunktiv. Jak lze vidět, koexistují spolu, a i když se jedná o dva vizuálně odlišné slovesné formy, plní v těchto typech textů stejnou sémantickou funkci.

Absolutní klauzule (*la cláusula absoluta, ablativo absoluto*) je podle lingvisty Alcaraze Vará „*una expresión elíptica sin conexión o vínculo gramatical con el resto de la frase a que pertenece, pero de la cual depende por el sentido*⁶.“ Absolutní klauzule je například: *Muerto el perro, se acabó la rabia.*

Muerto el perro je absolutní klauzule, která gramaticky nenavazuje na druhou část věty, ale obě části věty spolu dávají po sémantické stránce smysl. Absolutní klauzule se nadále vyskytuje u textů popisující instrukce, postup.

Třetím morfosyntaktickým rysem je nadměrné užívání gerundia. Slovo ve formě gerundia staví ono sloveso do poměru slučovacího se slovesem vyčásovaným.

El Registro de Condiciones Generales va a posibilitar el ejercicio de las acciones colectivas y a coordinar la actuación judicial, permitiendo que ésta sea uniforme (...).

Durativnosti gerundium nabývá ve spojení se slovesem *estar*, viz příklad.

Estaba el fiscal exponiendo sus conclusiones cuando se produjo el apagón.

Pro tyto typy textů ve španělštině, tak i v češtině, je typická nominalizace. Nominalizaci tvoří spojení substantiv, která jsou spojena předložkou, adjektivem a adverbium. Adjektiv se v těchto typech textů vyskytuje nadbytek.

La ley no provee instrumentos procesales estrictamente circunscritos a las previsiones actuales de protección colectiva de los consumidores y usuarios.

Las reclamaciones deberán formularse.

Sloveso *deber* je v budoucím čase jednoduchém (*el futuro simple*), kde by za normálních okolností tento slovesný čas vyjadřoval budoucnost. V administrativně-právních textech plní funkci apelativní (překlad předchozího příkladu: požadavky budou formulovány).

Pasivní konstrukce jsou další signifikantní složkou odborného jazyka. Ve španělštině rozlišujeme dva typy. Prvním typem je tzv. *pasiva perifrástica*. Ta je

---

⁶ Eliptické vyjádření bez spojení či gramatického vztahu ke zbytku věty, ke kterému patří a se kterým tvoří význam (překlad autorky práce).

vyjádřena slovesem *ser* plnící funkci pomocného slovesa a je doprovázeno dalším slovesem v participiu. Tato slovesa jsou navíc ještě doprovázena předložkou *por* a původcem děje (španělsky *el complemento de agente*). Pro představuje si uvedeme příklad:

Tienen derecho a que su caso sea resuelto por el tribunal que corresponda según normas predeterminadas.

Na základě poznatků právě nabytých zanalyzujeme podtržený segment v předchozí větě. *Sea* je tvar slovesa *ser* ve formě přítomného subjunktivu, zde plní funkci pomocného slovesa. *Resuelto* je participium od slovesa *resolver*. Za nimi následuje původce děje *por el tribunal*.

Pro porovnání, *pasiva refleja* se liší v tom, že u ní není známý původce děje. Můžeme to laicky připodobnit tomu, že „něco se samo děje“. Sloveso je ve zvrtném tvaru (španělsky *verbo reflexivo*).

Los concursos (...) se regirán (...) y se ajustarán a lo establecido (ALCARAZ VARÓ, 2002, str. 103-115).

2.6.2. Lexikální hledisko

Co se týká lexikální stránky administrativně právních textů ve španělštině, typické jsou dublety, tj. uvedení jednoho slova dvakrát, ale v jiném slovním druhu. To plní funkci apelativní, klade se důraz na konkrétní tvrzení v textu.

Que estimando como estimo (...) debo acordar y acuerdo.

Locuciones prepositivas (preposicionales) neboli předložkové lokuce. Podle slovníku Španělské královské akademie (RAE) předložková lokuce „... *se asemeja a una preposición en su comportamiento sintáctico o en su significado; p.ej., en orden a, a través de*“.⁷

Jak je na první pohled patrné, jedná se o spojení předložky, substantiva a další předložky, které se dají substituovat za jednu předložku (*en orden a = según*).

---

⁷ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/locuci%C3%B3n>> [citováno: 23/01/2021]

Svým syntaktickým chováním nebo významem se podobá předložce, např.: v souvislosti s, přes (překlad autorky práce).

Zajímavou skutečností je, že vznikají v této jazykové oblasti i právní termíny (neologismy).

Ve španělských odborných textech se rovněž považuje za nutné klást důraz na sdělení, ve kterém se použijí dvě slova mající stejný sémantický význam. Například:

Una Ley de Enjuiciamiento Civil nueva, que exprese y materialice (...) para procurar acoger y vertebrar los planteamientos.

Stejně tak jako v češtině, tak i ve španělštině často dochází k nominalizaci, jinými slovy, věta nebo její část inklinuje k nominálnímu syntagmatu.

Ellos rechazaron la oferta => Su rechazo de la oferta (nominální syntagma).

Nejfrektovanějšími sufixy jsou *-idad* (*prolijidad*), *-miento* (*establecimiento*), *-ción* (*realización*).

Admitir => proceder a la admisión

Reclamar => presentar una reclamación

Resolver => dictar una resolución

Slovesa *proceder*, *presentar* a *dictar* zde u nominálních syntagmat plní pouze funkci pomocného slovesa, nenesou zde žádné významy. Z toho důvodu je Alcaraz Varó označuje za „*verbos vacíos*“ (ALCARAZ VARÓ, 2002, str. 24-31).

2.7. Pojetí španělské terminologie podle lingvisty Enriqueho Alcaraze Vará

V této kapitole autorka práce čerpá veškeré informace z publikace *El español jurídico*, jejímž autorem je španělský lingvista Enrique Alcaraz Varó. Lze bezpochyby konstatovat, že odborná slovní zásoba je neuvěřitelně bohatá a pestrá. Nicméně, o tom nás i následující text přesvědčí.

Podle dané publikace termín (*el término*) je slovo, které lze přesně definovat a nese jednoznačný (monosémní) význam. V tomto případě mluvíme o technicismech. Jedná se o slovo, které má určitý, přesný význam. Termíny se vyskytují v určitých typech profesí a bez jejich patřičného dřívějšího nastudování, by pro nás bylo těžké je pochopit i umět je interpretovat. Na základě tohoto tvrzení můžeme technicismsy rozdělit do dvou kategorií: na tzv. *unidades simples* a *unidades compuestas*.

V případě *unidades simples*, jak již název napovídá, jedná se o termíny, které jsou tvořeny pouze jedním slovem, toto slovo má přesnou a jasnou definici. Alcaraz Varó udává následující příklad:

„Albacea – persona que, por voluntad del testador o por designación del juez, interviene en la ejecución de un testamento⁸.“

Druhou skupinou jsou *unidades compuestas*, jedná se o termíny skládající se ze dvou a více slov, opět mající přesný a jasný sémantický význam.

„Caducidad de la instancia – archivo de las actuaciones decretado por el juez cuando, pasado cierto plazo, las partes han dejado de realizar gestiones. En tal caso, se presume que los litigantes han abandonado sus pretensiones. Sin embargo, a diferencia de la prescripción, que es definitiva, como indicamos en la pág. 250, la caducidad de la instancia no impide a las partes retomar el pleito en un momento posterior⁹.“

Existují rovněž termíny, které mají význam, jak odborný, tak i běžný (vyskytuje se v každodenním životě) (španělsky *términos semitécnicos*). Jsou to termíny tzv. polysémní (vícevýznamové).

Abychom byli schopni si o následujícím tvrzení udělat představu, uvedeme následující příklad.

Deducir (1) – inferir

Deducir (2) – descontar

Deducir (3) – jur., alegar, presentar las partes sus defensas o alegaciones

Deducir (4) – jur., deducir testimonio, librar, presentar testimonio, a los efectos de incoar un precedente

U následujících příkladů lze konstatovat, že první dva příklady jsou používány v běžné, každodenní mluvě. Zatímco význam třetí a čtvrtý je značně odborný a v běžném jazyce bychom ho spíše nepoužili, tato slova v odborných typech textů nabývají nových významů.

---

⁸ Vykonavatel závěti – osoba, která je zapojena do vyřízení závěti, a to na svolení zůstavitele, nebo jmenováním soudce (překlad autorky práce).

⁹ Vypršení platnosti žádosti – soubor právních jednání stanovených soudcem, kterým se strany po vypršení lhůty přestávají dále zabývat. V takovém případě, ti, kdo spor vedou, odstoupili od svých nároků. Nicméně na rozdíl od promlčení, které je definitivní, jak uvádíme na straně 250, vypršení platnosti žádosti nezabraňuje tomu, aby strany později proces neobnovily (překlad autorky práce).

Je logické, že nejprve u těchto typů slov vznikl jejich nejzákladnější význam a postupem času, vývojem jazyka, se přidaly významy sekundární.

S poslední skupinou souvisí problematika zmíněná v kapitole 2.4., kde byly definovány a detailněji přiblíženy Eulerovy kruhy. U nich jsme mimo jiné uvedli, že slovní zásoba každodenního života se může vyskytovat i v jazyce právním.

Poslední skupinu termínů označuje Alcaraz Varó jako *el vocabulario general de uso frecuente en derecho*, přeloženo jako všeobecná slovní zásoba vyskytující se často v právu. V oblasti administrativně-právní hrají tato slova důležitou roli.

To znamená, že slova z běžné slovní zásoby se vyskytují v jazyce právním, neztrácí však svůj původní význam, nejedná se tedy o technicismsy. Tuto skupinu termínů lze rovněž označit za termíny vztahové či spojující (španělsky *términos relacionales*).

Takovým slovesem splňující právě zmíněná kritéria je například sloveso *practicar*, jemuž se v odborných textech přikládá význam *efectuar, realizar, llevar a cabo*. Pojí se s ním substantiva vytvářející určitý ustálený slovní výraz: *practicar una prueba, practicar las actuaciones, practicar detenciones, practicar una redada* apod.

Nepochybně se vyskytuje i ve formě substantiva *la práctica*, viz příklad.

Citación para la práctica de diligencias preliminares.

Do této skupiny termínů spadá nespočet slov z běžné slovní zásoby jako: *la oficina, la autoridad, el motivo, la regulación, regular, configurar, notificar, incorporar, apreciar*, apod.

S druhou skupinou tvoří ustálená slovní spojení (např.: *la medida provisional, la medida cautelar, el motivo de nulidad*).

Na závěr kapitoly uvádíme i skutečnost, že slovní zásoba odborného jazyka také čerpá z žargonů (*el chorizo, estirar la pata*), z kolokací (*a la sombra, empapelar*) a z oblastí nejrůznějších profesí (ALCARAZ VARÓ, 2002, str. 62-65).

2.8. Jazykový anizomorfismus

Jak zřejmě tušíme, mezi jazyky existuje asymetrie, tzn., že mezi jazyky a jejich jazykovými systémy existuje jistá podobnost. Alcaraz Varó tento jev označuje jako anizomorfní chování jazykových jednotek (*anisomorfismo*).

Podle něj existují čtyři typy:

- a) lingvistický (*el lingüístico*),
- b) kulturní (*el cultural*),
- c) interpretativní (*el interpretativo*),
- d) běžný (*el genérico*).

Blíže se autor věnuje typu lingvistickému a kulturnímu. Lingvistická asymetrie znamená, že jazyky se v něčem podobají a v něčem se liší. Jako příklad Alcaraz Varó uvádí pojem *derecho* (právo) a *jurídico* (právní).

Jak je patrné, například čeština má pro tyto dva výrazy dvě slova se stejným kořenem (práv-), ale ve španělštině nelze vyjádřit slovo právní jako **derechal*, nýbrž pro adjektivum s tímto sémantickým významem existuje právě slovo *jurídico*. To znamená, že pro češtinu jsou to dvě slova se stejným kořenem, pro španělštinu jsou to dvě odlišná slova s jinými kořeny pojmenovávající to, co v češtině zastoupí kořen jeden.

Podle toho, jak jazyková asymetrie (anisomorfie) kulturní a lingvistická jsou mezi sebou propojeny, dělíme je na tři typy: asymetrie vysoká, průměrná, nízká. Vysokou asymetrii mívá právě právní terminologie (ALCARAZ VARÓ, 2004, 203-214).

2.9. Strategie překladu lexikálních jednotek v právních textech

V úvodu dané kapitoly bychom měli zdůraznit jednu neopominutelnou skutečnost, a to tu, že právní překlad má svá vlastní pravidla, principy, mechanismy. Proto je právě považován za velmi obtížný (HOLL, 2012, str. 192).

Umět dobře přeložit text právního charakteru z výchozího jazyka do cílového neznamena, že přeložíme slovo po slově (použijeme doslovného překladu). Tímto způsobem dobrý a kvalitní překlad nikdy nevznikne.

Základní složkou každého textu je složka sémantická, kterou představuje lexikum, které nese určitý význam a které mezi sebou určitým způsobem gramaticky funguje. Nepochybně v každém překladu, ať už právním či neprávním, by měla neopominutelnou roli hrát pragmatika¹⁰. Jinak řečeno, když mluvíme, nejenže něco říkáme, ale rovněž tím sledujeme i nějaký záměr. Jedná se o vztah mezi jazykovými

---

¹⁰ Obor lingvistiky zabývající se praktickým a účelným používáním řeči.

prostředky a mluvčími, kteří mohou být různých národností, různých sociálních vrstev, věku, vzdělání apod. Tím vším se pragmatika zabývá a je třeba ji při překladu dodržet a uzpůsobit ji jazyku, do kterého je výchozí text překládán. Důležitou roli hraje i denotační informace (zaměřena na věcnou informaci, součást obsahové informace) a konotační informace (dána funkčně stylistickým a expresivním zbarvením jazykového výrazu) (KNITTLOVÁ, 1995, str. 5-6).

Vzhledem k různorodosti jazykových systémů, včetně těch právních, je třeba při překladu dbát na tzv. ekvivalenci.

Knittlová definuje pojem ekvivalence jako „převedení veškeré informace textu výchozího jazyka (VJ)¹¹ do textu cílového jazyka (CJ)¹² i při různosti gramatických systémů obou jazyků.“ Z toho vyplývá, že i když se ve dvou textech nejedná o identické sémantické jednotky, mohou však plnit stejnou funkci v určité situaci, mluvíme tedy o funkční ekvivalenci (KNITTLOVÁ, 1995, str. 5).

Hollová upřesňuje, že ekvivalence absolutní (*equivalencia absoluta*) mezi dvěma právními řády neexistuje, a proto při překladu právních textů musíme hledat ekvivalenci přibližnou (*equivalencia aproximada*), tedy funkční. Řečeno jinými slovy, přeložený text výchozího jazyka odpovídá významově textu cílovému, i když se syntakticky struktura liší. Abychom však ekvivalenci přibližnou dodrželi, je třeba provést pečlivou právní analýzu obou právních systémů, ty by měly mít podobnou syntaktickou strukturu. Rovněž záleží na obsahu, předmětu překladu nebo na typu dokumentu. Snažit se o funkční ekvivalenci při překládání lze považovat za ideální techniku překladu (HOLL, 2012, str. 194).

Pokud by se ani po pečlivé analýze obou právních systémů nenašla ekvivalence přibližná, autorka doporučuje následovat tři možná řešení De Groota¹³.

Prvním řešením je použít daný termín jako výpůjčku (*préstamo*), tu buď doslovně přeložit v uvozovkách nebo ji čtenáři opsat, vysvětlit.

Druhým řešením je termín parafrázovat, například slovy: to znamená, řečeno jinými slovy, apod. De Groot parafrázi zde označuje za *equivalente descriptivo*.

---

¹¹ Výchozí jazyk (VJ): jazyk, ze kterého překládáme, španělsky *lengua de partida*

¹² Cílový jazyk (CJ): jazyk, do kterého překládáme, španělsky *lengua de llegada*

¹³ Pozn.: citováno Iris Hollovou (HOLL, 2012, str. 194-196).

Poslední řešení navrhuje vytvořit neologismus, tedy vytvořit úplně nové slovo, které se v cílové právní terminologii ještě nenachází. Mělo by se rovněž jednat o nové slovo, které se nám asociuje s danou věcí, čtenář by si měl být schopen o významu daného neologismu udělat představu. Jestli se neologismus v dané právní terminologii uchytí, či zmizí, je však otázkou.

Hollová dále čerpá z publikace Westona *An English Reader's Guide to the French Legal System*¹⁴, ve které autor uvádí pět řešení při tzv. *culture-specific concepts* (kulturně-specifických pojmech).

- A. najít funkční ekvivalenci (*equivalente funcional*),
- B. přeložit „slovo od slova“ (*equivalente formal*),
- C. přepsat termín výchozího jazyka a parafrázovat ho,
- D. vytvořit neologismus,
- E. termín zdomácnit (naturalizovat ho).

Způsob překladu „slovo od slova“ se často setkává s kritikou, nicméně v určitých sekvencích překladu se někdy nabízí jako jediné možné řešení.

Naturalizaci definuje jako „*un caso especial de la traducción palabra-por-palabra o de la utilización de un préstamo, y que supone, al mismo tiempo, creación de un neologismo*¹⁵“ (WESTON, 1991, str. 21-31).

Mayoral a Muñoz ve svém článku *Estrategias comunicativas en la traducción intercultural*¹⁶ nabízí dvě možnosti překladu kulturně-specifických pojmů. To, jakou možnost zvolíme, závisí na tom, jestli chceme zachovat kulturu výchozího jazyka, anebo překlad termínu chceme přizpůsobit kultuře cílového jazyka. Viz příklad.

Autoři uvádějí anglický termín *House of Representatives*, ten můžeme přeložit jako „*Cámara de los Representantes*,“ a tím tak zachovat kulturu původního jazyka, jednalo by se o literární kalk. Nebo překlad můžeme uzpůsobit kultuře jazyka cílového, v našem

---

¹⁴ WESTON, Martin. *An English reader's guide to the French legal system*. New York: Distributed exclusively in the US and Canada by St. Martin's Press, 1991. ISBN 9780854966424.

¹⁵ Naturalizace je speciální případ překladu „slovo od slova,“ nebo použití výpůjčky. Naturalizace předpokládá vytvoření neologismu (překlad autorky práce).

¹⁶ MAYORAL ASENSIO, Roberto a Ricardo MUÑOZ MARTÍN (1997). *Estrategias comunicativas en la traducción intercultural*. V knize: *Aproximaciones a los estudios de traducción* (pp.143–192), Researchgate.net [online]. Dostupné z:

<https://www.researchgate.net/publication/280735909_Estrategias_comunicativas_en_la_traducion_intercultural> [citováno: 08/09/2021]

případě španělštině („*Congreso de los Diputados*“) a vytvořit tak funkční ekvivalent (ASENCIO, MUÑOZ, 1997, str. 157).

Termíny, které se vyskytují v určitém právním systému a v tom druhém neexistují, bývají někdy nepřeložitelné. Tyto termíny se označují jako *system-bound terms*. K překladu těchto termínů se doporučují různé způsoby. Buď použít lingvistické ekvivalenty (*equivalentes lingüísticos*), nebo ekvivalenty přirozené (*equivalentes naturales*). *Equivalentes lingüísticos* jsou „*términos que se crean para designar conceptos que no existen en el ordenamiento jurídico de la lengua de llegada*,¹⁷“ autor je řadí do literárního překladu, kam se řadí také výpůjčky či výpůjčky zdomácnělé.

Ekvivalenty přirozené se již v právním řádu cílového jazyka nacházejí, avšak vzhledem k rozdílnosti obou právních řádů není jisté, zda tyto ekvivalenty si budou stoprocentně odpovídat. Proto by se měl autor snažit najít ekvivalent přirozený, nejvíce přibližný (*equivalente natural más aproximado*). Abychom takovýto termín našli, musíme použít tzv. funkční metodu. Ta spočívá v tom, že nejprve dané pojmy v daných právních řádech musíme mezi sebou porovnat, s cílem zjistit míru ekvivalence mezi nimi (*grado de equivalencia*). Poté, co takovou analýzu provedeme, zjistíme hlavní a vedlejší vlastnosti těchto pojmů v kontextu.

Co se týká každého pojmu, měli bychom brát v potaz vlastnosti tvořící daný pojem (tzv. *la intención*) a celkový počet předmětů, kterých se daný pojem týká (tzv. *la extensión*) (HOLL, 2012, str. 200-201).

Poté co toto určíme, dojdeme k míře ekvivalence. Zpravidla rozlišujeme tři typy ekvivalence: a) ekvivalenty úplné či absolutní, b) ekvivalenty částečné, c) ekvivalenty nulové (KNITTLOVÁ, 1995, str. 15).

U ekvivalence částečné je ještě zapotřebí rozlišit mezi průnikem (ekvipolencí, španělsky *la intersección*) a zahrnutím (inkluzí, španělsky *la inclusión*). O průniku mluvíme, pokud oba dva pojmy mají něco společného, zároveň ale jeden pojem má takové vlastnosti, které ten druhý nemá. V druhém případě se jedná o situaci, kdy jeden pojem má všechny vlastnosti pojmu druhého, a navíc jeho jednu a víc vlastností vedlejších (HOLL, 2012, str. 200-201).

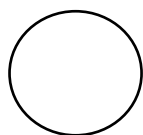
---

¹⁷ Se vytváří, aby označovaly nové pojmy, které ještě v právním řádu cílového jazyka neexistují (překlad autorky práce).

2.9.1. Ekvivalenty úplné (equivalencia absoluta)

Ekvivalenty úplné, také někdy označované jako absolutní, představují takovou slovní zásobu, kde slova v obou jazycích plní identický význam, jeden nemá oproti druhému žádný navíc.

Celkově můžeme konstatovat, že ekvivalenty úplné představují základní slovní zásobu, např: zvířata, časové údaje, části těla, předměty, pojmenování pro základní věci. Je logické, že tyto základní entity budou existovat v každém jazyce, tudíž jejich překlad překladateli nebude činit větší problém (KNITTLOVÁ, 1995, str. 5-6).

schéma úplné ekvivalence¹⁸

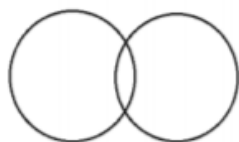
2.9.2. Ekvivalenty částečné (casi-equivalencia)

Podle publikace Iris Hollové ekvivalent částečný „*se produce cuando los conceptos A y B tienen en común la mayoría de sus características esenciales y algunas de sus características accesorias o cuando el concepto A contiene todas las características del concepto B, pero el concepto B presenta solamente la mayoría de las características esenciales y algunas de las características accesorias del concepto A*“ (HOLL, 2012, str. 202).

U ekvivalence částečné ještě rozlišujeme mezi ekvipolencí (průnikem) a inkluzí (zahrnutím), toto bylo zmíněno již v kapitole 2.9.

2.9.2.1. Ekvipolence (průnik)

Jedná se o dva pojmy, které mají nějaké vlastnosti společné (část průniku) a nějaké odlišné.

schéma ekvipolence²⁰

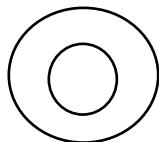
¹⁸ Tomášek (2003), str. 69.

¹⁹ Nastává, když pojmy A a B mají společnou většinu svých hlavních vlastností a některé druhotné, nebo když pojem A obsahuje veškeré vlastnosti pojmu B, ale pojem B představuje pouze většinu hlavních vlastností pojmu A a některé jeho vedlejší vlastnosti (překlad autorky práce).

²⁰ Tomášek (2003), str. 69.

2.9.2.2. Inkluze (zahrnutí)

Inkluze v případě ekvivalence částečné znamená, pokud jeden termín má všechny vlastnosti pojmu druhého či naopak (HOLL, 2012, str. 201).

schéma inkluze²¹

Vrátíme-li se zpět k samotnému termínu částečné ekvivalence, je logické, že se jedná o takové protějšky ve výchozím jazyce, které pouze z části odpovídají lexiku v cílovém jazyce. Tato částečnost se podle Knittlové může týkat následujících rozdílů, které se navzájem prolínají:

- a) formálních,
- b) významových denotačních,
- c) významových konotačních,
- d) významových pragmatických.

Do rozdílů formálních se řadí víceslovnost či jednoslovnost. Řečeno jinými slovy, jednoslovné pojmenování v jednom jazyce může být v jiném víceslovné a naopak. Dalším rozdílem může být explicitnost či implicitnost, např: *al amanecer* (implicitní výraz ve španělštině) – *když se rozedňuje* (explicitní výraz v češtině).

Mezi významy denotační řadíme pojem specifikace. Pokud nějaký výraz specifikujeme, činíme tak za předpokladu, že protějšek obsahuje nějakou významovou složku navíc (specifikace, substituce hyponymem). Pokud naopak nějakou složku vynecháme, generalizujeme ji, dochází ke substituci hyperonymem. Dále sem řadíme sémantickou spojitost (kontiguitu). Význam výrazu je nezměněn, jen je vyjádřen jiným lexikem.

Vulgarismy jsou jednou z problematik, pokud mluvíme o složce významově konotační. Při jejich překladu je třeba dbát pragmatiky, jinými slovy, vulgarismy užívané v jednom jazyce mohou být pro druhý jazyk tabu. Při překladu je signifikantní brát ohled na hledisko funkční než na hledisko filologické.

---

²¹ Tomášek (2003), str. 69.

Poslední skupinou je složka výrazů významově pragmatických. Zde při překladu je třeba mít na paměti odlišnosti jazykové i mimojazykové. Někdy informaci překladatel přidá, vypustí, jindy použije analogii či vnitřní vysvětlivku (opis jevu) (KNITTLOVÁ, 1995, str. 15-51).

2.9.3. Ekvivalenty nulové (no-equivalencia)

Ekvivalent nulový znamená, že daný termín v druhém jazyce neexistuje, mluvíme o tzv. bezekvivalentním lexiku. Slova spadající do této skupiny mohou být některé názvy institucí, které v druhém státě neexistují, jména a příjmení, města, kulturní rozdílnosti, apod.

Tento problém se při překladu řeší tak, že slovo můžeme z cizího jazyka převzít (kalkovat ho, jedná se o výpůjčku), počestit, zobecnit, použít analogický slovtvorný postup, nebo funkční analogii, u které opět vytvoříme částečný ekvivalent (KNITTLOVÁ, 1995, str. 51).

Iris Hollová dodává, že bychom daný termín z výchozího jazyka do toho cílového mohli parafrázovat či vytvořit neologismus. Ať už by se jednalo o parafrázi nebo neologismus, v obou těchto případech bychom měli přesně a jasně daný termín vysvětlit (*equivalente descriptivo*).

V určitých případech bychom mohli použít slovo již zaniklé a vdechnout mu život v podobě nového významu, anebo vybrat slovo z běžné slovní zásoby a jeho nový význam vysvětlit, nebo použít již zavedený termín a vysvětlit jeho nový význam. Tyto kroky s sebou nesou mnoho úskalí, proto se doporučuje slovo z výchozího jazyka si vypůjčit. Výpůjčky a neologismy lze označit za *equivalentes alternativos*.

Poslední nejméně oblíbenou technikou je pak přeložit termín doslovně (doslovný překlad, ekvivalent formální) (HOLL, 2012, str. 195-203).

2.10. Shrnutí

Cílem teoretické části bylo přiblížit čtenáři právní jazyk, jeho charakteristiku, rozmanitost a především úskalí překladu lexikálních jednotek.

Úvodem jsme se dozvěděli, jaký je rozdíl mezi právním a právnickým jazykem. Poté, co byly tyto dva termíny vysvětleny, jsme se zabývali charakteristikou právního jazyka. Jedná se o jazyk odborný spadající do odborných textů a do odborně funkčního

stylu. Obecně lze tvrdit, že právní jazyk slouží k přenosu právní informace. Je spisovný, má odborně sdělnou funkci, přináší s sebou rozmanitou slovní zásobu, počínaje termíny, slovními spojeními až po jazykové šablony. Zajímavá je i jeho analýza z morfosyntaktického a lexikálního hlediska.

Právní jazyk se nevyskytuje pouze v odborných textech, prolíná se rovněž s běžným jazykem a oba tyto jazyky se navzájem ovlivňují a doplňují. Tuto problematiku vysvětlují tzv. Eulerovy kruhy v kapitole 2.4.

Součástí teoretické části byla problematika překladu lexikálních jednotek. Jak je zřejmé, právní překlad se řadí mezi ty nejobtížnější. Při překladu tohoto typu textu je třeba mít na paměti vždy mnoho aspektů hrající podstatnou roli v obou jazycích. Mezi tyto aspekty patří kulturní rozdílnosti, rozdílnosti právních systémů, funkce textu, cílový adresát, apod.

Vždy je primární zvážit všechny alternativy překladu a rozhodnout se pro tu ideální. Nedílnou součástí kvalitního překladu jakýkoliv textů je ekvivalence. To je převedení úplné, nepozměněné, významově neposunuté informace výchozího jazyka do textu cílového jazyka, i za předpokladu rozdílnosti jazykových systémů.

Rozlišujeme ekvivalenci úplnou (slova v obou jazycích mají stejný počet významů), částečnou (slova v obou jazycích si svými významy odpovídají částečně) a nulovou (tzv. bezekvivaletní lexikum). Ekvivalence částečná se dělí na ekvipolenci (průnik) a inkluzi (zahrnutí). V prvním případě oba pojmy mají daný počet významů a některé z nich jsou shodné, protínají se. Druhý případ nastává, pokud význam daného termínu je zahrnutý v tom druhém a tento druhý termín disponuje ještě dalšími významy.

Důležité je zmínit, že neexistuje vždy jen jedno správné překladatelské řešení, a proto je na každém překladateli, jeho uvážení a vědomostech, kterou strategii překladu zvolí.

III. Praktická část

Praktická část se skládá ze dvou dílčích částí. První část se zaměřuje na porovnání makrostruktury konkrétního typu matričního dokladu (rodný list, oddací list, úmrtní list) mezi pěti zvolenými španělsky mluvícími zeměmi (Španělsko, Mexiko, Kuba, Argentina a Ekvádor). Faktory těchto dokumentů, které mohou mít vliv na volbu překladatelského řešení, budeme určovat na podkladu německé překladatelky a translatožky Christiany Nordové.

Druhá část práce si klade splnit několik dílčích úkolů. V první polovině analyzujeme konkrétní matriční doklad a porovnáváme ho s dalšími čtyřmi z hlediska mikrostruktury. V této části si autorka práce uspořádala určité textové segmenty matričních dokladů do tematických okruhů. Tematické okruhy, které zvolila, jsou: názvy institucí a územně správních celků, názvy úředních a jiných osob z daného právního odvětví a názvy odkazujících zdrojů.

Španělské termíny obsažené v jednotlivých tematických okruzích konkrétních matričních dokladů jsou pro přehlednost uspořádány do tabulek. Klademe si za cíl vyhledat z relevantních zdrojů všechny právní definice daného španělského termínu.²² Pokud je to zapotřebí, čerpáme i z online slovníku Lingea²³.

Na základě zjištění významů daného termínu navrhuje jeho nejvhodnější překladatelské řešení, jinak řečeno navrhuje jeho nejvhodnější český ekvivalent. Následně u českého právního termínu vyhledáme rovněž všechny jeho právní definice²⁴.

Poté, co je zjištěn daný počet sémantických významů obou právních termínů, je určen typ ekvivalence a je i uvedeno odůvodnění.

Dalším krokem je porovnat termíny z hlediska obsahu, například, jestli matriční úřady ve Španělsku i v Česku fungují stejně, nebo se v něčem liší.

---

²² U španělských termínů čerpáme z následujících slovníků:

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea].

Dostupné z: <<https://www.rae.es/>> [citováno: 23/11/2021 – 29/3/2022]

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online].

Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/>> [citováno: 14/11/2021 – 29/3/2022]

²³ ELEKTRONICKÝ SLOVNÍK LINGEA: španělsko-český praktický slovník [online verze 4.0].

Dostupné z: <<https://slovniky.lingea.cz/spanelsko-cesky>> [citováno: 17/01/2022 – 25/3/2022]

²⁴ Zde jsou zdroje variabilní, nejčastěji je však čerpáno z:

Zákony pro lidi - Sběrka zákonů ČR v aktuálním znění (2010-2022) [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/>> [citováno: 19/11/2021- 24/3/2022]

Co se týká naší ekvivalenční hypotézy, domníváme se, že bude převažovat typ ekvivalence úplné, či částečné, nulová bude zastoupena zřídka až vůbec (ekvivalence je detailně probírána v teoretické části v kapitolách 2.9.1. až 2.9.3.). Na základě získaných poznatků tato hypotéza bude analýzami buď potvrzena, či vyvrácena.

Posledním bodem praktické části je práce se slovníky, ve kterých jsou vyhledávány právní ekvivalentní termíny, a to ve dvoudílném *Velkém španělsko-českém slovníku* Josefa Dubského²⁵ a dále ve dvoudílném slovníku Jiřího Bryndy s názvem *Česko-španělský právní a ekonomický slovník*.²⁶ Jak už pořadí češtiny a španělštiny z názvů slovníků napovídá, v prvním slovníku budeme vyhledávat české ekvivalenty a v druhém budeme zjišťovat, zda-li pro tyto české termíny opět dohledáme jejich původní španělské významy.

V případě, že ekvivalenty v prvním slovníku nedohledáme, výstupními českými termíny pro druhý slovník budou použity navrhovaná překladatelská řešení autorky práce, na toto bude vždy upozorněno, navíc tyto termíny budou psány v uvozovkách.

Posledním zdrojem pro vyhledávání českých ekvivalentů k těm španělským je Evropská interaktivní databáze IATE (Interactive Terminology for Europe).²⁷ Díky propracovanosti této databáze se nám nabízejí nejrůznější možnosti vyhledávání. K našemu vzorku termínů vyhledáme kromě jich samotných i rozsáhlejší termíny, v nichž je náš termín obsažen a dojde tak k dalšímu našemu znalostnímu obohacení v oblasti matričních dokladů.

Autorka práce se domnívá, že budou bez problému nalezeny termíny, které můžeme označit za základní, bezproblémové či stavební termíny oblasti matričních dokladů. Problémy při hledání by mohly působit některé názvy institucí, termíny nefrekventované, nacházející se na okraji právních termínů matričních dokladů. Tato domněnka bude buď potvrzena, anebo vyvrácena.

---

²⁵ DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník = Gran diccionario espanol-checo*. 2. A-H, 2. oprav. a rozš. vyd. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0484-X.

DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník: Gran diccionario espanol-checo*. 2, I – Z. 2. oprav a rozš. vyd. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0485-8.

²⁶ BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právní a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español*. Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0294-0.

BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právní a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español*. Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0297-1.

²⁷ Slovník evropské interaktivní terminologie IATE (Interactive Terminology for Europe) [online]. © 2020. Dostupné z: < <https://iate.europa.eu/home> > [citováno: 10/12/2021 - 29/03/2022]

Na závěr každé dílčí části uvádíme stručné shrnutí, kde jsou získané poznatky komentovány a hypotézy buď potvrzeny, či vyvráceny.

Citace slovníků a internetový odkaz na databázi IATE uvádíme pouze zde v úvodu praktické části v poznámce pod čarou, dále je již uvádět nebudeme.

Shrnutí celé diplomové práce je uvedeno na jejím konci a je napsáno jak v češtině, tak ve španělštině.

Všechny dokumenty, ze kterých bylo čerpáno pro praktickou část, jsou vloženy formou přílohy na konci práce.

3.1. První část: makrostruktura – faktory podle Christiany Nordové

Jak již bylo zmíněno v úvodu praktické části, první část se bude zaměřovat na porovnání makrostruktury konkrétních matričních dokladů. Každý matriční doklad bude analyzován samostatně a ono porovnání bude probíhat mezi dalšími čtyřmi doklady tohoto typu, každý pochází z jiné španělsky mluvící země.

Christiane Nordová, autorka vnětextových a vnitrotextových faktorů tvrdí, že právě tyto faktory ovlivňují způsob či metodu budoucího překladu. Navíc je i dokázáno, že konkrétní vnětextové faktory určují i možné čtenáře textu.

Mezi vnětextové faktory Nordová řadí autora samotného textu. Překladatele by mělo kupříkladu zajímat, jestli autor žije, zda ho sám překladatel zná, pokud je možné se s ním spojit za účelem dotazu, apod.

Dále je důležitý adresáta neboli příjemce daného textu (španělsky *destinatario del texto meta*). Rovněž podstatným vnětextovým faktorem je také účel textu samotného, jinak řečeno, zda-li má text adresáta například přesvědčit, vzdělat či třeba pobavit.

Podstatným vnětextovým faktorem je podle Nordové komunikační funkce, ke které má cílový text sloužit.

Médium (kanál) je takovým faktorem, jehož prostřednictvím se o textu dozvídáme. Tím se myslí to, zda-li má text podobu písemnou, je přístupný na internetu, či se jedná o interní dokument nebo jestli je kupříkladu text předlohou pro mluvený projev.

Pragmatika místa a času je faktorem, kterému by překladatel měl věnovat zvýšenou pozornost. Zde se totiž setkáváme s problematikou tzv. časové deixy. Například v textu je napsáno „včera“, když ale překladatel text překládá po nějakém čase od jeho vydání,

už to z logického úhlu pohledu není „včera.“ Překládající by měl být schopen tuto problematiku správně vyřešit, například místo tohoto příslovce použít přesné datum, kterým právě toto „včera“ nahradí.

Posledním faktorem je funkce textu. Text nemá pouze jednu funkci, může jich mít několik, avšak jedna by měla být vždy dominantní. Mluvíme například o funkci informativní zprostředkovávající určité informace, o funkci expresivní, cílem je oslovit adresáta textu po emocionální a estetické stránce, či o apelativní funkci, cílem je vyzvat adresáta k nějakému jednání²⁸.

Na základě právě zmíněných faktorů Christiany Nordové, které mohou mít vliv na výběr překladatelského řešení, je v následující kapitole 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3. a jejich subkapitolách představen autorčin korpus pro praktickou část, v němž se uvádějí veškeré údaje (faktory) o textech (rozsah, původ, informace o zdroji, apod.), které budou dále analyzovány.

3.1.1. Rodné listy

Jedním z úkolů matričního úřadu je vydávání rodných listů o narození dítěte (autor dokumentu). Činí tak za účelem potvrdit, sdělit, informovat o narození nového obyvatele státu a díky němu se jím může jedinec identifikovat (mluvíme o funkci dokumentu).

Rodné listy jsou vyhotoveny písemně pro jejich příjemce, zde v případě nezletilých, pro rodiče (adresát dokumentu). Matrika rodné listy archivuje, k nahlédnutí veřejnosti logicky nejsou, jelikož obsahují citlivé údaje.

Pragmatika místa a času jsou tu zcela jednoznačná, vždy je uvedeno, kdy a kde k narození jedince došlo. Překladatel by se neměl v tomto překladatelském úseku dopustit chyby.

V následujících kapitolách se budeme zabývat analýzou rodných listů Španělska, Mexika, Argentiny, Kuby a Ekvádoru.

---

²⁸ Nord, C. (2009) «El funcionalismo en la enseñanza de traducción», *Mutatis Mutandis. Revista Latinoamericana de Traducción*, 2(2), str. 232 [online]. Dostupné z: <https://revistas.udea.edu.co/index.php/mutatismutandis/article/view/2397> [citováno: 4/11/2021]

3.1.1.1. Španělský rodný list – podoba, zajímavosti

Ručně vypsané údaje jsou v daném rodném listu patrné na první pohled. Dokument kvůli působí zastaralejším dojmem a navíc ručně vypsané údaje mohou působit i horší orientaci v dokumentu a zhoršovat tak jeho přehlednost, především může být problém s čitelností písma. Dokument je rozdělen do tří odstavců.

Nejprve se zmiňuje místo a datum vydání rodného listu novorozence, informace o osobě zastupující orgán, která dokument vydala (*juez comarcal*) a pracovníkovi příslušného matričního úřadu (*secretario*). Až poté následují údaje o novorozenci, údaje o jeho rodičích, prarodičích a o dvou osobách, které svými podpisy stvrzují pravdivost dokumentu (*testigos*). Mimo těchto dvou podpisů dokument podepisují další dva, a to *juez comarcal* a *secretario*.

Za zmínku stojí rovněž to, že jméno a příjmení novorozence je napsáno mimo hlavní text dokumentu.

Nechybí samozřejmě razítka konkrétního matričního úřadu, který dokument vyhotovuje (*Registro Civil de Alcalá de Henares*), za povšimnutí stojí i termín *distrito* – jedná se o obvod v Alcalá de Henares, do něžž dokument spadá. Nechybí ani razítko ministerstva, jež vykonává ve Španělsku dohled nad matričními úřady (*Ministerio de Justicia*) a číslo rodného listu (*número 113*) a číslo listu matriční knihy (*folio*), ve které se rodný list lze najít.

Ve Španělsku nad matrikami vykonává dohled tzv. *Ministerio de Justicia*, v Česku je to Ministerstvo vnitra (španělsky *Ministerio Interior*).

3.1.1.2. Mexický rodný list – podoba, zajímavosti

Mexický rodný list je na první pohled velmi přehledně a jasně uspořádan, všechny údaje uvedené v listu se vyskytují v tištěné podobě.

Jeho tematické uspořádání je následovné. Úplně nahoře v dokumentu vidíme znak státu Tabasco (vpravo) spolu se státním znakem Mexika (vlevo), ve kterém je vyobrazen orel pojídající hada. Následuje odstavec o tom, kde a kdy se dokument vydává, kdo ho potvrzuje (*oficial 02 del registro civil*), kde přesně ho najdeme (*libro no. 0002, foja 33823, acta no. 00245*).

Hlavní část obsahuje, tak jako tomu bylo i ve španělském rodném listu, údaje o novorozenci, údaje o rodičích včetně jejich národnosti a věku, údaje o prarodičích. Tomuto rodnému listu nechybí ani údaje o dvou tzv. *testigos*, jejichž přítomnost je signifikantní pro jeho důvěryhodnost a tedy i vydání. Zkratka C.R.I.P. označuje *clave de registro de identificación personal*.

V dolní části dokument obsahuje odstavec, kde pracovník matriky (*oficial del registro civil*) na základě *artículo 70 del Código Civil* dokument vydává v určitý den a na určitém místě. Nechybí samozřejmě razítko příslušného matričního úřadu.

Čím se však liší od španělského rodného listu je, že tento dokument podepsal pouze pracovník matriky (*oficial del registro civil*), kdežto ve španělském rodném listě bylo zapotřebí čtyř podpisů.

3.1.1.3. Argentinský rodný list – podoba, zajímavosti

Daný rodný list je informačně strohý, navíc tyto informace jsou uspořádány do jednoho odstavce, což může způsobovat jeho horší přehlednost.

První z informací je ta o územní působnosti správního řádu (*circunscripción*) a svazku (*tomo*), ve kterém se dokument nalézá. Následuje místo a datum, kde dochází k jeho vydání, je zde i jméno pracovníka matričního úřadu (*funcionario del registro del Estado civil*).

Posléze následují informace o novorozenci a o rodičích. Rodný list nedisponuje informacemi ani o prarodičích ani o tzv. *testigos*, tak jako tomu bylo u předešlých dvou dokumentů. Osoba vyskytující se zde navíc, na rozdíl od předešlých dvou matričních dokumentů, je doktor medicíny (*médico*).

Ani zde dokument nepostrádá razítko a podpis již zmíněného pracovníka matričního úřadu. Je zde i druhý podpis, ten je rozmazaný, proto ho nelze identifikovat. Lze se domnívat, že by mohl patřit právě lékaři.

Nalevo v dokumentu je umístěn znak města Buenos Aires, je zde i jméno instituce, pod kterou matrika na základě svého administrativního uspořádání spadá (*Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires*).

3.1.1.4. Kubánský rodný list – podoba, zajímavosti

Daný rodný list je velmi organizovaně uspořádán. V dolním levém rohu si můžeme všimnout QR kódu, ten nám říká, že tento rodný list jako jediný z našeho výběru byl vyhotoven v elektronické podobě a v této podobě je ho možné i dohledat.

V horní části je uvedeno, že Kuba s povolením ministerstva dohlížejícím nad matrikami (*Ministerio de Justicia*) vydává rodný list. Nechybí zde ani razítka a logo matriky státu (*REC – Registro del Estado Civil*). V razítkách je vidět znak Kuby. Hned pod tím se dočteme, v jakém svazku (*tomo*) a na jakém listě (*folio*) k inskripci dokumentu došlo.

Následuje datum záznamu (*fecha de asiento*), název matričního úřadu a názvy administrativních celků, do kterých matrika spadá (*municipio, provincia*).

Po těchto nutných úředních záležitostech přichází na řadu údaje o novorozenci, jeho rodičích a prarodičích. Tak jako u argentinského rodného listu zde chybí údaje o tzv. *testigos*.

V poslední části se zmiňuje osoba zapisující údaje do matričních knih (*registrador de la oficina del registro del Estado civil*), ta data o novorozenci a jeho příbuzných verifikuje a informace stvrzuje svým podpisem. Figuruje zde i druhý tzv. *registrador*, který dokument podrobil osobní kontrole.

3.1.1.5. Ekvádorský rodný list – podoba, zajímavosti

Předložený ekvádorský rodný list působí stručnějším dojmem, ale za to v něm najdeme mnoho zajímavé právní terminologie, ta bude detailněji probírána v následujících kapitolách.

V levé části je název příslušného matričního úřadu vydávající dokument (*Corporación Registro Civil de Guayaquil*). Pod ním, tak jako to bylo i v případě španělského rodného listu, se nachází jméno novorozence spolu s číslem svazku (*tomo*), číslem listu (*folio*), rokem vydání a číslem dokumentu. V pravé části listu je mezi znaky města Guayaquil umístěn název dokumentu. Následuje odstavec s informacemi o místě, datu a zaměstnankyni matriky vydávající rodný list (*directora ejecutiva*).

Druhý odstavec přináší údaje o novorozenci, jeho rodičích, prarodiče v dokumentu nefigurují. V tomto dokumentu jako v jediném se nachází i číslo identifikačního průkazu všech tří rodinných příslušníků (*cédula identidad*).

V posledním odstavci, opět jako v jediném, figuruje matka dítěte, která skutečnost o jeho narození ohlašuje. Tento jev je zajímavý, v žádném jiném dokumentu se tento údaj nevyskytuje. Dokument je stvrzen razítkem příslušné matriky a pěti podpisy, jeden z nich patří osobě oprávněné právně jednat jménem jiné osoby, tzv. *delegado*.

3.1.1.6. Shrnutí rozborů

Abychom jasně a přehledně shrnuli následující rozdílnosti a zajímavosti předešlých rozborů týkající se rodných listů, uvedeme je do tabulky.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Organizovanost dokumentu	Nepříliš přehledný, působí zastaralým dojmem	Dobře organizovaný, přehledně rozdělen	Organizovaný, informačně strohý	Dobře organizovaný a přehledný, vystaven elektronicky	Organizovaný, přehledný
Název dokumentu	Acta de nacimiento	Acta de nacimiento	Registro Civil	Certificación de nacimiento	Libros de nacimientos
Rodinní příslušníci	Madre, padre („es hijo de...“), abuelos („es nieto de...“)	Padres, abuelo paterno/ materno, abuela paterna/materna	Madre, padre („hijo de...“)	Madre, padre, abuelos paternos, abuelos maternos	Madre, padre („hijo (a) de...“)
Svědkové	Dva	Dva	Ne	Ne	Ne
Úřední osoby, popř.: další odborníci	Juez comarcal, secretario	Oficial 02 del registro civil	Funcionario del registro del Estado civil, médico	Registrador (a) de la oficina del registro del Estado civil	Directora ejecutiva, delegado

				(figuruji tu dva)	
Podpis, podpisy	Juez comarcal, secretario, dos testigos	Oficial 02 del registro civil	Funcionario del registro del Estado del Estado civil, druhý podpis nelze identifikovat	Registradora del Estado civil	Delegado, čtyři další podpisy (v dokumentu chybějí, je nemožné je identifikovat)

Různorodost právní terminologie pro označení názvu dokumentu je odlišná. Ve Španělsku a Mexiku preferují termín *acta*, na Kubě *certificación* a v Argentině či Ekvádoru dokument nese název *Registro Civil* (Argentina) a *Libros de nacimiento* (Ekvádor). Tyto dva poslední termíny však přímo nenesou název pro daný dokument.

Zajímavou právní terminologickou oblastí dokumentů jsou úřední a jiné osoby z daného právního odvětví, o těch detailněji pojednává kapitola 3.2.1.1.2. Neopominutelnou součástí jsou i názvy příslušných institucí a územně správních celků, o těch mluvíme v kapitole 3.2.1.1.1.

Ačkoli všechny dokumenty pocházejí ze španělsky mluvících zemí, jejich struktura, organizovanost, výskyt rodinných příslušníků i úředních osob, informace v nich, se liší.

Je zajímavé, že ačkoli všechny rodné listy unifikuje jeden jazyk, neunifikuje se jím struktura těchto dokumentů. Jednotlivé legislativy daných států a jejich dokumenty, co se týká obsahu i vizuální podoby, se diferencují. To je ve výsledku i správně, protože díky tomu je dokážeme mezi sebou rozlišit. A každý z nich si tak uchovává svou originalitu.

3.1.2. Oddací listy

Další důležité dokumenty, které *registros civiles* vydávají, jsou oddací listy, jimiž se stvrzuje sňatek dvou lidí chtějící dobrovolně vstoupit do svazku manželského.

Ve Španělsku od 3.7.2005 je povoleno uzavření sňatku osob stejného pohlaví, díky tomuto rozhodnutí tyto osoby mohou legální cestou uskutečnit tento důležitý životní krok. Španělsko bylo v této době třetí zemí na světě, které svatbu s osobami stejného pohlaví schválilo a zaneslo do *Código Civil*.

Uzavření sňatku mezi osobami stejného pohlaví zatím není na území České republiky možné. Pokud by byl tento typ manželství na území Česka schválen, mohly by osoby stejného pohlavní legální cestou stvrdit manželský slib.

V následujících subkapitolách budeme analyzovat faktory, které mohou mít vliv na způsob výběru překladatelského řešení námi vybraných oddacích listů.

3.1.2.1. Španělský oddací list – podoba, zajímavosti

Daný oddací list je velmi dobře uspořádaný, rozčleněný do odstavců a působí přehledným dojmem. Dokumentu přehlednost dodává i jeho tištěná podoba, nikoli psaná, ta právě přehlednost dokumentu může snižovat.

V horní části dokumentu si všímáme známek spolu s razítkem příslušného matričního úřadu, který dokument vydává. Vedle nich vidíme i číslo dokumentu a jeho série. V levé části je detailní zařazení dokumentu do archivu matriky (*sección, tomo, pág., folio*).

Stěžejní text oddacího listu obsahuje ve svém úvodu jméno instituce, která dokument vydává (*Registro Civil de Peñaranda*), je zde i její územní umístění (*provincia de...*), poté následují čtyři odstavce. První z nich obsahuje údaje o muži vstupujícím do manželství a druhý o ženě vstupující do svazku manželského. Třetí odstavec nám podává informace o typu sňatku (*matrimonio canónico*), jeho místě (*Peñaranda de Bracamonte*) a dnu uzavření.

V posledním odstavci osoba odpovědná za vydání oddacího listu (*encargado*) ho potvrzuje a na důkaz toho k dokumentu přidává svůj podpis spolu s podpisem další úřední osoby matričního úřadu (*secretario*). Je přiloženo i razítko.

Poslední skutečnost jeví se zajímavě, je tabulka vlevo dole v dokumentu. Ta zobrazuje náklady spojené s vyhotovením dokumentu (*importe de la certificación*), usuzujeme tak z důvodu uvedení částky s měnou na pravé straně tabulky. Na levé straně vidíme, za co byl poplatek udělen, odkazuje se zde i na zákony, které poplatky za vyhotovení dokumentu nařizují. Toto téma bude více rozvedeno v kapitole 3.2.1.2.3.

3.1.2.2. Mexický oddací list – podoba, zajímavosti

Porovnáme-li mexický oddací a rodný list, můžeme konstatovat, že dokumenty si jsou vizuálně velmi podobné. Dokument je tedy dobře organizovaný a přehledně uspořádán.

V horních rozích dokumentů vidíme znak státu *Veracruz de Ignacio de la Llave* spolu se státním znakem Mexika, znaky v obou horních rozích se objevily i v případě rodného listu Mexika.

V prvním odstavci figuruje osoba pracující pro matriční úřad (*director general del registro civil*), která informace v oddacím listu potvrzuje. Následují informace o místě uzavření sňatku (*municipio*), bližší informace o dokumentu (*día, mes, año, libro, acta*) a dále pak siglance *CURP (clave única de registro de población)* a *CRIP (clave de registro de identificación personal)*. Následují informace o dvou lidech vstupující do manželství (*contrayentes*) i údaje o rodičích každého z nich.

V posledním odstavci se pak dozvídáme místo, stát a datum vyhotovení oddacího listu. Figurují zde čtyři podpisy, jeden z nich patří již zmíněnému pracovníkovi matriky a další tři jsou bohužel pro horší čitelnost dokumentu nerozlučitelné. Razítko je přiloženo.

3.1.2.3. Argentinský oddací list – podoba, zajímavosti

I u Argentiny je shodná vizuální podoba oddacího a rodného listu, rodný list je ale informačně méně bohatý. Daný dokument je organizovaný, přehledný, informačně bohatý, i když se v něm objevují nějaké ručně vypsane údaje.

První z informací je ta o územní působnosti správního řádu (*circunscripción*) a svazku (*tomo*), ve kterém se dokument nalézá. Následuje místo a datum, kde dochází k jeho vydání, je zde i jméno pracovníka matričního úřadu (*funcionario del registro del Estado civil*).

Již tradičně následují informace o páru, který manželský svazek uzavírá (*contrayentes*), jsou zde i údaje o jejich rodičích včetně jejich povolání. Osoby, které se v posledním odstavci vyskytují nově, na rozdíl od dvou předchozích oddacích listů, jsou tzv. *testigos*, kteří potvrzují svatbu svými podpisy před zákonem.

Spolu s razítkem je připojeno pět podpisů, a to podpis zaměstnance matriky (*oficial público*), dva podpisy tzv. *testigos* a samozřejmě páru, který sňatek uzavřel (*esposos*).

3.1.2.4. Kubánský oddací list – podoba, zajímavosti

Dokument působí organizovaně, přehledně, dobře se v něm orientuje. Vpravo nahoře si můžeme všimnout známky a razítka, ve kterém se nachází státní znak Kuby. Nechybí údaje o inskripci dokumentu (*tomo, folio*), matričním úřadu a jeho územním zařazení (*municipio*).

Poté následují údaje o muži vstupující do manželství (*el contrayente*), včetně údaje o jeho rodičích. Toto samé je i v případě ženy vstupující do manželství (*la contrayente*), rovněž jsou zde i údaje o jejích rodičích.

Po těchto údajích následují údaje o pracovníkovi matričního úřadu, který dokument ověřuje a dává souhlas k jeho vyhotovení (*funcionario*). Nachází se tu i druhý pracovník matriky, ten údaje zapisuje (*registrador*) a dokument i svým podpisem a razítkem stvrzuje.

3.1.2.5. Ekvádorský oddací list – podoba, zajímavosti

Daný oddací list je informačně rozdělen do tří odstavců, díky kterým působí přehledným dojmem.

První odstavec obsahuje údaje o inskripci oddacího listu, včetně jeho teritoriálního zařazení (*provincia, cantón, parroquia*) i data jeho vyhotovení.

Druhý odstavec obsahuje všechny potřebné údaje o muži vstupujícího do manželství (*el contrayente*), včetně jeho národnosti, pracovního postavení a identifikačního průkazu aj. Tradičně nechybí jména rodičů.

Třetí odstavec nese ty osobní údaje o ženě vstupující do svazku manželského (*la contrayente*), rovněž včetně informací o jejích rodičích.

Dokument stvrzuje svým podpisem pracovník matriky (*delegado*). Tento dokument je vyhotoven v elektronické podobě, soudíme tak kvůli čárovému kódu nacházejícím se v levém dolním rohu.

3.1.2.6. Shrnutí rozborů

Pro jasnost a přehlednost shrnujeme do tabulky rozdílnosti a zajímavosti předešlých rozborů týkajících se oddacích listů.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Organizovanost dokumentu	Dobře uspořádaný, rozčleněný a přehledný	Dobře organizovaný, informace přehledně rozděleny	Dobře organizovaný a přehledný, místy ručně psané údaje	Dobře organizovaný, přehledný	Přehledně uspořádan, v elektronické podobě
Název dokumentu	Certificación en extracto de acta de matrimonio	Acta de matrimonio	Registro Civil	Certificación de matrimonio	Certificado de matrimonio
Údaje o rodinných příslušnících	Madre, padre („es hijo/a de...“),	Los padres del contrayente, los padres de la contrayente	Padres („hijo/a de...“)	Madre, padre, del/de la contrayente	Madre, padre („hijo de...y ...“)
Svědci	Ne	Ne	Dva	Ne	Ne
Úřední osoby, popř.: další osoby z daného právního odvětví	Secretario, encargado	Director general del registro civil El contrayente, la contrayente	Funcionario del registro del Estado civil, oficial público Contrayentes, testigos	Funcionario, registrador El contrayente, la contrayente	Delegado El contrayente, la contrayente
Podpis, podpisy	Secretario, encargado	Director general del registro civil a tři další podpisy (není možné je identifikovat)	Oficial público, testigos, esposos	Registrador	Delegado

Jak v předchozí, tak i v této kapitole se názvy dokumentů liší. Na Kubě a ve Španělsku preferují termín *certificación*, v Mexiku *acta*, v Ekvádoru *certificado*. V jediné Argentině dokument nese název pouze *Registro Civil*, tento název však přímo neodkazuje ke konkrétnímu matričnímu dokumentu.

Tzv. *testigos* jsou vepsáni do oddacího listu pouze v argentinském dokumentu. A termín pro označení osob vstupujících do manželství chybí naopak v dokumentu španělském.

Různorodou terminologii pozorujeme i u úředních a jiných osob z dané právní oblasti, ty budou detailně probírány v dalších kapitolách.

3.1.3. Úmrtní listy

Každý matriční úřad má ve své kompetenci vydávat mimo rodných a oddacích listů i ty úmrtní. Úmrtní listy jsou takové matriční doklady, které potvrzují úmrtí osoby. Jejich vydání osobě blízké je důležité proto, aby pozůstalý mohl vyřešit, popřípadě ukončit práva a povinnosti zemřelého, např.: zrušení nejrůznějších smluv, který si zemřelý vedl.

3.1.3.1. Španělský úmrtní list – podoba, zajímavosti

Španělský úmrtní list působí přehledným dojmem díky tomu, že na rozdíl od španělského rodného listu je tento matriční doklad v tištěné podobě, místy jsou v něm ručně vyplněné údaje. Vlevo nahoře vidíme číslo matričního listu a ministerstvo, které dohlíží nad matrikami ve Španělsku (*Ministerio de Justicia*).

V hlavní části vidíme matriku, která dokument vydává (*Registro Civil de Granada*), hned poté následují osobní údaje o nebožtíkovi (*difunto*), kde se mimo jiné uvádí i jeho poslední adresa trvalého bydliště (*domicilio último*).

Následují detailní údaje o úmrtí osoby (*hora, día, año, lugar*), v úmrtním listě je uvedena i příčina úmrtí (*causa*) a místo pochování nebožtíka (*el enterramiento será en...*).

Je zde i kolonka *declaración de*, ve které figuruje osoba, která úmrtí ohlásila. Úmrtí potvrdil lékařem a tento údaj byl do úmrtního listu též zanesen (*comprobación: Médico D.*).

Samozřejmě nesmí chybět pracovníci matriky, v tomto dokumentu figurují dva (*encargado, secretario*), ti dokument i podepisují. Za povšimnutí stojí i detailní čas, kdy k podpisům dochází.

3.1.3.2. Mexický úmrtní list – podoba, zajímavosti

Daný úmrtní list působí strukturovaně, je rozdělen přehledně do částí, všechny údaje se nachází v tištěné podobě.

V levém horním rohu si můžeme všimnout státního znaku Mexika a vpravo znaku státu *Veracruz de Ignacio de la Llave*. V úvodu dokumentu se nachází pracovník matriky (*oficial*), který důvěryhodnost dokumentu a informace v něm potvrzuje. Všimáme si i administrativního celku, pod který dokument spadá (*municipio*). Figuruje tu i siglace CRIP (*clave de registro de identificación personal*), datum registru, číslo matriční knihy (*libro*) či číslo dokumentu (*acta 02337*).

V další části dokumentu se nacházejí osobní údaje o nebožtíkovi, rovněž nechybí ani jeho poslední trvalé bydliště (*domicilio habitual*).

Na rozdíl od španělského úmrtního listu tu figuruje i osoba, která s nebožtíkem byla ve svazku manželském (*cónyuge*) spolu s jmény rodičů zemřelého.

Další sekce dokumentu nese název *fallecimiento*, kde se dozvídáme, kdy k úmrtí došlo (*fecha de defunción, hora, lugar*), je zde uveden i způsob pohřbení (*inhumación*), místo pochování (*ubicación*), místo úmrtí (*donde falleció*) a jaké byly příčiny smrti (*causas de la muerte*).

Jak bývá zvykem v tomto typu dokumentu, objevuje se zde lékař, který úmrtí potvrdil (*nombre del médico que certificó la defunción*) a jméno toho, kdo úmrtí ohlásil (*declarante*). V dokumentu jsou i dvě osoby svědčící o dané události (*testigos*).

Dokument podepisuje pracovník matriky (*oficial encargado del registro civil*), matriční akt je stvrzen i razítkem s jménem instituce zodpovídající za daný dokument (*Dirección General del Registro Civil de Xalapa*).

3.1.3.3. Argentinský úmrtní list – podoba, zajímavosti

Daný úmrtní list je stručnějšího rázu, osobní údaje jsou vypsány ručně. V levém horním rohu si všimáme znaku administrativního celku, do kterého úmrtní list spadá

(*provincia de Buenos Aires, municipio de Gobierno*). Dokument je potvrzený dvěma razítky příslušné matriční instituce (*Dirección Provincial del Registro de las Personas*).

V první části dokumentu vidíme číslo dokumentu (*acta*), svazek (*tomo*) a číslo list matriční knihy (*folio*). Další část je věnována osobě zemřelé, kde se mimo jiné uvádí datum úmrtí (*ocurrida*), i jeho profesi (*profesión*), poslední trvalé bydliště (*domiciliado/a*), příčina jeho úmrtí (*a consecuencia de*), apod.

V matričním dokumentu je patrný pracovník matričního úřadu, ale jeho terminologické označení dokument neuvádí, slova, která jeho přítomnosti odpovídají, jsou: *certifico, doy fe, en mi carácter*. V dokumentu nefiguruje ani lékař, který by úmrtí potvrdil.

Z morfologického hlediska stojí za povšimnutí slovní spojení *el acta expresada*. Substantivum *acta* se běžně pojí s ženským rodem. Pokud chceme vyjádřit toto substantivum v jednotném čísle, je třeba použít rod mužský, proto, aby nedošlo k spodobě znělosti, jelikož první slabika je znělá.

3.1.3.4. Kubánský úmrtní list – podoba, zajímavosti

Daný matriční dokument je přehledný, dobře rozdělený a strukturovaný. Svou podobou je až identický s kubánským oddacím listem. V horní části vidíme státní znak státu Kuby spolu se známkou. Také upíráme naši pozornost na odkaz zákona (*LEY N° 73 de 4-8-84*), toto téma bude detailněji rozebráno v kapitole 3.2.1.3.3.

Nechybí údaje o svazku (*tomo*) a čísle lisu matriční knihy (*folio*), ve kterém je dokument dohledatelný. Následně jsou uvedeny údaje o matričním úřadě, který dokument vydává (*Registro del Estado Civil de Vedado*), spolu s administrativními celky, pod který matrika spadá (*municipio, provincia*).

Stěžejní část je věnována údajům o zemřelém (*fallecido*), kde jsou mimo osobních údajů a data úmrtí uvedeny i místo úmrtí (*lugar del fallecimiento*) a místo pochování (*cementario en que se dispuso la sepultura*).

Až v druhé části dokumentu figuruje zaměstnanec matriky (*registrador*), který ještě s druhým zaměstnancem dokument podrobují kontrole a svými podpisy a razítkem pravost dokumentu stvrzují. Autorka se tak domnívá, neboť v dokumentu figurují dva podpisy.

3.1.3.5. Ekvádorský úmrtní list – podoba, zajímavosti

Daný úmrtní list je jako jediný z této sekce matričních dokladů vydán v elektronické podobě, neboť v dolním pravém rohu je umístěn elektronický kód, v pravém horním rohu vidíme i peněžní částkou, kdy při jejím splacení byl dokument vystaven (*USD. 3.00*). Dokument je přehledný, uspořádaný do odstavců.

Přítomnost pracovníka matriky (*delegado*) je patrná již v prvním odstavci (*certifico*), kde uvádí potřebná data vztahující se k dokumentu (*número de registro de inscripción, ciudad, fecha*).

Ve zbytku dokumentu jsou uvedeny informace o zemřelém (*fallecido*), včetně údajů o rodičích (*nombres y apellidos del padre/de la madre*). Tak jako u všech dokumentů tohoto typu je uvedeno i místo a datum úmrtí (*lugar y fecha del fallecimiento*) a příčina smrti (*causa de la muerte*). Tuto událost potvrzuje i lékař .

V dokumentu je razítko matriky (*Consulado General del Ecuador*) s dvěma podpisy, jeden z nich patří právě tzv. *delegado*, druhý vzhledem k nečitelnosti nelze identifikovat.

3.1.3.6. Shrnutí rozborů

Pro přehlednost právě provedených analýz všechny poznatky z nich uvádíme do tabulky níže.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Organizovanost dokumentu	Dobře uspořádaný, rozčleněný a přehledný	Dobře organizovaný, informace přehledně rozděleny	Obsahově stručnější, přehledný	Dobře strukturovaný a přehledný	Přehledně uspořádaný, v elektronické podobě
Název dokumentu	Registro Civil de Granada	Acta de defunción	Certificado de defunción	Certificación de defunción	Certificado de defunción
Osoba ohlašující událost smrti	Ano (<i>declaración de...</i>)	Ano (<i>declarante</i>)	Ne	Ne	Ne
V	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano

dokumentu figuruje lékař					
Úřední osoby, popř.: další osoby z daného právního odvětví	Secretario, encargado Difunto	Oficial Cónyuge Testigos	Chybí právní termíny	Registrador Fallecido	Delegado Fallecido
Podpis, podpisy	Secretario, encargado	Oficial encargado del registro civil, Dirección General del Registro Civil de Xalapa	Jeden podpis (nejspíše úředníka matriky)	Registrador	Delegado

Porovnáme-li všechny úmrtní listy, dostáváme několik zajímavých poznatků, různorodost terminologie pro označení daného dokumentu je jedním z nich. Rozeznáváme tři typy názvů, a to: *acta*, *certificado* a *certificación*. U španělského dokumentu dokument název nenese.

Pouze ve španělském a mexickém úmrtním listě se objevují jména osob, která událost oznámily, taktéž je v těchto dokumentech uveden lékař, který smrt potvrdil.

Zajímavé se také jeví to, že v argentinském úmrtním listě je patrná přítomnost úředníka matriky, avšak jeho právní terminologické označení v dokumentu chybí.

3.2. Druhá část

Jak již bylo zmíněno v úvodu praktické části, tato část obsahuje dva dílčí úkoly. V prvním z nich se zaměříme na právní termíny dokumentů a uspořádáme je do třech tematických okruhů (kapitola 3.2.1.1 a její subkapitoly, 3.2.1.2 a její subkapitoly a 3.2.1.3 a její subkapitoly). U těchto španělských právních termínů vyhledáme všechny jejich existující právní definice, hlavním zdrojem těchto definic je slovník Španělské královské akademie *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)*, pokud

daný termín v něm nebude dohledán, čerpáme z obecného slovníku RAE, a to z *Diccionario de la lengua española*.²⁹

Někdy k určení počtu významů daného termínu bude použit i online španělsko-český slovník LINGEA.³⁰

Na základě těchto legálních definic budou navržena vhodná překladatelská řešení autorky práce. U zvoleného českého termínu budou rovněž dohledány všechny jeho sémantické významy, primárně čerpáme ze *Zákonů pro lidi*³¹, ty reflektují Sbíрку listin. Pokud v tomto zdroji termín nebude nalezen, budeme čerpat z jiných relevantních zdrojů, jejich internetové odkazy budou vždy uvedeny v poznámce pod čarou. Na základě počtu významů u obou termínů bude určen typ ekvivalence. Určený typ ekvivalence bude okomentován. Na základě poznatků získaných v teoretické části se lze domnívat, že bude převažovat ekvivalence úplná, anebo částečná. Naše analýza hypotézu potvrdí, či vyvrátí.

Následně oba termíny mezi sebou porovnáme z hlediska obsahu, naplně, například pokud matrikář v Česku a Španělsku vykonává tu samou pracovní náplň, nebo se nějakým způsobem jejich náplň činností v daných zemích liší.

Poslední část je věnována slovníkům Josefa Dubskeho³², Jiřího Bryndy³³ a online terminologické databázi Evropské Unie - IATE³⁴. V nich budeme hledat terminologické ekvivalenty pro dané termíny z předešlých třech tematických okruhů. Zde se domníváme, že bez problémů budou vyhledány ty termíny tvořící terminologické jádro oblasti matričních dokladů. Naopak problém ve vyhledávání by mohly působit termíny

---

²⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://www.rae.es/>> [citováno: 23/11/2021 – 29/03/2022]

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/>> [citováno: 14/11/2021 – 29/03/2022]

³⁰ ELEKTRONICKÝ SLOVNÍK LINGEA: španělsko-český praktický slovník [online verze 4.0]. Dostupné z: <<https://slovniky.lingea.cz/spanelsko-cesky>> [citováno: 17/01/2022 – 25/03/2022]

³¹ *Zákony pro lidi – Sbíрка zákonů ČR v aktuálním znění (2010-2022)* [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/>> [citováno: 19/11/2021 – 24/03/2022]

³² DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník = Gran diccionario espanol-checo*. 2. A-H, 2. oprav. a rozš. vyd. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0484-X.

DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník: Gran diccionario espanol-checo*. 2, I – Z. 2. oprav a rozš. vyd. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0485-8.

³³ BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español*. Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0294-0.

BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español*. Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0297-1.

³⁴ Slovník evropské interaktivní terminologie IATE (Interactive Terminology for Europe) [online]. © 2020. Dostupné z: <<https://iate.europa.eu/home>> [citováno: 10/12/2021 – 29/03/2022]

zastaralé či nefrekventované, popřípadě názvy některých institucí. Tuto domněnku buď potvrdíme, nebo vyvrátíme.

V tematických okruzích jsou pro přehlednost termíny vloženy do tabulek, rozděleny podle zemí původu, na konci dané kapitoly je druhá tabulka shrnující návrhy překladatelských řešení, nechybí ani potvrzení, či vyvrácení hypotézy. V případě části slovníkové je uvedena pouze jedna tabulka shrnující terminologické ekvivalenty, vyhledávání je komentováno spolu s hypotézou, kterou opět potvrdíme, či vyvrátíme.

3.2.1. Tematické okruhy

3.2.1.1. Rodné listy

3.2.1.1.1. Názvy institucí a územně správních celků

První tabulka uvádí právní termíny týkající se názvů institucí a územně správních celků. Pro přehlednost jsou termíny rozřazeny do tabulky podle země původu. Pořadí, ve kterém jsou termíny v tabulce uspořádány, je náhodné. Toto platí pro všechny tabulky tematických okruhů v dané diplomové práci. Na tuto skutečnost bude upozorňováno.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Termín	Registro Civil (de Alcalá de Henares)	Registro Civil	Registro Civil	Registro del Estado Civil	(Corporación) Registro Civil de Guayaquil
Termín	Ministerio de Justicia	Oficina 02 del Registro del Estado Civil de las Personas de Villa de Tecolutilla	Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires	Ministerio de Justicia	-----
Termín	Juzgado Comarcal	-----	-----	-----	-----

Termín *registro civil* je podle *Diccionario panhispánico del español jurídico* definován jako: „registro público dependiente del Ministerio de Justicia en el que se

*hacen constar oficialmente los hechos y actos que se refieren al estado civil de las personas y aquellos otros que determine la ley (Ley 20/2021, del Registro Civil)*³⁵. Pouze u ekvádorského rodného listu bylo použito delšího termínu *Corporación Registro Civil*. Žádný další význam u daného termínu nebyl nalezen.

Na základě španělské právní definice je navrženo překladatelské řešení „matriční úřad“. Jediná legální definice tohoto termínu zní: „*matrika je státní evidence*

a) narození, uzavření manželství, vzniku registrovaného partnerství (dále jen „partnerství“) a úmrtí fyzických osob na území České republiky,

b) narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí, k nimž došlo v cizině, jde-li o státní občany České republiky (dále jen „občan“), a

c) uzavření manželství, k nimž došlo v cizině, byl-li život snoubence přímo ohrožen a nejde-li o občany (zákon č. 301/2000Sb. Zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů)³⁶“.

Jedná se o ekvivalenci úplnou, termíny ani v jednom z jazyků nenesou podle uvedených zdrojů žádné další významy kromě toho jediného.

V České republice má matrika stejnou funkci jako ve španělsky mluvících zemích, to v čem se však liší je ministerstvo, pod které spadá. V České republice matrika spadá do kompetencí Ministerstva vnitra, ve Španělsku pod Ministerstvo spravedlnosti.

Termín *juzgado comarcal* má podle *Diccionario panhispánico del español jurídico* jedinou legální definici a to tuto: „*cada uno de los juzgados creados por la Ley de Bases de Justicia Municipal, de 19 julio de 1944, a cargo de jueces técnicos e instaurados en los municipios que eran centros o capitales de comarca*³⁷“. Tyto soudy

---

³⁵REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. <<https://dpej.rae.es/lema/registro-civil>> [citováno: 14/11/2021]

Veřejný registr závislý na Ministerstvu spravedlnosti, ve kterém se oficiálně vytváří skutečnosti spojené se stavem osob a všechny ty, které by zákon vymezoval (Ley 20/2021, del Registro Civil) (překlad autorky práce).

³⁶Zákony pro lidi. Část I., hlava 1, díl 1, §1, bod 1 zákona č. 301/2000Sb. Zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> [citováno: 26/01/2022]

³⁷REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. <<https://dpej.rae.es/lema/juzgado-comarcal>> [citováno: 14/11/2021]

Každý ze soudů zřízený na základě tzv. *Ley de Bases de Justicia Municipal* od 19.7.1944, na starost je měli odborní a stálí soudci tzv. *municipios*, které byly centry nebo hlavními městy tzv. *comarcy* (překlad autorky práce).

se změnou Ústavy v roce 1977 se seskupily s jinými: „*los actuales Juzgados Municipales y Comarcales pasarán a denominarse Juzgados de Distrito*“³⁸.

Návrh tohoto překladatelského řešení je pro termín *juzgado comarcal* „okresní soud“. Podle E-Justice okresní soudy „*proyectan a resuelven los asuntos y causas jurídicas que se derivan de las relaciones civiles, laborales, familiares y mercantiles de cualquier naturaleza, siempre que la ley no establezca para su resolución o arbitraje un procedimiento especial o un órgano jurisdiccional específico. Los asuntos y causas que no sean de naturaleza civil, laboral, familiar o mercantil [...] proyectan a resuelven los tribunales de primera instancia en el procedimiento ordinario, establece la ley. En los asuntos que correspondan a la competencia de los tribunales de primera instancia se resuelven por el juez ordinario*“³⁹. Další význam daný termín nemá.

Jedná se o ekvivalenci částečnou, konkrétně o ekvipolenci (průnik). Lze se tak domnívat z toho důvodu, že Španělsko svým administrativním uspořádáním se od Česka liší, a proto při překladu dochází k jeho „administrativnímu připodobnění“ adekvátnímu administrativnímu celku Česka. To znamená, že každý termín má svůj sémantický význam vycházející z administrativního uspořádání své země, které se v té druhé liší. Proto se tedy významy připodobní, protnou se.

Tyto soudy jsou nyní po jejich přejmenování ve Španělsku označovány jako soudy prvního stupně (španělsky *juzgados de primera instancia*). Nad těmito soudy v obou zemích dohlížejí ty krajské. K soudům okresním se občané obou zemí obrací jako první a v případě neúspěchu se obrací na ty krajské.

Do jednoho krajského soudu spadá několik soudů okresních. Ke krajským soudům se občan země odvolá v případě, pokud neuspěl u soudu nižší instance, tj. v těch okresních.

---

³⁸ BOLETÍN OFICIAL DEL ESTADO, kapitola 3, článek 19 – Disposición adicional primera, bod 2 dokumentu : *Real Decreto 2104/1977, de 29 de julio, por el que se aprueba el texto articulado parcial de la Ley de Bases 42/1974, de 28 de noviembre, Orgánica de la Justicia, en virtud de la autorización contenida en el Real Decreto-ley 24/1976, de 26 de noviembre (BOE)* [online]. Dostupné z: <<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1977-19387>> [citováno: 7/12/2021]
Nynější soudy tzv. *municipales* a *comarcales* budou přejmenovány na tzv. *juzgados de distrito* (překlad autorky práce).

³⁹ European justice, Vnitrostátní obecné soudy ČR [online]. Dostupné z: <https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-cz-maximizeMS-cs.do?member=1> [citováno: 26/01/2022]

Termín *Ministerio de Justicia* je spojen s jedinou definicí: „*ministerio competente en materia de administración de justicia*.“⁴⁰ Návrh překladatelského řešení je jednoznačný, a to „Ministerstvo spravedlnosti.“

Ministerstvo spravedlnosti je podle českého zdroje ministerstvo: „[...]které je ústředním orgánem státní správy pro soudy a státní zastupitelství“⁴¹.

U obou termínů byla nalezena pouze jedna definice, proto v tomto případě mluvíme o ekvivalenci úplné.

Do kompetencí Ministerstva spravedlnosti ve Španělsku spadají matriční úřady, zatímco v Česku tento orgán má na starosti Ministerstvo vnitra (španělsky *Ministerio Interior*).

Termín *municipalidad* nabízí pouze jeden význam a to ten, že se jedná o „*edificio en el que se encuentra y trabaja la Administración de una ciudad o pueblo*.“⁴² Ostatní významy, které DPEJ nabízí nenesou žádný nový význam, pouze se definice teritoriálně liší.

K tomuto termínu navrhujeme dva české ekvivalenty, a to „obecní úřad“ (pro vesnice) a „městský úřad“ (pro města). V případě daného argentinského rodného listu, kde figuruje město Buenos Aires autorka práce navrhuje termín „městský úřad.“ Městský úřad „*je orgánem výkonu veřejné správy v příslušném správním obvodu. Tvoří jej starosta, místostarostové, tajemník a další pracovníci na jednotlivých odborech [...], orgán plní úkoly, které mu uložila rada města a zastupitelstvo města. Metodicky řídí a usměrňuje organizace, které si obec zřídila. Pro občany zajišťuje informační a poradenský servis [...]*“⁴³. Další význam termínu nebyl dohledán v žádných dalších relevantních zdrojích.

Daný španělský termín podle slovníku Lingea může znamenat i „obec, obecní rada či obecní zastupitelstvo“. Na rozdíl od monosémního českého ekvivalentu se u španělského termínu jedná o termín polysémní.

---

⁴⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/justicia>> [citováno: 15/01/2022]

Ministerstvo oprávněné k výkonu spravedlnosti (překlad autorky práce).

⁴¹ Zákony pro lidi. Část II., §11, bod 1 zákona č. 2/1969Sb. Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných úředních orgánů státní správy České socialistické republiky [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>> [citováno: 26/01/2022]

⁴² REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/municipalidad>> [citováno: 14/01/2022]

Budova, ve které se nachází a pracuje správa města či obce (překlad autorky práce).

⁴³ Oficiální stránky městského úřadu města Turnov (2000-2022) [online]. Dostupné z: <<https://www.turnov.cz/cs/mestsky-urad-3/>> [citováno: 26/01/2022]

Z toho důvodu se tedy jedná se o ekvivalenci částečnou, konkrétně o inkluzi (zahrnutí).

Je zřejmé, že městský úřad má větší teritoriální působnost a kompetence než obecní úřad, ten je na vesnici jedinou správní institucí. Zatímco ve městě se může nacházet několik městských úřadů, pod které spadá několik správních obvodů. Tyto městské úřady zaštiťuje radnice, která je hlavním sídlem městské správy. Sídli v ní starosta a zasedají v ní radní.

Ve španělsky mluvících zemích se mohou tyto instituce dělit na nejrůznější typy. Pro zajímavost například v Peru existují *municipalidades distritales*, *municipalidades provinciales*, a *municipalidades de centro poblados*. Míra jejich působnosti je seřazena vzestupně⁴⁴.

V dalším termínu *Oficina 02 del Registro del Estado Civil de las personas de Villa de Tecolutilla* již došlo k zodpovězení významu termínu *Registro del Estado Civil* a termín *oficina* dle RAE je „*local donde se hace, se ordena o trabaja algo*“,“⁴⁵ dále má význam „*laboratorio de farmacia*“⁴⁶.“ Vzhledem ke kontextu dokumentu je zvolen význam „kancelář“, tj. místo, kde se úřaduje. Pokud si tedy tyto významy spojíme, bude se jednat o „kancelář 02 matriky pro osoby bydlící ve Villa de Tecolutilla“.

Jedná se o ekvivalenci částečnou, konkrétně o inkluzi (zahrnutí), jelikož španělský termín má o jeden sémantický význam navíc. Je zajímavé, že v obou zemích mohou existovat i takové matriky, které se starají o matriční chod pouze daného města.

Na závěr uvádíme tabulku, ve které k daným právním termínům shrnujeme návrhy vhodných překladatelských řešení a zvolený typ ekvivalence.

---

⁴⁴ Instituto Paccelly: *Municipalidades en el Perú* [online]. Dostupné z: <<https://www.institutopaccelly.edu.pe/municipalidades/>> [citováno: 14/01/2022]

⁴⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/oficina>> [citováno: 18/01/2022]
Prostor, kde se dělá nebo pracuje (překlad autorky práce).

⁴⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/oficina>> [citováno: 26/01/2022]
Farmaceutická laboratoř (překlad autorky práce).

Právní termín	Návrh vhodného překladatelského řešení	Typ ekvivalence
Juzgado comarcal	Okresní soud	Částečná, ekvipolence
Ministerio de Justicia	Ministerstvo spravedlnosti	Úplná
Municipalidad	Městský úřad	Částečná, inkluze
Oficina 02 del Registro del Estado Civil	Kancelář 02 matričního úřadu	Částečná, inkluze
Registro Civil	Matriční úřad, matrika	Úplná

Shrneme-li počty ekvivalencí, převažuje ekvivalence úplná, dále částečná, zejména inkluze. Naše hypotéza, že bude převažovat ekvivalence úplná a částečná, se danou analýzou potvrdila. Ekvivalence nulová nebyla určena ani u jednoho termínu.

3.2.1.1.2. Názvy úředních a jiných osob z právního odvětví rodných listů

Druhá tabulka zahrnuje všechny zúčastněné úřední a jiné osoby tvořící důležitou roli při vytváření rodných listů. Pro přehlednost jsme opět termíny uspořádali do tabulky. Pořadí termínů v tabulce je nahodilé.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Termín	Juez comarcal	Oficial (del Registro Civil)	Funcionario (del Registro del Estado Civil)	Registrador/a (de la Oficina del Registro del Estado Civil)	Directora ejecutiva
Termín	Secretario	-----	-----	-----	Delegado

Termín *juez comarcal* nebyl nalezen ani v jednom z preferovaných zdrojů, proto byl výjimečně použit zdroj jiný, v němž je tento termín definován jako „*los jueces comarcales serán funcionarios públicos de carácter técnico, con jurisdicción propia en*

*el ejercicio de las funciones que las leyes les confieren dentro de su comarca (art. 41 de la Ley de Bases de Justicia Municipal del 19 de 7 de 1944).*⁴⁷“

Na základě jediné předešlé definice termínu *juzgado comarcal* navrhuje český ekvivalent „okresní soudce.“ Okresní soudce je tedy úředník se samostatnou právní pravomocí vykonávající svou funkci na okresním soudu. Ani jeden z termínů nedisponuje žádným dalším významem kromě tohoto.

Jedná se o ekvivalenci částečnou, typ ekvipolence (průnik), z toho důvodu, že administrativní uspořádání Česka a Španělska se liší, proto této územní rozdílnosti budou odpovídat i typy soudů na jejich území. U překladu španělského termínu *juez comarcal* do češtiny došlo k jeho „připodobnění“ k českému „okresnímu soudci.“

Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.2.1.1.1 tyto soudy se změnou Ústavy od roku 1977 nesou název *juzgados de distrito*.

Druhým termínem je termín *secretario*. RAE nabízí následující definici: „*persona que se encarga de las labores administrativas de un organismo, institución o corporación y desempeña las funciones de extender actas, dar fe de los acuerdos y custodiar los documentos de esa entidad*“⁴⁸“.

Navrhujeme překladatelské řešení „tajemník.“ Jedná se o osobu administrativního asistenta pracujícího v oblasti podnikové sféry či se může právě jednat o vyšší úřednickou funkci ve veřejné správě. Synonymním termínem je označení sekretář.

Co se týká ekvivalence, mluvíme o ekvivalenci úplné, počet významů je u obou termínů stejný.

Dalším termínem v tabulce je termín *oficial*. Tento termín je polysémnní, může znamenat: „*agente público de seguridad*“⁴⁹“ nebo

---

⁴⁷ UniversoJus.com. *Definición de juez comarcal [online]*. Dostupné z: <<http://universojus.com/definicion/juez-comarcal>> [citováno: 27/01/2022]

Tzv. *jueces comarcales* budou státní úředníci odborného charakteru se samostatnou soudní pravomocí ve vykonávání funkcí, které jim zákony stanoví v rámci tzv. *comarcy* (art. 41 de la Ley de Bases de Justicia Municipal del 19 de 7 de 1944) (překlad autorky práce).

⁴⁸ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/secretario>> [citováno: 27/01/2022]

Osoba, která je pověřena administrativní činností organizace, instituce nebo korporace a vykonává úkony jako je vydávání listin, udělování souhlasu a opatruje dokumenty tohoto typu (překlad autorky práce).

⁴⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. <<https://dpej.rae.es/lema/oficial>> [citováno: 27/01/2022]

„*persona que se ocupa o trabaja en un oficio*⁵⁰“ nebo „*una de las categorías en que se agrupan los militares que corresponde al militar de la carrera o de complemento que desarrolla acciones directivas, especialmente de mando, y de gestión en la estructura orgánica y operativa de las Fuerzas Armadas (Ley 39/2007, de 19-XI, art. 20.3.)*⁵¹.“

V souvislosti s rodným listem navrhuje český ekvivalent „úředník“. Ten je podle českého zdroje „*zaměstnanec územního samosprávného celku podílející se na výkonu správních činností zařazený do obecního úřadu, do městského úřadu, do magistrátu statutárního města nebo do magistrátu územně členěného statutárního města, do úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části územně členěného statutárního města, do krajského úřadu, do Magistrátu hlavního města Prahy nebo do úřadu městské části hlavního města Prahy*⁵²“. Pojem úředník podle daného zákona nese pouze tento význam. Jedná se tedy o ekvivalenci částečnou, typ inkluze (zahrnutí), kde španělský polysémnní termín zahrnuje i český význam.

Pro úplnost, k termínu *oficial del registro civil* bychom přiřadili český ekvivalent „úředník matriky.“

Termín *funcionario* je podle *Diccionario panhispánico del español jurídico* definován jako „*persona que presta servicios profesionales en una administración o institución pública en virtud de una relación estatutaria de derecho administrativo (TREBEP, art.8)*.⁵³“ Žádná další definice k tomuto termínu nebyla nalezena.

Zde by bylo opět navrženo překladatelské řešení „úředník“, jehož jediný význam je vysvětlován výše. V tomto případě by se jednalo o ekvivalenci úplnou, protože dané termíny mají podle relevantních zdrojů pouze jeden význam.

Policista (překlad autorky práce).

⁵⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española, 23.ª ed., [versión 23.5 en línea]*. Dostupné z: < <https://dle.rae.es/oficial> > [citováno: 27/01/2022]

Osoba, která se zaobírá spisy (překlad autorky práce).

⁵¹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. < <https://dpej.rae.es/lema/oficial> > [citováno: 27/01/2022]

Jedna z vojenských hodností, která patří vojákovu z povolání či vojákovu v záloze, který vede řídicí akce, konkrétně ty velící a jednací v operační skupině Armády (*Ley 39/2007, de 19-XI, art. 20.3.*) (překlad autorky práce).

⁵² *Zákon pro lidi. Část I., hlava 1, §2, bod 4 zákona č. 312/2002Sb. Zákon o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů* [online]. Dostupné z: < <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-312> > [citováno: 27/01/2022]

⁵³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. < <https://dpej.rae.es/lema/funcionario-ria> > [citováno: 19/11/2021]

Osoba poskytující profesionální služby ve veřejné správě nebo veřejné instituci, jedná se o služby související se správním právem (*Texto Refundido de la Ley de Estatuto Básico del Empleado – Real Decreto Legislativo 5/2015, de 30 de octubre*) (překlad autorky práce).

Na základě získaných poznatků termíny *oficial* a *funcionario* nesou v daných rodných listech stejný význam. Roli v různorodosti termínů pro označení úředníka zde s velkou pravděpodobností hraje země vydání rodného listu, v Argentině použijí termín *funcionario*, naopak v Mexiku preferují termín *oficial*.

Ve Španělsku matriky spadají do správního práva (španělsky *derecho de administración*) a jsou obsaženy v *Ley 20/2011, de 21 de julio, del Registro Civil* v *BOE (Boletín Oficial del Estado)*⁵⁴. Matriky v České republice spadají do správního práva, konkrétně do již zmíněného Zákona o matrikách (zákon č. 301/2000Sb.).

Z logického úhlu pohledu by úředníkem matriky měla být osoba s předešlou zkušeností ve správním odvětví, s předpokladem řízení a měla by znát příslušnou legislativu právních procesů.

Jak je zřejmé na rozdíl od Česka, úkolem úředníka matriky ve španělsky mluvících zemích je vyzpovídat příbuzné, popřípadě svědky po narození dítěte, z toho důvodu, že k verifikaci rodného listu značně přispívají. Navíc tento matrikář musí spolupracovat se soudcem, ten v české legislativě v případě rodných listů, nefiguruje.

Matrikářem v České republice může být zaměstnanec obce, v Praze je to zaměstnanec městské části mající působnost matriky. Důležité je, aby tato osoba prokázala své odborné znalosti, zkoušky skládá u krajského úřadu. Matrikář figuruje u vytváření rodných, oddacích či úmrtních listů a vystupuje v nich jako zodpovídající úřední osoba⁵⁵.

Povolání *registrador* je dle DPEJ definován jako „*funcionario que lleva profesionalmente y bajo su responsabilidad el registro público [...] (RH, arts. 489 y sigs.)*”⁵⁶. Ve slovníku DPEJ byl tento význam jediný.

Vhodné překladatelské řešení je „zapisovatel.“ To je ten „*kdo zapisuje průběh jednání, dělá úřední zápis*”⁵⁷. Jedná se o ekvivalenci úplnou, dané termíny mají stejný počet významů.

---

⁵⁴ Boletín Oficial del Estado. *Ley 20/2011, de 21 de julio, del Registro Civil* [online]. Dostupné z: <<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-12628>> [citováno: 20/11/2021]

⁵⁵ Zákony pro lidi. § 9 odst. 1 *zákonu č. 301/2000Sb. Zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů* [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> [citováno: 19/11/2021]

⁵⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/registrador-ra>> [citováno: 14/01/2022]

Úředník, který profesionálně vede veřejný registr a zodpovídá za něj (Reglamento Hipotecario, art. 489 y sigs.) (překlad autorky práce).

Úkoly zapisovatele matričního úřadu jsou rozmanité, zapisuje údaje od narození občana až po jeho úmrtí. Pro představu český matriční zapisovatel přiděluje rodná čísla při narození, zapisuje narození samotné, změnu pohlaví či jména, údaje o otci na základě určení otcovství či jeho popření, zapisuje osvojení, uzavření manželství, vznik registrovaného partnerství, úmrtí, úmrtí, jde-li o prohlášení za mrtvého⁵⁸.

Co se týče Španělska a Mexika, zde zapisovatel navíc ověřuje údaje o svědcích, ti se, na rozdíl od českých rodných listů, v nich vyskytují a hrají v nich signifikantní roli.

Zbývající dva termíny pocházejí z Ekvádoru. Předposlední úřední osobou zastávající důležitou roli v rámci vydávání rodných listů je *director ejecutivo*. Tento termín „*se usa para designar al máximo responsable de una empresa*“.⁵⁹

Vhodným překladatelským řešením by pro tento termín byl termín „výkonný ředitel.“

Jedná se tedy o osobu plně zodpovědnou za řízení instituce, za její organizaci, za formování její politiky a naplnění stanovených cílů.

Z hlediska překladu se jedná o ekvivalenty úplné, ani jeden termín nenese žádný další význam kromě tohoto.

Slovník DPEJ nabízí k termínu *delegado* jediný význam, a to: „*dicho de una persona: en quien se delega una facultad o jurisdicción*“.⁶⁰ Navržený ekvivalent pro tento termín je „zástupce.“

Zatímco španělský termín má podle slovníku Lingea další sémantické významy (delegát, zmocněnec), ten český má pouze výše zmíněný význam. Jedná se o ekvivalenci částečnou, typ inkluze (zahrnutí).

---

⁵⁷ Nechybujete.cz – slovník současné češtiny [online]. Dostupné z: < <https://www.nechybujete.cz/slovník-soucasne-cestiny/zapisovatel> > [citováno: 27/01/2022]

⁵⁸ Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, *Informace o činnostech matričních úřadů v souvislosti se zapisováním údajů do agendového informačního systému evidence*. Dostupné z: < <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-cinnostech-matricnich-uradu-v-souvislosti-se-zapisovanim-udaju-do-agendoveho-informacniho-systemu-evidence-obyvatel.aspx?q=Y2hudW09OA%3D%3D> > [citováno: 21/11/2021]

⁵⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/director-ejecutivo> > [citováno: 16/01/2022]
Se používá pro označení nejvýše zodpovědné osoby ve firmě (překlad autorky práce).

⁶⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. < <https://dpej.rae.es/lema/delegado-da> > [citováno: 16/01/2022]
O osobě: ten, kdo je pověřený úřední mocí (překlad autorky práce).

Zástupcem, jak je nám známo z právního systému České republiky, je osoba, která na základě plné moci někoho jiného zastupuje, ať už se jedná o osobu fyzickou či právnickou.

Závěrem v tabulce shrnujeme získané poznatky, tak jako tomu bylo v předešlé kapitole.

Právní termín	Návrh vhodného překladatelského řešení	Typ ekvivalence
Delegado	Zástupce	Částečná, inkluze
Director ejecutivo	Výkonný ředitel	Úplná
Funcionario	Úředník	Úplná
Juez comarcal	Okresní soudce	Částečná, ekvipolence
Oficial	Úředník	Částečná, inkluze
Secretario	Tajemník	Úplná
Registrador	Zapisovatel	Úplná

Opět konstatujeme, že naše hypotéza ohledně převažující ekvivalence úplné a částečné se daným rozbořem potvrdila, ekvivalence nulová není zastoupena vůbec.

3.2.1.1.3. Názvy odkazujících zdrojů

V jediném mexickém rodném listu se explicitně odkazuje na zákoník. V ostatních rodných listech bohužel nefigurují žádné odkazy na zákony, zákoníky, nařízení o matrikách, apod., v souladu s kterými by se dokument vydával.

Mexický rodný list odkazuje na termín *Código Civil (Código Civil Federal)*, ten je podle *Diccionario panhispánico del español jurídico* definován jako “*texto legal vigente, promulgado en 1889, que contiene la recopilación, sistematizada en 1975 artículos, del derecho civil común español*”⁶¹.

⁶¹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/c%C3%B3digo-civil> > [citováno: 19/01/2022]
Platný právní text občanského práva vydaný v roce 1889 obsahující sbírku zákonů uspořádanou do 1975 článků (překlad autorky práce).

Překladatelské řešení na základě dané definice volíme „Občanský zákoník.“ To je „základní zákon upravující soukromé právo hmotné, tj. občanské právo. Je jedním z nejdůležitějších právních předpisů každého kontinentálního právního řádu⁶²“.

Není pochyb o tom, že se jedná o ekvivalenci úplnou, vzhledem k tomu, že tyto dva termíny jsou monosémní.

O rodných listech se v Občanském zákoníku Mexika dočteme v kapitole II, která obsahuje články 54-76. V české legislativě mluvíme o zákonu č.301/2000Sb. (Zákon o matrikách).

Jak jsme již bylo zmíněno, v Mexiku je povinností informovat o narození dítěte soudce. Mají povinnost ho informovat v první řadě rodiče, alespoň jeden z nich. Druhým, kterým tato povinnost připadá, jsou prarodiče dítěte. Pokud ani ti tuto skutečnost z nějakého důvodu nejsou schopni nahlásit, tato povinnost připadá na rodiče matky. Zákoník také připouští možnost, že pokud se dítě narodí například doma, pán domu tuto skutečnost je povinen nahlásit.

V Česku je třeba vyplnit formulář, ve kterém se narození dítěte ohlásí, jednu kopii pošle matrika Českému statistickému úřadu (ČSÚ). Druhé vyhotovení pak tvoří spolu s ostatními dokumenty podklad pro zápis do matriční knihy, přiloženy jsou kopie vydaných matričních dokladů s výtiskem počítačových záznamů matričních událostí, tzv. sbírku listin. Matriční úřad zpravidla předkládá tuto sbírku listin za kalendářní rok do úschovy obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nebo krajskému úřadu, a to nejpozději do konce února následujícího roku.

Jak víme, v Mexiku a ve Španělsku je zapotřebí přítomnosti dvou svědků, aby byl rodný list právoplatný, v českém rodném listě svědci nefigurují. Zajímavá situace z právního hlediska nastává, pokud oba rodiče novorozeněte jsou neznámí. V takovém případě jméno i příjmení určuje soudce. Jestliže novorozence někdo našel, soudce mu přidělí jméno jeho nálezce. Pokud v Česku se rodiče na jméno nedohodnou, či nejsou známi, určí ho soud.

Zajímavá situace z hlediska rodného listu nastává, pokud dítě bylo nemanželské. V Mexiku údaje o otci existovat mohou, ale však údaje o matce být zaznamenány

---

⁶² Iuridictum – Encyklopedie o právu. *Občanský zákoník* [online]. Dostupné z: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Ob%C4%8Dansk%C3%BD_z%C3%A1kon%C3%ADk> [citováno: 27/01/2022]

nemohou, pokud je v té době vdaná. V případě krvesmilství údaje o rodičích jsou zaznamenány, avšak není zaznamenána informace o tom, že by dítě bylo incestní. V české legislativě nemanželské dítě nese jméno otce i matky, pokud matka s jménem otce v rodném listě souhlasí. Na území České republiky je incest považován za trestný čin.⁶³⁶⁴

3.2.1.2. Oddací listy

3.2.1.2.1. Názvy institucí a územně správních celků

Předložená tabulka nám shrnuje všechny instituce a územně správní celky, které se vyskytly v oddacích listech v pěti různých španělsky mluvících zemích. Pořadí termínů ve všech tabulkách práce je náhodné.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Termín	Registro Civil	Registro Civil	Registro Civil	Registro del Estado Civil	Registro Civil
Termín	-----	Municipio	Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires	Municipio	Dirección General de Registro Civil, Identificación y Cedulación

Překladatelská řešení již byla určena u termínů *registro civil* a *municipalidad* v kapitole 3.2.1.1.1., proto v této kapitole se budeme zabývat pouze návrhy překladatelských řešení pro termíny *municipio* a *dirección general de registro civil, identificación y cedulación*.

Termín *municipio* je podle DPEJ „*entidad local básica de la organización territorial del Estado, dotada de personalidad jurídica y plena capacidad para el cumplimiento de sus fines, que pertenece a una sola provincia, agrupación de*

⁶³ JUSTIA México. Capítulo II., art. 54-76 Código Civil Federal. Capítulo II – De las actas de nacimiento [online]. Dostupné z: <<https://mexico.justia.com/federales/codigos/codigo-civil-federal/libro-primero/titulo-cuarto/capitulo-ii/>> [citováno: 29/11/2021]

⁶⁴ Zákony pro lidi. Část první zákona č. 301/2000Sb. Zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> [citováno: 29/11/2021]

*municipios equivalente a esta o isla, y cuyos elementos componentes son el territorio o término, la población y la organización (LRBRL, arts. 11 y 12.2).*⁶⁵“

Z historického hlediska se také jedná o termín, jehož etymologie sahá do období starověkého Říma, kde označoval „*ciudad principal y libre, que se gobernaba por sus propias leyes y cuyos vecinos podían obtener los privilegios y derechos de los ciudadanos en Roma*“⁶⁶.

Na základě právních definic navrhuje překladatelské řešení „obecní úřad“. Tento český termín je monosémní, nese pouze jeden význam a to, že je „základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“⁶⁷

Slovník Lingea nabízí pro španělský termín další významy a to „obec,“ „město,“ „městské zastupitelstvo,“ „městská rada“. Na základě tohoto poznatku můžeme konstatovat, že termín *municipio* je termínem polysémním a při překladu by mohl překladateli působit problémy.

Z překladatelského hlediska se jedná o ekvivalenci částečnou, typ inkluze (zahrnutí), kdy španělský termín má více významů a do nich zahrnuje i český termín „obecní úřad.“

Obecní úřad má menší teritoriální působnost než městský úřad. Hlavou obecního úřadu je starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu, zaměstnanci obecního úřadu. Zasedá v něm i obecní rada řešící problémy v obci a snaží se i o její rozkvět.

Druhým a zároveň posledním termínem této kapitoly je termín *dirección general de registro civil, identificación y cedulaación*.

---

⁶⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/municipio> > [citováno: 21/02/2022]

Základní místní instituce územní organizace státu, zřízená právníkem osobou a zřízená se záměrem splnění svých cílů. Je součástí jedné provincie, patří do seskupení rovnocenných *municipios* v provincii. Její složky jsou teritorium nebo hranice, obyvatelstvo a organizace (*Ley de las Bases del Régimen Local (Ley 7/1985, de 2 de abril. arts. 11 y 12.2.)*) (překlad autorky práce).

⁶⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/municipio> > [citováno: 21/02/2022]

Hlavní a svobodné město, které si vládlo vlastními zákony a jejíž sousedé mohli obdržet stejné výsady a práva obyvatel Říma (překlad autorky práce).

⁶⁷ Zákony pro lidi. Část I., hlava I, díl 1, §1, 2 zákona č. 128/2000Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení) [online]. Dostupné z: < <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> > [citováno: 23/02/2022]

Význam termínu *registro civil* byl již objasněn v sekci rodných listů. *Dirección general* „es el órgano ejecutivo de la Asociación para la dirección, organización y gestión de sus actividades académicas y administrativas.“⁶⁸ U tohoto termínu byla nalezená pouze tato definice. Navrhovaným ekvivalentem pro tento termín je „hlavní správa.“

Termín *identificación*, jak již název vypovídá je „*comprobación de la identidad de una persona*“⁶⁹. Českým překladatelským řešením by byl termín „identifikace“.

Na základě informací z RAE termín *cedulación* je termín používaný v Latinské Americe, a to na území států Kolumbie, Dominikánské republiky, Hondurasu, Venezuele, Ekvádoru, apod. A jedná se tedy o „*expedición de cédulas de identidad o de ciudadanía*.“⁷⁰

Propojíme-li všechny dané návrhy překladatelských řešení, dostáváme monosémní ekvivalent „Hlavní správa matričního úřadu, identifikace a dokladů“. Přiblížíme-li si více tento význam, jedná se o „hlavní správu matričního úřadu/matriky“. Tento termín je i naším překladatelským řešením.

Zadáme-li si daný ekvádorský termín do internetového vyhledávače, otevřou se nám oficiální stránky matriky v Ekvádoru⁷¹. Naše překladatelské řešení se nám tímto pokusem potvrdilo.

V obou jazycích se jedná o termíny monosémní, mluvíme tedy o ekvivalenci úplné. Aktivity a úkoly matriky byly již zmíněny v kapitole 3.2.1.1.1.

Závěrem uvádíme tabulku, ve které naše badání pro tuto kapitolu shrnujeme. Pro celistvost přidáváme i návrhy překladatelských řešení pro *registro civil* a *municipalidad*, aby byla tabulka kompletní, i když tyto dva termíny již byly analyzovány v kapitole 3.2.1.1.1.

---

⁶⁸ Asociación Universitaria Iberoamericana de Postgrado. *Dirección General* [online]. Dostupné z: <<https://www.auiip.org/es/organo-gobierno/direccion-general>> [citováno: 23/02/2022]

Je výkonný orgán sdružení pro vedení, organizaci a řízení jejích akademických a administrativních aktivit (překlad autorky práce).

⁶⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/identificaci%C3%B3n>> [citováno: 23/02/2022]

Ověření totožnosti osoby (překlad autorky práce).

⁷⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española, 23.ª ed., [versión 23.5 en línea]*. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/cedulaci%C3%B3n>> [citováno: 23/02/2022]

Vydávání průkazu totožnosti či občanství (překlad autorky práce).

⁷¹ Gobierno del Encuentro [online]. Dostupné z: <<https://www.registrocivil.gob.ec/>> [citováno: 23/02/2022]

Právní termín	Návrh vhodného překladatelského řešení	Typ ekvivalence
Dirección General de Registro Civil, Identificación y Cedulación	Hlavní správa matričního úřadu/matriky	Úplná
Municipalidad	Městský úřad	Částečná, inkluze
Municipio	Obecní úřad	Částečná, inkluze
Registro Civil	Matriční úřad, matrika	Úplná

Z tabulky zjistíme, že je zastoupena ekvivalence úplná a částečná, ekvivalence nulová není zastoupena vůbec. Naše hypotéza, že bude zastoupena ekvivalence úplná či částečná, se danou analýzou potvrdila.

3.2.1.2.2. Názvy úředních a jiných osob z právního odvětví oddacích listů

Následující tabulka zachycuje všechny námi nalezené úřední a jiné osoby z právního odvětví pro oblast oddacích listů. Nejpočetnější terminologie je zastoupena u argentinského oddacího listu. I zde je pořadí termínů náhodné.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Termín	Secretario	Director General del Registro Civil	Funcionario (del Registro del Estado Civil)	Funcionario, Registrador del Estado Civil	Delegado
Termín	Encargado	El/la contrayente	Contrayentes	El/la contrayente	El/la contrayente
Termín	-----	-----	Testigos	-----	-----

Na úvod kapitoly připomínáme, že termíny *secretario, funcionario a delegado* byly detailně rozebírány v kapitole 3.2.1.1.2., ve které jsme navrhli i jejich vhodná překladatelské řešení. Z toho důvodu v této kapitole již zmiňovány nebudou. Budeme se zabývat termíny *encargado, director general, contrayente a testigo*.

Termín *encargado* je podle DPEJ „*persona que tiene asumida una competencia o responsabilidad*”⁷².“ Jako příklad slovník uvádí termín *encargado de registro civil*. Žádný jiný význam DPEJ pro tento termín nenabízí.

Na základě právní definice navrhuje ekvivalentní termín „zástupce“. Tento monosémní termín byl definován v kapitole 3.2.1.1.2 a jde tedy o osobu, která na základě právní moci jinou zastupuje. Tato funkce má jak v Česku, tak ve Španělsku shodnou náplň a kompetence.

Zatímco španělský termín má podle slovníku Lingea další sémantické významy (pověřená osoba, pověřenec), ten český má pouze výše zmíněný význam. Jedná se o typ ekvivalenci částečné, typ inkluze (zahrnutí).

Druhým termínem je termín *director general del registro civil*. Termín *registro civil* je již známý z předešlých kapitol. O termínu *director general* slovník DPEJ informuje jedinou definicí, a to tou, že se jedná o „*apoderado general nombrado por el órgano de administración de una sociedad para realizar funciones de dirección y representación de la sociedad en virtud de un contrato laboral de alta dirección*”⁷³.“

Na základě legální definice by se mohlo jednat o generálního ředitele neboli výkonného ředitele. Z toho důvodu, že tyto dva termíny jsou synonymy, volíme pro překladatelské řešení termín „generální ředitel.“

Jak už bylo zmíněno v kapitole 3.2.1.1.2., jedná se o osobu nejvyššího postavení ve firmě, která je zodpovědná za její celkové řízení a jejíž cílem je naplňování jejích cílů na základě definované strategie.

---

⁷² REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/encargado-da> > [citováno: 26/02/2022]

Osoba mající pravomoc a zodpovědnost (překlad autorky práce).

⁷³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/director-general> > [citováno: 03/03/2022]

Hlavní zmocněnec jmenovaný administrativním orgánem společnosti za účelem realizovat řídicí funkce a zastupování společnosti na základě pracovní smlouvy o vyšším řízení (překlad autorky práce).

Tak jako v kapitole 3.2.1.1.2. se jedná o ekvivalenci úplnou, právní termíny mají pouze právě zmíněné významy.

Třetím termínem je termín *contrayente*. Slovník RAE nabízí pouze jednu velmi stručnou definici a to tu, že je to osoba „*que contrae*“⁷⁴.

Na základě této definice navrhuje překladatelské řešení „snoubenec, snoubenka“, pro termín *contrayentes* tedy „snoubenci.“ V praxi bylo zjištěno a potvrdil to i slovník Lingea, že gramatický prvek, který rozlišuje pohlaví osob vstupující do manželství, je člen. *El contrayente* („snoubenec“), *la contrayente* („snoubenka“).

Ministerstvo vnitra monosémní termín snoubenci definuje následovně. „*Manželství se uzavírá svobodným a úplným souhlasným prohlášením muže a ženy, kteří spolu chtějí uzavřít manželství (snoubenců) o tom, že spolu vstupují do manželství*“⁷⁵.

Ani jeden z termínů další významy kromě tohoto nemá. Jedná se tedy o ekvivalenci úplnou.

Snoubenci obou zemí před uzavřením manželství musí předložit matričnímu úřadu potřebné doklady, kterými prokazují svou právní způsobilost manželství uzavřít.

Tradičně se na úřadu matriky vyplní dotazník spolu s matrikářem, snoubenci musí informovat o místě a termínu svatby a svědcích.

To, v čem se španělské a české manželství od sebe liší, je manželský majetkový režim (španělsky *régimen patrimonial de matrimonio*). Jinak řečeno, jedná se o systém, podle kterého se řídí finanční a majetková stránka manželství. Nutno podotknout, že se nejedná o protějšek české předmanželské smlouvy, ta je dobrovolná, na rozdíl od španělského majetkového režimu, ten je zapotřebí vždy před uzavřením manželství určit.

Ve Španělsku snoubenci před uzavřením manželství volí mezi třemi typy těchto režimů:

- *sociedad conyugal*,

---

⁷⁴ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: < <https://dle.rae.es/contrayente> > [citováno: 01/03/2022]

Osoba uzavírající manželství (překlad autorky práce).

⁷⁵ Oficiální stránky Ministerstva vnitra České republiky. *Uzavření manželství* [online]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/clanek/obcan-na-urade-manzelstvi-uzavreni-manzelstvi.aspx>> [citováno: 03/03/2022]

- *separación total de los bienes,*
- *participación en los gananciales.*

První režim znamená, že manželé při vstupu do manželství dávají svůj majetek, ať už nabytý před vstupem manželství, tak během něho, do společného sdílení. V praxi to znamená, že to co je manžela, je i manželky a opačně.

Druhý typ v praxi znamená, že manželé mají majetek během manželství oddělený. Výhoda tohoto typu režimu je ta, že v případě rozvodu je oblast majetkového vyrovnání jasná a bezproblémová.

U posledního typu režimu se jedná taktéž o oddělený majetek s tím rozdílem, že v případě rozvodu, ten z manželů, který disponuje větší částí majetku, musí toho druhého vyplatit, proto, aby po rozvodu byla výše majetku rovnocenná⁷⁶.

Posledním termínem je španělský právní termín *testigo*. „*Persona, distinta de las partes, que no se halle permanentemente privada de razón o del uso de sentidos respecto de derechos sobre los que únicamente pueda tener conocimiento por medio de los mismos y que sea mayor de catorce años, o aun cuando siendo menor de esta edad el tribunal aprecie la existencia de discernimiento necesario, cuando tenga noticia de hechos controvertidos relacionados con el objeto de proceso (LEC, art. 361).*”⁷⁷

Ekvivalentní český termín navrhuje termín „svědek.“ Je to „*fyzická osoba rozdílná od obviněného, která byla vyzvána, orgánem činným v trestním řízení, aby vypovídala o skutečnostech důležitých pro trestní řízení, které sama vnímala svými smysly. Je proto nezastupitelný jinou osobou*”⁷⁸.

Jak můžeme vidět u obou právních definic, jedná se o svědky zapojené do trestního řízení. Nicméně, v našem případě se jedná o svatební svědky. Tento svědek se účastní svatební události, podepisuje se do protokolu a svatební akt tak potvrzuje.

⁷⁶ Biblioteca del Congreso Nacional de Chile/BCN, *Régimen patrimonial del matrimonio* [online]. Dostupné z: <<https://www.bcn.cl/leyfacil/recurso/regimen-patrimonial-del-matrimonio>> [citováno: 01/03/2022]

⁷⁷ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/testigo>> [citováno: 01/03/2022]

Osoba odlišná od účastníků řízení, která není trvale zbavena rozumu nebo používání smyslů, pokud jde o skutečnosti, o nichž se může dozvědět pouze prostřednictvím svých smyslů, a která je starší čtrnácti let, nebo i když je mladší tohoto věku, soud shledá, že má potřebnou rozlišovací schopnost, pokud se dozví o skutečnostech, které se jí staly známými v souvislosti s předmětem řízení (překlad autorky práce).

⁷⁸ Veřejná žaloba – soustava státního zastupitelství. *Svědek* [online]. Dostupné z: <<https://verejnazaloba.cz/vice-o-sz/vse-podstatne-o-trestnim-rizeni/kdo-je-kdo-v-trestnim-rizeni/svedek/>> [citováno: 01/03/2022]

Oba termíny jsou monosémní, termín svědek má jeden význam, jen je třeba odlišit typy svědků. Jedná se tedy o ekvivalenci úplnou, vzhledem k tomu, že dané termíny mají stejný počet významů na obou stranách.

Svědci organizují rozlučku se svobodou, mají na starost snoubence, jsou jim k dispozici, organizují svatební zábavu, mívají proslov před ostatními svatebčany, celkově se snaží o skvělý a bezproblémový průběh svatebního dne.

Na rozdíl od Česka, ve Španělsku při civilním (občanském) sňatku existují dva typy svatebních svědků:

- *para la tramitación del expediente matrimonial* (alespoň jeden svědek musí být přítomen na matrice, kde se budou snoubenci brát, doloží potřebnou dokumentaci a matrikář vydá potvrzení o tom, že snoubenci mohou sňatek uzavřít),
- *para la firma del acta matrimonial* (jedná se o dva svědky, kteří svými podpisy stvrzují uskutečnění svatebního ceremoniálu).⁷⁹

Pro přehlednost provedených analýz této kapitoly uvádíme tabulku se všemi úředními a jinými osobami, které se vyskytly v námi analyzovaných oddacích listech, včetně těch, u kterých byl typ ekvivalence definován již v dřívější kapitole.

Právní termín	Návrh vhodného překladatelského řešení	Typ ekvivalence
Delegado	Zástupce	Částečná, inkluze
Director general	Generální ředitel	Úplná
El contrayente, la contrayente	Snoubenec, snoubenka	Úplná
Encargado	Zástupce	Částečná, inkluze
Funcionario	Úředník	Úplná
Secretario	Tajemník	Úplná
Testigo	Svědek	Úplná

⁷⁹ Implementa abogados (IA). *Tipos de testigos de la boda* [online]. Dostupné z: <<https://implementaabogados.com/expediente-matrimonial>> [citováno: 03/03/2022]

Naše hypotéza se opět potvrdila, nulová ekvivalence není zastoupena vůbec a ekvivalence úplná a částečná je zastoupena hojně.

3.2.1.2.3. Názvy odkazujících zdrojů

Odkazy na zákony či směrnice uvádějí pouze oddací listy Španělska a Kuby, u ostatních oddacích listů odkazy na zákony či směrnice chyběly.

U Španělska se jedná o tzv. *Ley de timbre, art. 71*, dále o *decretos de 18-6-59, art.4 y 37, tarifa 1^a*. Dále o *art. 40, tarifa 1^a* a *art. 41, tarifa 1^a*.

Ve finanční sféře termín *timbre* je „*sello incorporado a determinados documentos de giro, como las letras de cambio, a fin de liquidar el impuesto de actos jurídicos documentados*⁸⁰.“

V případě termínu *ley de timbre* se jedná o zákon, kterým se definují poplatky za vydání určitého typu dokumentu, mezi nimiž jsou i oddací listy. Mohou je vybírat například úředníci, notáři či banky.

Tzv. *impuestos del timbre* jsou jedny z nejstarších poplatků, sahají až do doby kolonií, kdy se na dokumenty zaplacené vládou dávala razítka jako důkaz toho, že vláda položky v dokumentu zaplatila.

Dnes se razítka na dokumenty dává, aby dokazovalo jeho pravdivost a zároveň je také důkazem toho, že byly splněny všechny právní kroky, mezi které patří i právě zaplacení poplatku za vyhotovení dokumentu⁸¹.

V České legislativě mluvíme o zákonu č. 634/2004 Sb. – zákon o správních poplatcích, ve kterém jsou zahrnuty všechny poplatky týkající se administrativních záležitostí. Například podle tohoto zákona snoubenci mající trvalý pobyt mimo Českou republiku, zaplatí částku ve výši 3000Kč⁸².

---

⁸⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/timbre> > [citováno: 03/03/2022]

Razítka na určitém typu dokumentu administrativní povahy vyzývající zaplatit poplatek za doložené právní kroky jako je například změna písmen v dokumentu (překlad autorky práce).

⁸¹ Conomiapedía: *haciendo fácil la economía. Impuestos del timbre* [online]. Dostupné z: < <https://economipedia.com/definiciones/impuesto-del-timbre.html> > [citováno: 03/03/2022]

⁸² *Zákony pro lidi. Zákon č. 634/2004Sb. Zákon o správních poplatcích* [online]. Dostupné z: < <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634> > [citováno: 03/03/2022]

Co se týká počtu významů pro dané termíny, u obou se jedná o termíny monosémní. Monosémní významy jsou pro názvy zákonů, směrnic či třeba vyhlášek specifické. Jedná se o ekvivalenci úplnou.

V kubánském rodném listu se odkazuje na *Ley no. 51*. Podle dostupných zdrojů se jedná o *Ley del Registro del Estado Civil, de 15 de julio de 1985*. Je to zákon, který definuje organizaci matriky, její funkce a organizaci, vytyčuje všechny práva a povinnosti občanů Kuby⁸³.

V české legislativě by tomuto zákonu odpovídal již několikrát zmiňovaný zákon č. 301/2000Sb. Zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů⁸⁴. Jedná se o ekvivalenci úplnou, žádný další význam ani jeden ze zákonů neobsahuje.

3.2.1.3. Úmrtní listy

3.2.1.3.1. Názvy institucí a územně správních celků

V tabulce níže shrnujeme všechny instituce a územně správní celky, které figurují v námi vybraných úmrtních listech. Znovu upozorňujeme, že pořadí termínů v tabulce je náhodné, v jednom řádku se tedy nevyskytují synonymní termíny.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Termín	Registro Civil	Registro Civil	Provincia	Registro del Estado Civil	Dirección General del Registro Civil, Identificación y Cedulación
Termín	Ministerio de Justicia	Municipio	Ministerio de Gobierno	Municipio	Consulado General del Ecuador

⁸³ Cubatramite. *Obtención de Certificados del Registro Civil: nacimiento, matrimonio, defunción, soltería: fundamento legal – Ley No. 51 [online]*. Dostupné z: <<https://www.cubatramite.com/solicitud-de-certificados-en-el-registro-civil/>> [citováno: 16/03/2022]

⁸⁴ *Zákony pro lidi. Část I., hlava 1, díl 1, §1, bod 1 zákona č. 301/2000Sb. Zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online]*. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> [citováno: 16/03/2022]

Termín	-----	Dirección General del Registro Civil	Dirección Provincial del Registro de las Personas	Provincia	-----
---------------	-------	---	--	-----------	-------

Právních termínů daná oblast matričních dokladů obsahuje mnoho, nicméně většinu z nich jsme již analyzovali v předchozích kapitolách. Termíny *registro civil* a *Ministerio de Justicia* byly rozklíčovány v kapitole 3.2.1.1.1. Termíny *municipio*, *dirección general del registro civil, identificación y cedulación* a *dirección general* v kapitole 3.2.1.2.1. V této kapitole se tedy těmito termíny již zabývat nebudeme, nicméně do tabulky je na konci pro celistvost našeho bádání uvedeme.

První termín, u něž je potřeba analyzovat ekvivalenci, je termín *provincia*. Slovník DPEJ uvádí jedinou právní definici tohoto termínu, a to tu, že je to: „*entidad local territorial determinada por la agrupación de municipios y dotada de personalidad jurídica y plena capacidad, que tiene como fines propios la garantía de la prestación integral y adecuada en la totalidad del territorio provincial de los servicios de competencia municipal y la participación en la coordinación de la Administración local con la de la comunidad autónoma y la General del Estado (CE, art. 141.1)*“⁸⁵.

Z historického hlediska se ve starověkém Římě jednalo o „*territorio conquistado fuera de Italia, sujeto a las leyes romanas y administrado por un gobernador*“⁸⁶.

Na základě právní definice navrhuje překladatelské řešení „provincie.“

Tento termín podle Slovníku cizích slov disponuje významy: „*správni a administrativní jednotka; závislé území; původně mimo italská država Říma*“⁸⁷.

⁸⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/provincia>> [citováno: 20/03/2022]

Územní místní jednotka skládající se z tzv. *municipios*, financovaná právnickou osobou a zřízená se záměrem plnění svých vlastních cílů jako jsou záruka úplné a adekvátní integrity, kterou má na provinčním území. Rovněž se podílí na koordinaci místní správy spolu s řízením správy tzv. *comunidad autónoma* a celkové správy státu (*Constitución española, art. 141.1*) (překlad autorky práce).

⁸⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española, 23.ª ed., [versión 23.5 en línea]*. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/provincia>> [citováno: 23/03/2022]

Dobyté mimo italské území, podřízené římským zákonům a spravováno panovníkem (překlad autorky práce).

⁸⁷ In: ABZ.cz: slovník cizích slov [on-line]. Radek Kučera & daughter, 2005. *Termín provincie*. Dostupné z: <<https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/provincie#>> [citováno: 23/03/2022]

Z hlediska ekvivalence se jedná o ekvivalenci úplnou, počet významů u obou právních významů si odpovídá.

Mnoho států do svého administrativního uspořádání řadí provincie, například je má Kanada, Itálie či Belgie. Česká republika tyto administrativní celky nemá.

Provincie je menší administrativní jednotkou než *comunidad autónoma* a větší než kupříkladu *municipio*. Pokud bychom tuto administrativní jednotku měli připodobnit administrativnímu uspořádání České republiky, jednalo by se podle autorky o kraj.

Dalším termínem je *Ministerio de Gobierno*. Tento termín nebyl nalezen v žádném relevantním slovníku. Zadáme-li si tento termín do internetového vyhledávače, dostáváme se na stránky jednoho z ministerstev v Ekvádoru. Po bližším zkoumání můžeme konstatovat, že se jedná o oficiální stránky Ministerstva vnitra. Kromě termínu *Ministerio de Gobierno*, existují i synonymní termíny, a to *Ministerio del Interior* a *Ministerio de Asuntos Interiores*⁸⁸.

Návrhem překladatelského řešení je tedy „Ministerstvo vnitra.“

Tento termín definuje zákon č.2/1969Sb., tj. zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných úředních orgánů státní správy České socialistické republiky. My konkrétně čerpáme informace z poslední verze č. 87.

„Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro:

- *veřejné sbírky*
- *státní symboly*
- *jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidenci obyvatel a rodná čísla*
- *zbraně a střelivo, aj.*⁸⁹

Daný termín ani v jednom ze států další význam neobsahuje, vzhledem ke své specifčnosti, kdy označuje orgán státní správy, proto se jedná o ekvivalenci úplnou.

---

⁸⁸ Ministerio de gobierno [online]. Dostupné z: <<https://www.ministeriodegobierno.gob.ec/>> [citováno: 20/03/2022]

⁸⁹ *Zákon pro lidi. Část druhá, §12 zákona č. 2/1969Sb. Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>> [citováno: 24/03/2022]*

Jak jsme již zmínili dříve, nad matrikami ve Španělsku dohlíží Ministerstvo spravedlnosti, zatímco v České republice tento dohled vykonává právě Ministerstvo vnitra.

Předposledním termínem k analýze je termín *Consulado General (del Ecuador)*. Termín *consulado* je podle DPEJ monosémní a je to „*órgano y sede de la representación permanente que mantiene un Estado en otro con el fin primordial de proteger y auxiliar a sus nacionales y fomentar las relaciones comerciales (CVRC)*⁹⁰“. Slovník Lingea k adjektivu *general* nabízí význam „všeobecný, celkový, generální.“

Na základě definice a slovníku Lingea navrhuje překlad pro tento termín „generální konzulát.“

Konzulát je úřad v cizí zemi poskytující pomoc pro své občany. Ministerstvo zahraničí České republiky mimo jiné zmiňuje tzv. konzulární službu. „*Jejím hlavním úkolem je poskytovat pomoc v rozmanitých životních situacích, do kterých se naši občané mohou během svého pobytu v zahraničí dostat a které nejsou schopni řešit vlastními silami*“. Sem patří například pomoc při nehodách, závažných onemocnění či ztrátě dokladů. Generální konzuláty sídlí ve velkých městech. Právo na konzulární ochranu patří mezi občanská práva a řídí se podle Lisabonské smlouvy.⁹¹

Česká republika má svůj generální konzulát například v Drážďanech či Montrealu. Španělsko je má kupříkladu v Houstonu, Mexiku či Manchesteru. Vzhledem ke specifčnosti daných monosémních termínů se jedná o ekvivalenci úplnou.

Dirección Provincial del Registro de las Personas je předposledním termínem. Termín *dirección provincial* nebyl nalezen ani v jednom ze slovníku Španělské královské akademie, proto jsme termín rozdělili. Slovník RAE k termínu *dirección* nabízí definici: „*conjunto de personas encargadas de dirigir una sociedad, un establecimiento, una explotación, etc.*⁹²“

---

⁹⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/consulado>> [citováno: 20/03/2022]

Orgán a sídlo stálého zastoupení, které má jeden stát ve druhém s hlavním cílem, a to chránit a pomáhat svým občanům a podporovat obchodní vztahy (*Convenio de Viena sobre Relaciones Consulares de 24 de abril de 1963*) (překlad autorky práce).

⁹¹ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Konzulární služba* [online]. Dostupné z: <https://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/konzularni_sluzba/index.html> [citováno: 22/03/2022]

⁹² REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española, 23.ª ed., [versión 23.5 en línea]*. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/direcci%C3%B3n>> [citováno: 22/03/2022]

Skupina lidí pověřená řídit firmu, podnik, závod, apod. (překlad autorky práce).

K termínu *provincial* slovník RAE uvádí definici: „*perteneciente o relativo a una provincia*“⁹³. „*Registro de las personas* je synonymní termín k termínu *registro civil* na základě této definice: „*oficina pública que registra todos los aspectos de la vida civil de las personas como su nacimiento, estado civil, adopción y defunciones, entre otros*“⁹⁴.

Na základě všech uvedených zdrojů navrhuje překladatelské řešení „*Provinční správa matričního úřadu*“. Definice daného termínu nebyla dohledána v žádném relevantním zdroji. Lze se tak domnívat z toho důvodu, že Česká republika nemá administrativní uspořádání takové, ve kterém by byly tyto administrativní celky.

Autorka práce se však domnívá, že se jedná o ekvivalenci úplnou, neboť se jedná o velmi specifické orgány státní správy, a proto jejich druhý význam lze vyloučit.

Pro shrnutí daných analýz níže uvádíme všechny termíny jí podrobené. Pro celistvost přidáváme i termíny, u kterých byl typ ekvivalence určený v předešlých kapitolách.

Právní termín	Návrh vhodného překladatelského řešení	Typ ekvivalence
Consulado general	Generální konzulát	Úplná
Dirección General del Registro civil	Hlavní správa matričního úřadu	Úplná
Dirección General del Registro Civil, Identificación y Cedulación	Hlavní správa matričního úřadu/matriky	Úplná
Dirección Provincial del Registro de las Personas	Provinční správa matriky	Úplná
Ministerio de Gobierno	Ministerstvo vnitra	Úplná
Ministerio de Justicia	Ministerstvo spravedlnosti	Úplná
Municipio	Obecní úřad	Částečná, inkluze

⁹³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: < <https://dle.rae.es/provincial> > [citováno: 20/03/2022]

Patřící nebo vztahující se k provincii (překlad autorky práce).

⁹⁴ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/registro-nacional-de-las-personas> > [citováno: 20/03/2022]

Veřejný úřad registrující všechny aspekty občanského života osob jako je narození, občanský stav, adopce a úmrtí, aj. (překlad autorky práce).

Provincia	Provincie	Úplná
Registro civil	Matriční úřad, matrika	Úplná

Zde jasně dominuje ekvivalence úplná, částečná ekvivalence byla určena jen u jednoho termínu, nulová není zastoupena vůbec. Naše hypotéza, že budou převažovat ekvivalence úplné či částečné, se opět potvrdila.

3.2.1.3.2. Názvy úředních a jiných osob z právního odvětví úmrtních listů

V tabulce uvádíme v náhodném pořadí úřední a jiné osoby vyskytující ve v námi vybraných úmrtních listech, které budou podrobeny analýze.

Země	Španělsko	Mexiko	Argentina	Kuba	Ekvádor
Termín	Secretario	Oficial (Oficial Encargado del Registro Civil)	-----	Registrador	Delegado
Termín	Encargado	Cónyuge	-----	Fallecido	Fallecido
Termín	Difunto	Declarante	-----	-----	Doctor
Termín	Médico	Médico	-----	-----	-----

Termín	-----	Testigo	-----	-----	-----
--------	-------	---------	-------	-------	-------

I u těchto termínů většina z nich již byla analyzována. V kapitole 3.2.1.1.2 byly analyzovány termíny *secretario*, *registrador*, *delegado*, *oficial*. V kapitole 3.2.1.2.2. jsme se zabývali termíny *encargado* a *testigo*. Daná kapitola se tedy těmito termíny již zabývat nebude, nicméně, do tabulky na konci této kapitoly je pro celistvost našeho bádání uvedeme.

Pro termín *cónyuge* slovník DPEJ nabízí jedinou možnou definici, a to tuto: „*consorte, una de las partes del matrimonio*⁹⁵.“ Vzhledem k jasné a přesné definici, navrhuje termín „manžel, manželka.“ Český občanský zákoník definici daného českého termínu nenabízí, ale však se v něj definuje termín „manželství.“

„*Manželství je trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc*⁹⁶.“ Termín „manžel, manželka“ je tak, jako jeho španělský ekvivalent termínem monosémním.

Jak jsme již uvedli v předchozí kapitole 3.2.1.2.2., při uzavření sňatku ve Španělsku je potřeba před uzavřením manželství určit režim majetkového systému (více v kapitole 3.1.1.2.2.), v Česku žádný takovýto povinný předmanželský akt není.

V obou zemích se manželé mohou stát plnoleté, svéprávné osoby, které se aktuálně nenacházejí ve stavu manželském. Lze uzavřít sňatek církevní (*matrimonio religioso*) či občanský (*matrimonio civil*), u každého z nich jsou vždy přítomni svědci.

⁹⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/c%C3%B3nyuge> > [citováno: 20/03/2022]

Manžel, manželka, jeden z manželského páru (překlad autorky práce).

⁹⁶ Zákony pro lidi. *Část druhá, hlava 1, díl 1, § 655 zákona č. 89/2012Sb. – část druhá – rodinné právo* [online]. Dostupné z: < <http://www.zakonyprolidi.cz/2012-89> > [citováno: 22/03/2022]

V Česku je zvykem, že manželka přijímá příjmení manžela většinou přechýlené o koncovku -ová. Ve Španělsku manželka manželovo příjmení nepřijímá, obou manželům tedy zůstávají ta příjmení před uzavřením sňatku⁹⁷.

Z hlediska ekvivalence se jedná o ekvivalenci úplnou, vzhledem ke stejnému počtu významů termínů.

Další termín *fallecido* nebyl dohledán námi preferovanými zdroji, slovník RAE uvádí pouze, že se jedná o výraz zastaralý (tzv. *adjetivo desusado*)⁹⁸. Slovník Lingea pro tento termín uvádí význam „nebožtík, nebožka,“ „zesnulý/zesnulá.“

Pro termín *difunto* slovník Královské španělské akademie nabízí první definici: „*dicho de una persona: muerta (que está sin vida)*“. A druhou: *cadáver*⁹⁹.“

Termín „zemřelý, zemřelá“ je dané navržené překladatelské řešení pro oba tyto španělské termíny, které jsou v daných matričních dokladech synonymy. Rozdíl je v místě vydání úmrtního listu, ve Španělsku preferují termín *difunto* a na Kubě a v Ekvádoru termín *fallecido*.

U termínu *difunto* je přidán další význam, a to *cadáver*. Možná se zdá, že se v případě dvou uvedených významů u tohoto termínu jedná o dva významy synonymní, není však tomu tak. První význam označuje osobu, která nejeví známky života. *Cadáver* se domníváme, že je označení pro mrtvou schránku člověka. Co se týká ekvivalence, u termínu *fallecido* se jedná o ekvivalenci úplnou, v případě termínu druhého u ekvivalenci částečnou, typ zahrnutí (inkluze).

Za osobu zemřelou lze považovat tu, která nejeví známky života a tato skutečnost je potvrzená i lékařem, který pitvu provede vždy, když je tělo nalezeno. Pouze v ojedinělých případech lze pitvu vynechat. Lékař zjišťuje příčinu a čas smrti a také určuje, zda bude provedena pitva, či nikoli¹⁰⁰.

---

⁹⁷ Zákony pro lidi. Hlava 1, díl 1, §655-676 zákona č. 89/2012Sb. Zákon občanského zákoníku [online]. Dostupné z: <<https://www.podnikatel.cz/zakony/novy-obcansky-zakonik/f4581006/>> [citováno: 22/03/2022]

⁹⁸ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/fallecido?m=form>> [citováno: 20/03/2022]

⁹⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/difunto?m=form>> [citováno: 20/03/2022]

Překlad první definice: řečeno o mrtvé osobě (té, která je bez života)

Překlad druhé definice: mrtvola (překlad autorky práce).

¹⁰⁰ § 84 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách

Termín *declarante* slovník DPEJ definuje jako „*persona que declara, ya sea por escrito o verbalmente*¹⁰¹.“ Žádný další význam kromě tohoto neuvádí. Vhodným překladatelským řešením podle autorky je termín „oznamovatel.“

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů z roku 2021 definuje termín „oznamovatel“ následovně. „Oznamovatelem se podle tohoto zákona rozumí osoba, která podala oznámení podle odstavce 1, přičemž se opodstatněně domnívá, že oznamované informace jsou v době podání oznámení pravdivé¹⁰².“ Žádný další význam k tomuto termínu nebyl nalezen.

Zajímavé je, že v českých úmrtních listech se oznamovatel neuvádí, kdežto v některých španělsky mluvících zemích ano. Úmrtní povinnost platí pro každého, kdo se o úmrtí dozvěděl, nebo našel mrtvé tělo.

Mluvíme o ekvivalenci úplné, jelikož u obou termínů byl vyhledán pouze jeden význam.

Dalšími termíny, o kterých můžeme konstatovat, že jsou v úmrtních listech synonymy, jsou termíny *médico* a *doctor*. *Médico* je ve slovníku DPEJ definován jednoznačně a to jako: „*persona legalmente autorizada para profesar y ejercer la medicina*¹⁰³.“ Žádný další význam DPEJ nenabízí.

U termínu *doctor* nacházíme tři možné významy. První uvádí DPEJ: „*título oficial y con validez en todo el territorio nacional que reciben las persona que han superado las enseñanzas de doctorado (Real Decreto 1393/2007)*¹⁰⁴“.

Druhý a třetí význam pochází ze slovníku RAE: „*médico u otro profesional especializado en alguna técnica terapéutica, como el dentista, el podólogo, etc. (usado*

---

¹⁰¹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/declarante> > [citováno: 20/03/2022]

Osoba, která něco ohlašuje, ať už písemně, či slovně (překlad autorky práce).

¹⁰² Část 1, §2, bod 3 návrhu zákona o ochraně oznamovatelů [online]. Dostupné z: <<https://amsp.cz/wp-content/uploads/2019/01/zakonoochraneoznamovatelu.pdf>> [citováno: 22/03/2022]

¹⁰³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/m%C3%A9dico-ca> > [citováno: 20/03/2022]

Osoba oprávněná legálně vykonávat a provozovat lékařství (překlad autorky práce).

¹⁰⁴ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: < <https://dpej.rae.es/lema/doctor-ra> > [citováno: 20/03/2022]

Právoplatný oficiální titul na celém území státu, které obdrží všechny osoby, které dokončily doktorské studium (*Real Decreto 1393/2007*) (překlad autorky práce).

frecuente como tratamiento)“. Třetí: „*título particular que se da la Iglesia católica a algunos santos en atención al especial valor de la doctrina de sus escritos*¹⁰⁵.“

V Latinské Americe je termín *doctor* používán k označení lékaře¹⁰⁶. V souvislosti s kontextem úmrtních listů, volíme překladatelské řešení „lékař.“

Zákon zabývající se lékařstvím je zákon č. 67/2007Sb.,¹⁰⁷ v něm se vyskytuje nepřímá definice, a to ta, že lékař může sám vykonávat povolání a činnosti, ke kterým je způsobilý bez nutnosti odborného dohledu, neboť je schopný sám samostatně zhodnotit a posoudit zdravotní stav pacienta a vést jeho léčbu¹⁰⁸. Tento termín je monosémní.

To, co je oběma zemím společné, je Hippokratova přísaha (*Juramento hipocrático*), kterou skládají miliony lékařů ve většině zemí světa.

U termínu *médico* mluvíme o ekvivalenci úplné, u termínu *doctor* se jedná o ekvivalenci částečnou (inkluze, zahrnutí).

Abychom shrnuli danou kapitolu, uvádíme výsledky našeho výzkumu do následující tabulky. Pro úplnost uvádíme i termíny, jejichž analýzu jsme provedli v jiných kapitolách.

Právní termín	Návrh vhodného překladatelského řešení	Typ ekvivalence
Cónyuge	Manžel, manželka	Úplná
Declarante	Oznamovatel	Úplná
Delegado	Zástupce	Částečná, inkluze
Difunto	Zemřelý	Částečná, inkluze

¹⁰⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]*. Dostupné z: <<https://dle.rae.es/doctor>> [citováno: 22/03/2022]

Překlad prvního termínu: lékař či jiný odborník specializovaný na nějakou léčebnou techniku jako je zubař, pediatr, apod. (často používané jako oslovení).

Překlad druhého termínu: titul, který dává katolická církev některým svatým vzhledem k mimořádné hodnotě jejich písemností (překlady autorky práce).

¹⁰⁶ El observatorio de la Universidad colombiana. *Del porque los abogados y médicos no son doctores PhD.* [online]. Dostupné z: <<https://www.universidad.edu.co/del-porque-los-abogados-y-medicos-no-son-doctores-phd/>> [citováno: 22/03/2022]

¹⁰⁷ Zákon, kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁸ Zákon pro lidi: článek 1, bod 2, písm. F zákona, kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-67>> [citováno: 22/03/2022]

Doctor	Lékař	Částečná, inkluze
Encargado	Zástupce	Částečná, inkluze
Fallecido	Zemřelý	Úplná
Médico	Lékař	Úplná
Oficial	Úředník	Částečná, inkluze
Registrador	Zapisovatel	Úplná
Secretario	Tajemník	Úplná
Testigo	Svědék	Úplná

Z tabulky je patrné, že dominuje ekvivalence úplná a částečná. Ekvivalence nulová není zastoupena ani v jednom případě. Naše hypotéza se znovu potvrdila.

3.2.1.3.3. Názvy odkazujících zdrojů

Jediná země, která ve svém úmrtním listě zmiňuje nějakou směrnici či zákon, je Kuba. Tato republika v horní části dokumentu zmiňuje *Ley N° 73 de 4-8-94*. Tento zákon v plném názvu zní *Ley 73 del Sistema Tributario*.

Termín *sistema tributario* slovník DPEJ popisuje jako „*conjunto de los tributos existentes, que según la Constitución debe ser justo e inspirado en los principios de igualdad y progresividad y no debe tener alcance confiscario (CE, art. 31.1)*¹⁰⁹.“

Jedná se tedy o zákon definující daňový systém. V České legislativě by tomuto zákonu svým obsahem odpovídal zákon č. 634/2004 Sb. – zákon o správních poplatcích, ve kterém jsou zahrnuty všechny poplatky týkající se administrativních záležitostí¹¹⁰.

Z pohledu ekvivalence se jedná o ekvivalenci úplnou z toho důvodu, že žádný z termínů nenese žádný další význam.

¹⁰⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/lema/sistema-tributario>> [citováno: 24/03/2022]

Souhrn existujících daní, které by podle Ústavy měly být spravedlivé a inspirovány principy rovnocennosti a progresivity a neměly by mít konfiskační dopad (*Constitución española, art. 31.1*) (překlad autorky práce).

¹¹⁰ Zákony pro lidi. *Zákon č. 634/2004Sb. Zákon o správních poplatcích* [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>> [citováno: 24/03/2022]

3.2.1.4. Ekvivalenční hypotéza – závěr

Cílem dané části diplomové práce bylo dílčími analýzami právních termínů, buď to stanovenou hypotézu potvrdit, či vyvrátit. Hypotéza spočívala v tom, že jsme se domnívali, že bude převažovat ekvivalence úplná či částečná a že nulová bude zastoupena minimálně až vůbec.

Ve všech našich typech matričních dokladů a jejich tematických okruzích dominovaly ekvivalence úplné a částečné. Ekvivalence nulová nebyla nalezena ani u jednoho termínu. S jistotou můžeme konstatovat, že naše hypotéza byla dílčími analýzami potvrzena.

3.2.2. Vyhledávání terminologických ekvivalentů ve slovnících

Matriční doklady s sebou přinášejí řadu právních odborných termínů. Při vyhledávání jejich právních ekvivalentů ve slovnících postupujeme následovně. Například nevyhledáváme celý termín *oficial del registro civil*, ale pouze *oficial*, poněvadž je větší pravděpodobnost, že termín bude nalezen takto samostatně. Terminologie je opět pro přehlednost uvedena do tabulky.

Domníváme se, že při vyhledávání budou bezproblémově nalezeny všechny termíny tvořící lexikální jádro matričních dokladů. Naopak problém s vyhledáváním by mohl nastat u termínů zastaralých, méně frekventovaných či u některých názvů institucí. Tato hypotéza se při vyhledávání buď potvrdí, či vyvrátí.

České právní ekvivalenty hledáme v již zmíněném dvoudílném slovníku Josefa Dubského¹¹¹, ve dvoudílném slovníku Jiřího Bryndy¹¹² vyhledáváme nalezené české ekvivalenty ze slovníku předešlého a zjišťujeme, zda-li opět najdeme původní španělský termín. Pokud nebyly ekvivalenty v prvním slovníku nalezeny, výstupními českými termíny pro tento slovník budou použity termíny navrhovaných překladatelských řešení autorky práce, na toto bude vždy upozorněno. Navíc takovéto termíny budou v tabulce uvedeny v uvozovkách.

---

¹¹¹ DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník = Gran diccionario español-checo. 2. A-H, 2. oprav. a rozš. vyd.* Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0484-X.

DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník: Gran diccionario español-checo. 2, I – Z. 2. oprav a rozš. vyd.* Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0485-8.

¹¹² BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právníký a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español.* Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0294-0.

BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právníký a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español.* Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0297-1.

Posledním zdrojem je IATE¹¹³. IATE je terminologická databáze Evropské Unie, obsahuje všech 24 jazyků Evropské Unie, které mohou fungovat jako výchozí i jako cílové jazyky překladu. Je důležité podotknout, že tato databáze obsahuje pouze ty termíny, které do ní byly vloženy. Skutečnost, že daný termín nebyl nalezen, neznamená, že ho nikdy nemohlo být na půdě EU použito.

Citace slovníků a internetový odkaz na databázi IATE uvádíme pouze zde v poznámkách pod čarou, dále již uváděny nebudou.

3.2.2.1. Rodné listy

3.2.2.1.1. Velký španělsko-český slovník (Josef Dubský)

Ve slovníku Josefa Dubského se pokusíme vyhledat všechnu právní terminologii nalezenou v rodných listech. Termíny jsou seřazeny abecedně.

Španělský termín	Český termín
Código Civil	Zákoník; sbírka nařízení, předpisů, směrnic
Delegado	Zplnomocněnec, zmocněnec, zástupce, delegát
Director ejecutivo	Termín nenalezen
Funcionario	Úředník, funkcionář
Juez comarcal	Termín nenalezen
Juzgado comarcal	Termín nenalezen
Ministerio de Justicia	Ministerstvo spravedlnosti
Municipalidad	Obec, městská rada, radnice, obecní úřad
Oficial	Úředník, oficiál, důstojník, kat, řezník, soudce
Oficina	Kancelář
Registrador	Zaznamenávající, konající prohlídku, číslovník, snímač, úředník, vedoucí
Registro Civil	Matrika
Secretario	Sekretář, tajemník

¹¹³ Slovník evropské interaktivní terminologie IATE (Interactive Terminology for Europe) [online] © 2020. Dostupné z: <<https://iate.europa.eu/home>> [citováno: 10/12/2021 - 29/03/2022]

Jednoznačně byly nalezeny termíny *registro civil*, *Ministerio de Justicia*, *oficina* a *Código Civil*, zatímco termín *municipalidad* se ukazuje jako termín polysémní, to již bylo zmíněno v minulých kapitolách.

Termíny *juzgado comarcal* a *juez comarcal* nebyly ve slovníku nalezeny, protože tyto soudy společně s jejich soudci změnil v roce 1977 své právní pojmenování. Navíc tento slovník byl vydán v roce 1993, tudíž již pravděpodobně nebylo zapotřebí zaniklé termíny do slovníku vkládat. Jak jsme již citovali z BOE, termíny byly změněny na tzv. *juzgado de distrito* a *juez de distrito*. Spojení *director ejecutivo* také Dubského slovník neobsahuje.

Termíny *oficial* nabízí širokou škálu významů, termín *funcionario* má významů méně. Je logické, že při rozšíření termínu o další slova se význam slova zužuje. Například *oficial* má více významů, kdežto víceslovný termín *oficial del registro civil*, už má konkrétní význam.

Je zajímavé, že termín *registrador* se může objevovat i v technické španělštině a převzít tak zcela jiný význam.

Toto vyhledávání potvrdilo naši hypotézu, nebyly nalezeny termíny zastaralé typu *juzgado comarcal*, aj., naopak bez problémů jsme našli stavební termíny matričních dokladů, typu *registro civil*, apod.

3.2.2.1.2. Česko-španělský právní a ekonomický slovník (Jiří Brynda)

Naším úkolem v Bryndově slovníku je vyhledat k českým ekvivalentům, vyhledaných v předchozím slovníku, ty španělské. Ve slovníku Josefa Dubského nebyly významy pro termíny *juez comarcal*, *juzgado comarcal* a *director ejecutivo*, proto jako výstupní české termíny uvádíme překladatelská řešení navržená autorkou v kapitolách 3.2.1.1.1. a 3.2.1.1.2., tedy „okresní soudce“, „okresní soud“ a „výkonný ředitel.“ Tyto termíny jsou označeny v tabulce níže v uvozovkách. Pro přehlednost uvádíme všechny termíny do tabulky.

České právní termíny ze slovníku Dubského, popř. návrhy překladatelských řešení autorky	Španělský termín
Kancelář	Oficina, despacho
Matrika	Registro Civil
Městská rada	Termín nenalezen
Ministerstvo spravedlnosti	Ministerio de Justicia
Obec	Municipio
Obecní úřad	Municipalidad
„Okresní soud“	Juzgado de distrito
„Okresní soudce“	Juez de distrito
Radnice	Ayuntamiento, alcaldía, municipalidad, cabildo, consistorio
Tajemník	Secretario
Úředník	Empleado/funcionario/oficial del Registro Civil
„Výkonný ředitel“	Director/jefe/presidente ejecutivo
Zákoník	Código civil (CC)
Zaznamenávající	Termín nenalezen
Zplnomocněnec	Termín nenalezen

U většiny monosémních termínů byl zpětně vyhledán jejich výchozí španělský termín z předešlé tabulky (např.: *matrika*, *Ministerstvo spravedlnosti*, aj.). Překvapivě nějaké termíny nebyly nalezeny vůbec (např.: *městská rada*).

U termínu *municipalidad* jsme provedli následující test. Jak již víme z předešlé tabulky, u tohoto termínu bylo nalezeno několik významů. My tyto významy (*obec*, *obecní úřad*, *radnice*, *městská rada*) jsme se rozhodli vyhledat samostatně. Cílem bylo zjistit, zda-li u všech českých ekvivalentů opět nalezneme původní španělský termín.

Jak je zřejmé, dané termíny nabízejí nejrozličnější španělské ekvivalenty a pouze u termínu *obecní úřad* bylo nalezeno zpět termínu *municipalidad*. Z tohoto vyplývá, že daný španělský termín překladateli může při překladu působit značné komplikace.

Jelikož se jedná o slovník vydaný v roce 2013, již v něm figurují termíny *juzgado de distrito* a *juez de distrito*, které nahradily *juzgado comarcal* a *juez comarcal*. Na rozdíl od slovníku Dubského byl nalezen význam termínu *výkonný ředitel*.

Naše hypotéza se analýzou opět potvrdila.

3.2.2.1.3. IATE (Interactive Terminology for Europe)

Pro vyhledávání v databázi IATE byla jako výchozí jazyk vybrána španělština a jako cílový čeština. Pro zajímavost a získání vyšších poznatků v oblasti maticních dokladů, v pravé části uvádíme až tři víceslovné termíny obsahující dané klíčové slovo. Počet přídatných právních termínů záleží na tom, jaké jejich množství nám databáze nabízí.

Španělský termín	Český termín	Další víceslovné termíny obsahující dané klíčové slovo
Código Civil	Termín nenalezen	-----
Delegado	Delegát	<i>Acto delegado</i> (akt v přenesené pravomoci), <i>ordenador delegado</i> (pověřená schvalující osoba), <i>consejero delegado</i> (generální ředitel, výkonný ředitel)
Director ejecutivo	Generální ředitel, výkonný ředitel	<i>Director ejecutivo de la Agencia Europea de Medio Ambiente</i> (výkonný ředitel Evropské agentury pro životní prostředí)
Funcionario	Úředník	<i>Alto funcionario</i> (vyšší úředník), <i>funcionario público</i> (úřední osoba, veřejný činitel),

		<i>funcionario titular</i> (ustanovený úředník)
Juez comarcal	Termín nenalezen	-----
Juzgado comarcal	Termín nenalezen	-----
Ministerio de Justicia	Termín nenalezen	-----
Municipalidad	Termín nenalezen	-----
Oficial	Administrativní úředník	<i>Marca oficial</i> (úřední značka), <i>diario oficial</i> (úřední věstník), <i>oficial adjunto</i> (pomocný administrativní pracovník)
Oficina	Kancelář	<i>Oficina europea</i> (evropský úřad), <i>oficina de apoyo</i> (podpůrný úřad), <i>oficina consular</i> (konzulární úřad)
Registrador	Registrátor	<i>Registrador de vuelo</i> (černá skříňka), <i>registrador de voces en cabina</i> (zapisovač hlasu v pilotním prostoru)
Registro Civil	Matrika	<i>Asiento de registro civil</i> (doklad osvědčující osobní stav), <i>encargado de registro civil</i> (matrikář), <i>certificado de registro civil</i> (osvědčení o osobním stavu)
Secretario	Tajemník	<i>Secretario general</i> (generální tajemník), <i>secretario adjunto</i>

		(výkonný tajemník), <i>secretario de Estado</i> (náměstek)
--	--	--

Naše hypotéza je vyvrácena, neboť v databázi nebyly nalezeny klíčové termíny matričních dokladů jako je *Ministerio de Justicia, municipalidad*, apod. Termíny *juez comarcal* a *juzgado comarcal* nebyly nalezeny ani v tomto případě.

Bez problémů byly nalezeny ekvivalenty termínů např: *registro civil, oficina, oficial*. Termín *director ejecutivo* nabízí dvě české synonymní možnosti, o kterých jsme již mluvili v kapitole 3.2.1.1.2.

Zajímavým českým ekvivalentem termínu *registrador* je *registrátor*. Podle uvedených významů v databázi můžeme konstatovat, že dané významy nekorespondují s naším významem *zapisovatel*. Jedná se tedy o termín polysémní. Rovněž je překvapivé, že databáze nenabízí další významy k termínu *delegado*.

3.2.2.1.4. Shrnutí práce se slovníky pro oblast rodných listů

Předtím než shrneme výsledky našich rozborů, stojí za připomenutí naše hypotéza, která je následující. Domnívali jsme se, že bez problémů budou nalezeny termíny základní, klíčové, stavební pro oblast matričních dokladů. Problémy při vyhledávání jsme předpokládali u názvů některých institucí, termínů méně frekventovaných nebo těch nacházejících se na periferii slovní zásoby této právní oblasti.

Po shrnutí našich analýz, se dá konstatovat následující. Naše hypotéza byla potvrzena u slovníků Josefa Dubského a Jiřího Bryndy. U databáze IATE se naše hypotéza nepotvrdila, jelikož v některých případech nebyly nalezeny základní termíny v oblasti rodných listů (např.: *Ministerio de Justicia*).

3.2.2.2. Oddací listy

3.2.2.2.1. Velký španělsko-český slovník (Josef Dubský)

Níže abecedně seřazené uvádíme všechny termíny, které byly již dříve nebo aktuálně nalezeny v námi vybraných oddacích listech. Ty termíny, které se opakují z rodných listů, tedy uvádíme pro komplexnost znovu.

Španělský termín	Český termín
Contrayente	Uzavírající smlouvu, smluvní strana, oddáváný
Delegado	Zplnomocněnec, zmocněnec, zástupce, delegát
Director general	Termín nenalezen
Encargado	Pověřenec, přidělenec, zástupce, zmocněnec
Funcionario	Úředník, funkcionář
Ley del Registro del Estado Civil	Termín nenalezen
Ley de timbre	Termín nenalezen
Municipalidad	Obec, městská rada, radnice, obecní úřad
Municipio	Obec, občané obce, obecní úřad, radnice, obecní/městská rada, okres, obvod
Registro Civil	Matrika
Secretario	Sekretář, tajemník
Testigo	Svěděk, kontrolní jehla, kontrolní bod

Bez problémů byly nalezeny termíny *registro civil*, *funcionario* anebo *secretario*. U termínů *municipio* a *municipalidad* můžeme konstatovat, že se jedná o polysémní slova, nicméně tato skutečnost již byla konstatována u předchozího vyhledávání. Z toho důvodu je třeba při jejich překladu dbát na správné podchycení jejich konkrétního významu v konkrétním kontextu, aby nedošlo k posunutí významu textu.

Ve slovníku Josefa Dubského nebyly nalezeny termíny *ley de timbre* či *ley de registro del estado civil*. Slovník neobsahuje ani dvouslovný termín *director general*.

Zajímavé jsou nalezené významy pro termíny *contrayente* a *testigo*. U termínu *contrayente* význam *snoubenec*, *snoubenka* slovník udává až jako třetí. Označujeme je tedy za termíny polysémní.

V technické španělštině má termín *testigo* zcela jiný význam než v právní španělštině, tento poznatek se jeví jako velmi zajímavý.

Naše hypotéza byla potvrzena, tzn., že ve slovníku byly bez problému nalezena slova tvořící lexikální jádro tohoto právního odvětví. Obsáhlejší právní termíny ve slovníku Josefa Dubského nalezeny nebyly.

3.2.2.2.2. Česko-španělský právní a ekonomický slovník (Jiří Brynda)

Naším úkolem v Bryndově slovníku je vyhledat k českým ekvivalentům ty španělské. Ve slovníku Josefa Dubského nebyly nalezeny významy pro termíny *director general* a pro zákony *ley de timbre* a *ley de registro del estado civil*. Jako výstupní český termín pro *director general* uvádíme překladatelské řešení navržené autorkou v kapitole 3.2.1.2.2., tedy „generální ředitel.“ Zbylé dva nenalezené termíny se autorka rozhodla do tabulky níže nekládat, jelikož se jedná o specifické právní termíny, které nemají přímý český ekvivalent.

České právní termíny ze slovníku Dubského, popř. návrhy překladatelských řešení autorky	Španělský termín
„Generální ředitel“	Director general, consejero delegado, presidente
Matrika	Registro Civil
Městská rada	Termín nenalezen
Obec	Municipio
Obecní úřad	Municipalidad
Obvod	Distrito
Oddávaný	Termín nenalezen
Okres	Distrito, municipio
Pověřenec	Encargado, apoderado, delegado
Radnice	Ayuntamiento, alcaldía, municipalidad, cabildo, consistorio
Svědék	Testigo, declarante, declarador, deponente
Tajemník	Secretario
Úředník	Empleado/funcionario/oficial del Registro Civil
Uzavírající smlouvu	Termín nenalezen
Zplnomocněnec	Termín nenalezen

U většiny termínů byl zpětně vyhledán jejich výchozí španělský termín z předešlé tabulky (např.: *matrika*, *pověřenec*, aj.). Některé z termínů nebyly nalezeny vůbec (*zplnomocněnec*, *městská rada*, *oddávavý*, aj.). Například u termínu *oddávavý* se domníváme, že důvodem k nenalezení termínu byla skutečnost, že dané slovo působí zastarale.

U polysémních termínů *municipio* a *municipalidad* jsme provedli následující test. Jejich nalezené termíny ve slovníku Dubského (*obec*, *obecní úřad*, *radnice*, *městská rada*, *okres*, *obvod*) jsme se rozhodli vyhledat samostatně s cílem zjistit, zda-li u všech českých ekvivalentů opět nalezneme jejich původní španělské termíny.

Jak je zřejmé, dané termíny nabízejí nejrůznější španělské ekvivalenty a pouze u termínu *obecní úřad* bylo nalezeno termínu *municipalidad* a pouze u termínů *obec* a *okres*¹¹⁴ byl dohledán termín *municipio*. Z tohoto vyplývá, že tyto dva španělské termíny překladateli můžou při překladu působit značné komplikace.

Zajímavé je, že Bryndův slovník nabízí pro termíny *generální ředitel* a *svědek* více možných interpretací. Při překladu termínu *svědek* je třeba brát v potaz, jaký typ svědka autor textu míní.

Naše hypotéza se analýzou opět potvrdila s tím, že problematicky působí polysémní termíny *municipio* a *municipalidad*.

3.2.2.2.3. IATE (Interactive Terminology for Europe)

Co se týká našeho vyhledávání v databázi IATE, jako výchozí jazyk jsme zvolili španělštinu a jako cílový češtinu. Výchozí španělské termíny jsou všechny ty, které se v daných oddacích listech objevily.

Pro zajímavost a získání vyšších poznatků v oblasti matričních dokladů, v pravé části uvádíme až tři víceslovné termíny obsahující dané klíčové slovo. Počet přídatných právních termínů záleží na tom, jaké jejich množství databáze poskytuje.

---

¹¹⁴ U tohoto termínu byl význam *municipio* uveden jako druhý v pořadí.

Španělský termín	Český termín	Další víceslovné termíny obsahující dané klíčové slovo
Contrayente	Osoba uzavírající manželství	<p><i>Audiencia de los contrayentes</i> (vyslechnutí osob uzavírajících sňatek), <i>presencia de los contrayentes</i> (přítomnost osob uzavírajících manželství)</p>
Delegado	Delegát	<p><i>Acto delegado</i> (akt v přenesené pravomoci), <i>ordenador delegado</i> (pověřená schvalující osoba), <i>consejero delegado</i> (generální ředitel, výkonný ředitel)</p>
Director general	Generální ředitel	<p><i>Director General Adjunto</i> (zástupce generálního ředitele), <i>Grupo de Directores Generales de Pesca</i> (pracovní skupina generálních ředitelů pro rybolov)</p>
Encargado (del registro civil)	Matrikář	<p><i>Encargado del tratamiento de datos</i> (zpracovatel údajů), <i>agente encargado de estudios</i> (výzkumný</p>

		pracovník), <i>fiscal europeo delegado encargado</i> (evropský pověřený žalobce, který případ projednává)
Funcionario	Úředník	<i>Alto funcionario</i> (vyšší úředník), <i>funcionario público</i> (úřední osoba, veřejný činitel), <i>funcionario titular</i> (ustanovený úředník)
Ley del Registro del Estado Civil	Termín nenalezen	-----
Ley de timbre	Termín nenalezen	-----
Municipalidad	Termín nenalezen	-----
Municipio	Obec, město, okres, správní oblast, lokalita	<i>Municipio rural</i> (obec), <i>municipio urbano</i> (malé město, město), <i>municipio de Sofía</i> (hlavní město Sofie)
Registro Civil	Matrika	<i>Asiento de registro civil</i> (doklad osvědčující osobní stav), <i>encargado de registro civil</i> (matrikář), <i>certificado de registro civil</i> (osvědčení o osobním stavu)
Secretario	Tajemník	<i>Secretario general</i> (generální tajemník), <i>secretario adjunto</i> (výkonný tajemník), <i>secretario de Estado</i>

		(náměstek)
Testigo	Svědék	<i>Testigo de cargo</i> (svědek obžaloby), <i>testigo de descargo</i> (svědek obhajoby), <i>testigo de conexión</i> (kontrolka zapojení obvodu)

Naše hypotéza je potvrzena, neboť v databázi byly nalezeny klíčové termíny matričních dokladů jako *funcionario*, *registro civil* či *secretario*. Termíny *ley de timbre* a *ley del registro del estado civil* nebyly nalezeny ani v tomto případě.

Zajímavým poznatkem je skutečnost, že byl nalezen termín *municipio*, ale nebyl dohledán termín *municipalidad*. Navíc u tohoto nalezeného termínu bylo nalezeno mnoho významů, tímto hledáním se nám tedy i potvrdilo naše předchozí tvrzení, a to takové, že tento termín je silně polysémnní. Polysémnně se jeví i termín *testigo* nebo *contrayente*.

Výběr správného překladatelského řešení polysémnních termínů závisí na konkrétním překladatelském kontextu, na základě kterého by jeho překladatel měl správně určit vhodné překladatelské řešení.

3.2.2.2.4. Shrnutí práce se slovníky pro oblast oddacích listů

Hlavní myšlenkou naší hypotézy je, že bez problémů budou nalezeny termíny základní, klíčové, stavební pro právní oblast oddacích listů. Problémy při vyhledávání jsme předpokládali u některých názvů institucí, termínů méně frekventovaných nebo těch nacházejících se na periferii slovní zásoby této právní oblasti.

Po shrnutí našich analýz, se dá konstatovat následující. Naše hypotéza byla potvrzena u všech tří částí, to je u slovníků Josefa Dubského a Jiřího Bryndy, i u terminologické databáze IATE.

3.2.2.3. Úmrtní listy

3.2.2.3.1. Velký španělsko-český slovník (Josef Dubský)

Při vyhledávání v tomto slovníku došlo k praktické úpravě některých právních termínů, například volíme termín *oficial* místo *oficial encargado del registro civil* či *dirección general* místo *dirección general del registro civil*, apod. Činíme tak z toho důvodu, abychom zvýšili pravděpodobnost, že bude termín nalezen.

Španělský termín	Český termín
Consulado general	Generální konzulát
Cónyuge	Manžel, manželka
Declarante	Prohlašující, oznamující, ohlašující, vypovídající u soudu, mluvčí
Delegado	Zplnomocněnec, zmocněnec, zástupce, delegát
Difunto	Zesnulý, nebožtík, zůstavitel
Dirección general	Termín nenalezen
Dirección general del registro civil, identificación y cedulación	Termín nenalezen
Dirección provincial de registro de las personas	Termín nenalezen
Doctor	Doktor ¹¹⁵ , církevní otec
Encargado	Pověřenec, přidělenec, zástupce, zmocněnec
Fallecido	Zesnulý
Ley del Sistema Tributario	Termín nenalezen
Médico	Lékař, doktor, lékařský
Ministerio de Gobierno	Ministerstvo vnitra
Ministerio de Justicia	Ministerstvo spravedlnosti
Municipio	Obec, občané obce, obecní úřad, radnice, obecní/městská rada, okres, obvod
Oficial	Úředník, oficiál, důstojník, kat, řezník, soudce

¹¹⁵ Pozn.: doktor práv, doktor technických věd, aj.

Provincia	Provincie, kraj
Registrador	Zaznamenávající, konající prohlídku, číslovník, snímač, úředník, vedoucí
Registro civil	Matrika
Secretario	Sekretář, tajemník
Testigo	Svědék, kontrolní jehla, kontrolní bod

Díky tomuto vyhledávání získáváme mnoho zajímavých výsledků, které budou okomentovány.

Polysémnost se objevila u mnoha termínů, např. u termínu *declarante*, *registrador* či tradičně polysémního termínu *municipio*.

Monosémní termíny jsou podle slovníku kupříkladu termíny jako *cónyuge*, *fallecido*, *consulado general* či ministerstva (*Ministerio de Gobierno* či *Ministerio de Justicia*).

Sémantické významy nebyly nalezeny u termínů *dirección general*, *dirección general del registro civil*, *identificación y cédulación* a u *dirección provincial de registro de las personas*.

Naše hypotéza spočívající v tom, že bez potíží budou vyhledány termíny tvořící stěžejní pilíř matričních dokladů a že při vyhledávání bude obtížnější vyhledat termíny méně frekventované, víceslovné, anebo názvy některých institucí, se potvrdila.

3.2.2.3.2. Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník (Jiří Brynda)

V Bryndově slovníku se opět pokusíme najít k českým ekvivalentům ty španělské. Ve slovníku Josefa Dubského nebyly nalezeny významy pro termíny *dirección general*, *dirección general del registro civil*, *identificación y cédulación*, *dirección provincial de registro de las personas* a *ley del sistema tributario*.

Výstupní český termín pro *dirección general* uvádíme překladatelské řešení navržené autorkou, tedy „hlavní správa.“ Dále pak pro *dirección general del registro civil*, *identificación y cédulación* uvádíme naše překladatelské řešení, a to „hlavní správa matričního úřadu,“ pro termín *dirección provincial del registro civil de las personas* bude výstupním termínem „provinční správa matričního úřadu.“

K poslednímu termínu *ley del sistema tributario* uvádíme ekvivalentní označení „zákon o správních poplatcích.“

Termín *municipio* zde již uváděn nebude, termínem a jeho problematikou jsme se zabývali v kapitole 3.2.2.2.1.

V tabulce jsou navíc uvedeny dva termíny pro termín *doctor*, a to *doktor* a *církevní otec*. Pro termín *provincia* uvádíme rovněž dva, a to *provincie* a *kraj*. Taktéž uvádíme jednotlivě termíny *manžel*, *manželka*.

České právní termíny ze slovníku Dubského, popř. návrhy překladačských řešení autorky	Španělský termín
Církevní otec	Termín nenalezen
Doktor	Termín nenalezen
Generální konzulát	Consulado general
„Hlavní správa“	Termín nenalezen
„Hlavní správa matričního úřadu“	Termín nenalezen
Kraj	Provincia, comarca, región (pro ČR)
Lékař	Médico, facultativo
Manžel	Marido, esposo, cónyuge, consorte
Manželka	Esposa, cónyuge, consorte, mujer
Matrika	Registro civil
Ministerstvo spravedlnosti	Ministerio de Justicia
Ministerstvo vnitra	Ministerio del Interior, Ministerio de (la) Gobernación, Ministerio de Gobierno
Pověřenec	Encargado, apoderado, delegado
Prohlašující	Termín nenalezen
Provincie	Termín nenalezen
„Provinční správa matričního úřadu“	Termín nenalezen
Sekretář	Secretario
Svěddek	Testigo, declarante, declarador, deponente
Úředník	Empleado/funcionario/oficial del

	Registro Civil
„Zákon o správních poplatcích“	Termín nenalezen
Zaznamenávající	Termín nenalezen
Zesnulý	Fallecido, difunto, finado
Zplnomocněnec	Termín nenalezen

Ve slovníku Jiřího Bryndy nebylo nalezeno mnoho termínů, např.: *zplnomocněnec*, *hlavní správa*, *provincie*, aj. Tyto termíny lze považovat za běžné termíny pro danou oblast matričních dokladů.

Jednoznačně byly nalezeny termíny *generální konzulát*, *matrika*, *Ministerstvo spravedlnosti a vnitra*, *sekretář*.

Je potřeba zmínit, že termín *provincie* nebyl nalezen, zatímco u termínu *kraj* byla nalezena široká škála termínů, kde je naznačena i rozdílnost, co se týká administrativního uspořádání obou zemí (*región* pro ČR). U termínů *manžel* a *manželka* bylo rovněž nalezeno mnoho synonym.

U zbylých termínů bylo nalezeno více významů, mluvíme například o termínech *zesnulý* či *pověřenec*.

V této konkrétní části naše hypotéza ohledně slovníků potvrzena nebyla, jinak řečeno, nebyly nalezeny podstatné termíny pro danou právní oblast.

3.2.2.3.3. IATE (Interactive Terminology for Europe)

Opět se pokusíme vyhledat významy všech níže zmíněných španělských právních termínů. Pokud bude v databázi termín vyhledán, v poslední části tabulky uvedeme až tři další termíny, ve kterých klíčové slovo figuruje. Jak jsme již zmínili dříve, počet přídatných právních termínů záleží na tom, jaké je jejich množství v databázi.

Španělský termín	Český termín	Další víceslovné termíny obsahující dané klíčové slovo
Consulado general	Termín nenalezen	-----
Cónyuge	Choť, manžel, manželka	<i>Cónyuge colaborador</i> (vypomáhající manžel)

		<p>či manželka), <i>fallecimiento de un cónyuge</i> (úmrtí manžela), <i>igualdad de los cónyuges</i> (rovnost manželů)</p>
Declarante	Deklarant	<p><i>Entidad constitutiva declarante</i> (podávající členský subjekt)</p>
Delegado	Delegát	<p><i>Acto delegado</i> (akt v přenesené pravomoci), <i>ordenador delegado</i> (pověřená schvalující osoba), <i>consejero delegado</i> (generální ředitel, výkonný ředitel)</p>
Difunto	Zůstavitel	<p><i>Persona difunta</i> (osoba zemřelá/zesnulá)</p>
Dirección general	Generální ředitelství (GŘ)	<p><i>Dirección General de Energía</i> (GŘ pro energetiku), <i>Dirección General de Comercio</i> (GŘ pro obchod), <i>Dirección General de Finanzas</i> (GŘ pro finance)</p>
Dirección general del registro civil, identificación y cedulación	Termín nenalezen	-----
Dirección provincial de registro de las personas	Termín nenalezen	-----
Doctor	Doktor	<i>Doctor philosophiae,</i>

		<i>doctor honoris causa, doctor medicinae veterinariae¹¹⁶</i>
Encargado	Matrikář	<i>Encargado del tratamiento de datos (zpracovatel údajů), agente encargado de estudios (výzkumný pracovník), fiscal europeo delegado encargado (evropský pověřený žalobce, který případ projednává)</i>
Fallecido	Zůstavitel	<i>Persona fallecida (zůstavitel), patrimonio del fallecido (pozůstalost), fecundación con material reproductor del marido fallecido (umělé oplodnění od smrti manžela)</i>
Ley del Sistema Tributario	Termín nenalezen	-----
Médico	Lékař	<i>Gas médico (medicinální plyn), vuelo médico (sanitní let), seguro médico (zdravotní pojištění)</i>
Ministerio de Gobierno	Termín nenalezen	-----
Ministerio de Justicia	Termín nenalezen	-----
Municipio	Obec, město, okres, správní oblast, lokalita	<i>Municipio rural (obec), municipio urbano</i>

¹¹⁶ Pozn.: chybí český překlad termínů.

		(malé město, město), <i>municipio de Sofia</i> (hlavní město Sofie)
Oficial	Administrativní úředník	<i>Marca oficial</i> (úřední značka), <i>diario oficial</i> (úřední věstník), <i>oficial adjunto</i> (pomocný administrativní pracovník)
Provincia	Provincie, distrikt, župa, zemská rada, kraj, okres	<i>Provincia autónoma</i> (autonomní provincie)
Registrador	Registrátor	<i>Registrador de vuelo</i> (černá skříňka), <i>registrador de voces en cabina</i> (zapisovač hlasu v pilotním prostoru)
Registro civil	Matrika	<i>Asiento de registro civil</i> (doklad osvědčující osobní stav), <i>encargado de registro civil</i> (matrikář), <i>certificado de registro civil</i> (osvědčení o osobním stavu)
Secretario	Tajemník	<i>Secretario general</i> (generální tajemník), <i>secretario adjunto</i> (výkonný tajemník), <i>secretario de Estado</i> (náměstek)
Testigo	Svědék	<i>Testigo de cargo</i> (svědek obžaloby), <i>testigo de descargo</i>

		(svědek obhajoby), <i>testigo de conexión</i> (kontrolka zapojení obvodu)
--	--	--

Většina termínů byla vyhledána (např.: *cónyuge, encargado, testigo, registro civil*, aj.). V terminologické databázi IATE nebyly nalezeny termíny jako *consulado general, ley del sistema tributario*, aj.

Polysémními termíny z této analýzy jsou *municipio* a *provincia*. U českých ekvivalentů *deklarant* (pro *declarante*) a *delegát* (pro *delegado*) by se dalo očekávat poněkud adaptovanějších termínů.

Databáze IATE nabízí pro termíny *fallecido* a *difunto* český právní termín *zůstavitel*. Tento termín je odbornější označení pro osobu zemřelou, jejíž smrtí dochází k rozdělení jejího jmění (pozůstalosti) mezi dědice¹¹⁷.

Naše hypotéza nebyla potvrzena, nebyly nalezeny některé důležité termíny pro danou právní oblast (např.: *Ministerio de Justicia*).

3.2.2.3.4. Shrnutí práce se slovníky pro oblast úmrtních listů

V naší hypotéze týkající se slovníků jsme se domnívali, že bez problémů budou nalezeny termíny základní, klíčové, stavební pro oblast matričních dokladů. Problémy při vyhledávání jsme předpokládali u názvů institucí, termínů méně frekventovaných nebo těch nacházejících se na periferii slovní zásoby této právní oblasti. Tato naše teorie se daným vyhledáváním nepotvrdila, mnoho fundamentálních termínů nebylo nalezeno ve *Česko-španělském právnícko-ekonomickém slovníku* Jiřího Bryndy a v terminologické databázi IATE.

¹¹⁷ Iuridicum Remedium. *Často kladené otázky – dědické právo [online]*. Dostupné z: <<https://iure.org/d/14/casto-kladene-otazky-dedicke-pravo>> [citováno: 28/03/2022]

IV. Závěr

Tématem dané diplomové práce jsou *Vybrané lexikální jednotky v právních textech a strategie jejich překladu (španělština – čeština)*. Jak je zřejmé, překládat právní texty z výchozího jazyka do cílového, bez toho aniž by nedošlo k posunu původního významu, patří mezi ty nejobtížnější překlady.

Cílem teoretické části bylo přiblížit právní jazyk, jeho charakteristiku, působnost, rozmanitost a především způsob překladu právních lexikálních jednotek.

Právní jazyk je jazykem odborným, spadá do odborně funkčního stylu, slouží k přenosu právní informace, je používán v zákonech, vyhláškách, právních předpisech, apod., spadá tedy do textů odborných. Nevyskytuje se pouze v těchto typech textů, prolíná se rovněž s běžným jazykem. Tuto problematiku vysvětlují tzv. Eulerovy kruhy.

Rovněž jsme definovali typické znaky právního jazyka. Mezi ty nejdůležitější patří spisovnost, neexpresivnost, přesnost, jasnost. Typické jsou pro něj termíny, slovní spojení či jazykové šablony.

Bezpochyby jsme představili i morfosyntaktické a lexikální hledisko španělského odborného jazyka. Zde jsme se převážně opírali o teorii španělského lingvisty Enriqueho Alcaraze Vará představenou v publikaci *El español jurídico*.

Dalším významným bodem této části bylo přiblížit a vysvětlit překlad lexikálních jednotek v právních textech. Při jejich překladu vždy hraje roli mnoho aspektů (kulturní rozdílnosti, rozdílnosti právních systémů, funkce textu, adresát cílového textu, apod.). Pokud překládáme, měli bychom zvážit všechny alternativy a rozhodnout se pro tu nejvhodnější.

Vzhledem k rozdílnosti jazykových a právních systémů dvou zemí, je zapotřebí při překladu brát v potaz tzv. ekvivalenci. Rozlišujeme ekvivalenci úplnou, částečnou a nulovou. Ekvivalenci částečnou dělíme na ekvipolenci (průnik) a inkluzi (zahrnutí).

Praktická část se skládá ze dvou částí a významnou roli v nich hrají matriční doklady: rodné, oddací a úmrtní listy. Každý typ matričního dokladu byl vyhledán celkem v pěti různých španělsky mluvících zemích, a to ve Španělsku, Mexiku, Argentině, Ekvádoru a na Kubě.

V první části práce jsme se v těchto matričních dokladech zaměřovali na faktory, které mohou mít vliv na konečný překlad, tyto faktory byly definovány na základě teorie německé translatoložky Christiany Nordové.

Druhá část je rovněž rozdělena na dvě dílčí části. V první z nich jsme všechny nalezené termíny v těchto matričních dokladech rozdělili do třech tematických okruhů: názvy institucí a územně správních celků, názvy úředních a jiných osob z daného právního odvětví a názvy odkazujících zdrojů.

Hlavním úkolem bylo najít ke španělským termínům jejich všechny existující legální definice a na základě nich určit vhodné české překladatelské řešení. Poté co byl vhodný český ekvivalent navržen, i k němu jsme vyhledali všechny jeho existující právní definice. Na základě počtu významů u obou termínů byla určena ekvivalence. Následně byly termíny porovnány z hlediska obsahu, například, jestli zapisovatelé v obou zemích vykonávají stejnou náplň práce, či se v něčem jejich kompetence liší.

Naše ekvivalenční hypotéza byla následující. Domnívali jsme se, že bude dominovat ekvivalence úplná či částečná. Tato domněnka se nám potvrdila. Ekvivalenci úplnou jsme například určili u termínů *registro civil, fallecido* nebo u *Ministerio de Justicia*. Jako ekvivalentní termíny částečné jsme definovali například termín *doctor, encargado* nebo *municipalidad*.

Druhá dílčí část spočívala v práci se slovníky, ve kterých byly právní ekvivalenty vyhledávány. Výstupními termíny byly všechny termíny z tematických okruhů, které jsme rozdělili do tří oblastí: rodné, oddací a úmrtní listy.

Při analýzách byl použit slovník Josefa Dubského (*Velký španělsko-český slovník*) a slovník Jiřího Bryndy (*Diccionario jurídico y económico checo-español*). Třetím zdrojem byla terminologická online databáze *IATE (Interactive Terminology for Europe)*. Celkem tedy bylo devět analýz, tři analýzy pro každý typ matričního dokladu, na kterých jsme danou hypotézu prokazovali, anebo vyvraceli.

Co se týká stanovené hypotézy ohledně slovníků, ta spočívala v tom, že budou vyhledány všechny základní, stavební, klíčové termíny pro oblast matričních dokladů. Navíc jsme se domnívali, že problémy při vyhledávání by mohly působit termíny zastaralé, méně frekventované či některé názvy institucí či zákonů. Tato hypotéza byla potvrzena u šesti z devíti provedených analýz.

Abychom naši potvrzenou hypotézu více přiblížili, uvedeme několik příkladů. Snadno byly vyhledány termíny jako *funcionario*, *contrayente* anebo *oficial*. Potíže nastaly u termínů zastaralých (např.: *juez comarcal*), názvů zákonů (např.: *ley de timbre*) či některých názvů institucí (např.: *dirección provincial de registro de las personas*), termíny tohoto charakteru nebyly nalezeny vůbec.

Z těchto tří relevantních zdrojů nejméně uspokojivé výsledky přinesla terminologická databáze IATE, ve které mnohdy nebyly nalezeny základní termíny daného právního odvětví.

Daná diplomová práce nabídla mnoho zajímavých a nových poznatků působící komplexním dojmem pro oblast matričních dokladů.

V. Resumen

El tema del trabajo de fin de máster es *Unidades léxicas elegidas en los textos jurídicos y su estrategia de traducción (español – checo)*. Como es obvio, trasladar textos legales de lengua de partida a lengua de llegada a fin de que no se cambie significado original, pertenece a las traducciones más complicadas.

El objetivo de la parte teórica era acercar la lengua jurídica, sus características, su actividad, su diversidad y, ante todo, la manera de traducción de las unidades léxicas jurídicas.

La lengua jurídica es un lenguaje especializado que pertenece al estilo funcional especializado. Principalmente, sirve para la transmisión de la información jurídica, y se usa en las leyes, reglamentos, preceptos legales, etc. Es decir, forma parte de los textos especializados. No se halla solo en los textos legales, sino que está presente también en la lengua común. Esta problemática la explica el diagrama de Euler.

Asimismo, hemos definido los rasgos típicos de la lengua jurídica. A los rasgos más fundamentales pertenece la norma lingüística culta, exactitud y claridad. Hace falta mencionar que la lengua legal no debe expresar ninguna expresividad. Otros rasgos típicos son términos, locuciones y fórmulas estereotipadas.

Sin duda, hemos presentado los puntos de vista morfosintáctico y léxico para el lenguaje jurídico, usando la información de la publicación llamada *El español jurídico* escrita por el lingüista español Enrique Alcaraz Varó.

En la parte teórica, hemos explicado la manera de la traducción de las unidades léxicas en los textos legales. Al traducir estos textos, hay que tener en consideración varios aspectos (como la diversidad cultural o la de los sistemas jurídicos, función del texto, destinatario del texto de llegada, etc.). Si traducimos textos debemos valorar todas estas opciones y tomar la decisión más conveniente.

Con respecto a la diferencia de los sistemas lingüísticos y jurídicos entre dos países, es necesario tener en cuenta la llamada equivalencia. Reconocemos la equivalencia absoluta, casi-equivalencia y no-equivalencia. Además, en el caso de la casi-equivalencia reconocemos la equivalencia de inclusión y de intersección.

La parte práctica consta de dos partes en las cuales el papel principal desempeñan los documentos de registro: acta de nacimiento, acta de matrimonio y acta de defunción.

Cada uno del tipo de estos documentos de registro fue elegido en cinco países hispanohablantes. Estos países son España, México, Argentina, Cuba y Ecuador.

En la primera parte del trabajo, en estos documentos de registro definimos los factores que puedan tener influjo en la traducción final en base a la teoría de la traductora alemana Christiane Nord.

La segunda parte también se divide en dos partes. En la primera parte, todos los términos encontrados en estos documentos de registro los hemos dividido en tres campos temáticos: denominaciones de las instituciones y de las divisiones administrativas territoriales, denominaciones de los funcionarios autorizados y de otras personas del campo legal determinado y denominaciones de las fuentes a las cuales se dirige.

La meta principal era encontrar todas las definiciones legales existentes de cada término procedente de los países del mundo hispano y en base a estas definiciones, indicar su equivalente checo. En el caso del equivalente checo, también hemos encontrado todas las definiciones legales existentes y después de saber el número de los significados en cada caso, hemos determinado el tipo de equivalencia. Luego hemos comparado ambos términos desde el punto de vista de sus competencias. Dicho en otras palabras, si por ejemplo el registrador en España y en la República Checa ejerce las mismas competencias o si difieren de alguna manera.

Nuestra hipótesis sobre la equivalencia era que dominaría la equivalencia absoluta o casi-equivalencia. Gracias a nuestros análisis, esta suposición ha sido comprobada. La equivalencia absoluta ha sido marcada en el caso de los términos *registro civil*, *fallecido* o *Ministerio de Justicia*, etc. La casi-equivalencia fue determinada en el caso del término *doctor*, *encargado* o *municipalidad*, etc.

La segunda parte de la parte práctica, la dedicamos a la búsqueda en los diccionarios en los cuáles buscamos los equivalentes jurídicos. La terminología de los campos temáticos ha sido dividida en tres partes: actas de nacimiento, actas de matrimonio, actas de defunción.

Para este análisis fueron utilizados los diccionarios de los lingüistas checos Josef Dubský (*Velký španělsko-český slovník*) y Jiří Brynda (*Diccionario jurídico y económico checo-español*). Como tercera fuente de información, fue elegida la base de

datos terminológica IATE (*Interactive Terminology for Europe*). En total, hablamos de nueve análisis, tres análisis para cada uno del tipo de los documentos de registro. El fin de estos análisis era comprobar o rechazar nuestra hipótesis.

En relación con esta hipótesis, se suponía que se encontrarían los términos básicos, de clave formando la parte del campo léxico de los documentos de registro. Además, suponíamos que causarían problemas los términos arcaicos, poco frecuentes y unas denominaciones de las instituciones o leyes. Esta hipótesis ha sido confirmada en seis de nueve análisis.

Para aclarar nuestra hipótesis, mostramos unos ejemplos. Los términos como p.e. *funcionario*, *contrayente* u *oficial* han sido encontrados fácilmente. Hemos encontrado dificultades en el caso de los términos arcaicos (p.e. *juez comarcal*), las dominaciones de las leyes (p.e. *ley de timbre*) y en el caso de unas denominaciones de las instituciones (p.e. *dirección provincial de registro de las personas*). En tal caso, estos términos no han sido hallados nada.

Como uno de los resultados menos satisfactorios de estas tres fuentes relevantes, notamos el caso de IATE, en la cual frecuentemente no fueron encontrados los términos fundamentales para este campo léxico jurídico.

El trabajo de fin de máster dado ofreció una gran cantidad de los conocimientos nuevos e interesantes dando la impresión compleja para el campo de los documentos relacionados con el registro civil.

VI. Publikace

ALCARAZ VARÓ, Enrique a Brian HUGHES. *El español jurídico*. Barcelona: Ariel, c2002. ISBN 978-84-344-3220-8.

ALCARAZ VARÓ, Enrique: „Anisomorfismo y lexicografía técnica“. Coord.: GONZÁLEZ L. y HERNÚÑEZ P. (ed.), *Las palabras del traductor*. Bruselas: EsLetra, 2004, p. 201-220.

BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español*. Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0294-0.

BRYNDA, Jiří. *Česko-španělský právnícký a ekonomický slovník = Diccionario jurídico y económico checo-español*. Brno: Tribun EU, 2013. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0297-1.

CALVI, Maria Vittoria. *Las lenguas de especialidad en español*. Roma: Carocci, 2009. ISBN 978-88-430-4970-7.

ČECHOVÁ, Marie a kol. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3.

DOMÍNGUEZ GARCÍA, Lorena, Sheila LUCAS LASTRA, Álvaro RECIO DIEGO, Carmela TOMÉ CORNEJO a Julio BORREGO NIETO. *Gramática de referencia para la enseñanza de español: la combinación de oraciones*, la edición. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca, 2013. Español para extranjeros. ISBN 978-84-9012-375-1, str. 395-412.

DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník = Gran diccionario español-checo. 2. A-H*, 2. oprav. a rozšířené vyd. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0484-X.

DUBSKÝ, Josef. *Velký španělsko-český slovník: Gran diccionario español-checo. 2, I–Z*. 2. oprav a rozšířené. vyd. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0485-8.

HOLL, Iris: *Técnicas para la traducción jurídica: Revisión de diferentes propuestas, últimas tendencia*. Hermeneus, Revista de la Facultad de Traducción e Interpretación de Soria, ISSN 1139-7489, N° 14, 2012, str. 191-213.

KNITTLOVÁ, Dagmar. *Teorie překladu*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-459-8.

J. Portolés. *Marcadores del discurso*. Barcelona: Ariel, 1998.

TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. 2. doplň. vyd. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-427-7.

ZAVADIL, Bohumil a Petr ČERMÁK. *Sintaxis del español actual*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1876-6.

WESTON, Martin. *An English reader's guide to the French legal system*. New York: Distributed exclusively in the US and Canada by St. Martin's Press, 1991. ISBN 9780854966424.

VII. Internetové zdroje

Biblioteca del Congreso Nacional de Chile/BCN. *Régimen patrimonial del matrimonio* [online]. Dostupné z: <<https://www.bcn.cl/leyfacil/recurso/regimen-patrimonial-del-matrimonio>> [citováno: 1/03/2022].

BOLETÍN OFICIAL DEL ESTADO (BOE) [online]. Dostupné z: <<https://www.boe.es/>> [citováno: 7/12/2021].

Cubatrámite. *Obtención de Certificados del Registro Civil: nacimiento, matrimonio, defunción, soltería: fundamento legal – Ley No. 51* [online]. Dostupné z: <<https://www.cubatramite.com/solicitud-de-certificados-en-el-registro-civil/>> [citováno: 16/03/2022].

Educaweb: Jefe de Departamento de Registro Civil [online]. Dostupné z: <<https://www.educaweb.mx/profesion/jefe-departamento-registro-civil-317/>> [citováno: 14/01/2022].

El observatorio de la Universidad colombiana. *Del porqué los abogados y médicos no son doctores PhD*. [online]. Dostupné z: < <https://www.universidad.edu.co/del-porque-los-abogados-y-medicos-no-son-doctores-phd/> > [citováno: 22/03/2022].

ELEKTRONICKÝ SLOVNÍK LINGEA: španělsko-český praktický slovník [online verze 4.0]. Dostupné z: < <https://slovniky.lingea.cz/spanelsko-cesky> > [citováno: 17/01/2022 – 25/03/2022].

European justice [online]. Dostupné z: <<https://e-justice.europa.eu/home.do>> [citováno: 26/01/2022].

Gobierno del Encuentro [online]. Dostupné z: <<https://www.registrocivil.gob.ec/>> [citováno: 23/02/2022].

Gob.ec: Portal Único de Trámites Ciudadanos: *Dirección general de Registro Civil, Identificación y Cedulación* [online]. Dostupné z: <<https://www.gob.ec/dgrcic>> [citováno: 14/01/2022].

Gobierno de México: *Trámites de Registro Civil* [online]. Dostupné z: <<https://www.gob.mx/ActaNacimiento/>> [citováno: 21/11/2021].

In: ABZ.cz: slovník cizích slov [on-line]. Radek Kučera & daughter, 2005. Dostupné z: <<https://slovník-cizich-slov.abz.cz/>> [citováno: 23/03/2022].

Instituto Paccelly: *Municipalidades en el Perú* [online]. Dostupné z <<https://www.institutopaccelly.edu.pe/municipalidades/>> [citováno: 14/01/2022].

Iuridicum Remedium. *Často kladené otázky – dědické právo* [online]. Dostupné z: <<https://iure.org/d/14/casto-kladene-otazky-dedicke-pravo>> [citováno: 28/03/2022].

JUSTIA México. *Capítulo II., art. 54-76 Código Civi Federal. Capítulo II – De las actas de nacimiento* [online]. Dostupné z: <<https://mexico.justia.com/federales/codigos/codigo-civil-federal/libro-primero/titulo-cuarto/capitulo-ii/>> [citováno: 29/11/2021].

MAYORAL ASENSIO, Roberto a Ricardo MUÑOZ MARTÍN (1997). *Estrategias comunicativas en la traducción intercultural*. V knize: Aproximaciones a los estudios de traducción (pp.143–192), *Researchgate.net* [online]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/280735909_Estrategias_comunicativas_en_la_traducccion_intercultural> [citováno: 8/09/2021].

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Konzulární služba* [online]. Dostupné z: <https://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/konzularni_sluzba/index.html> [citováno: 22/03/2022].

Oficiální webové stránky Ministerstva vnitra České republiky [online]. Praha. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/>> [citováno: 03/03/2022].

Nord, C. (2009) «El funcionalismo en la enseñanza de traducción» *Mutatis Mutandis. Revista Latinoamericana de Traducción*, 2(2), pp. 209–243. Dostupné z: <https://revistas.udea.edu.co/index.php/mutatismutandis/article/view/23_97> [citováno: 04/11/2021].

Oficiální stránky městského úřadu města Turnov (2000-2022) [online]. Dostupné z: <<https://www.turnov.cz/cs/mestsky-urad-3/>> [citováno: 26/01/2022].

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed., [versión 23.5 en línea]. Dostupné z: <<https://www.rae.es/>> [citováno: 23/11/2021 – 29/03/2022].

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)* [online]. Dostupné z: <<https://dpej.rae.es/>> [citováno: 14/11/2021 – 29/03/2022].

Slovník evropské interaktivní terminologie IATE (Interactive Terminology for Europe) [online] © 2020. Dostupné z: <<https://iate.europa.eu/home>> [citováno: 10/12/2021 - 29/03/2022].

UniversoJus.com. *Definición de juez comarcal* [online]. Dostupné z: <<http://universojus.com/definicion/juez-comarcal>> [citováno: 27/01/2022].

Zákony pro lidi - Sbíрка zákonů ČR v aktuálním znění (2010-2022) [online]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/>> [citováno: 19/11/2021- 24/03/2022].

VIII. Seznam příloh

Příloha č. 1 – španělský rodný list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Constantino_Romero_Garc%C3%ADa_\(Alcal%C3%A1_de_Henares_29-05-1947\)_acta_de_nacimiento.pdf](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Constantino_Romero_Garc%C3%ADa_(Alcal%C3%A1_de_Henares_29-05-1947)_acta_de_nacimiento.pdf)>

Příloha č. 2 – mexický rodný list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://elpulsolaboral.com.mx/seguridad-social-y-salud/12844/seguro-social-recibe-acta-de-nacimiento-en-linea-para-tramites-oficiales>>

Příloha č. 3 – argentinský rodný list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://solotraduzioni.com/precios/acta-de-nacimiento-tipo-1/>>

Příloha č. 4 – kubánský rodný list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://www.espacuba.es/certificado-de-nacimiento-en-cuba/>>

Příloha č. 5 – ekvádorský rodný list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://ec.usembassy.gov/wp-content/uploads/sites/38/Ecuadorian-Documents-Library-S.pdf>>

Příloha č. 6 – španělský oddací list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://registrocivilsevilla.com/certificados/matrimonio/>>

Příloha č. 7 – mexický oddací list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://cz.pinterest.com/pin/788763322243949252/visual-search/>>

Příloha č. 8 – argentinský oddací list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://solotraduzioni.com/precios/acta-de-matrimonio-tipo-1/>>

Příloha č. 9 – kubánský oddací list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://musteruebersetzungen.de/produkt/certificacion-de-matrimonio-cuba/>>

Příloha č. 10 – ekvádorský oddací list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://fliphtml5.com/giiy/qhad>>

Příloha č. 11 – španělský úmrtní list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://www.ayuntamiento-espana.es/certificado-de-defuncion.html>>

Příloha č. 12 – mexický úmrtní list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<http://www.veracruz.gob.mx/finanzas/wp-content/uploads/sites/2/2018/06/ACTA-DE-DEFUNCI%C3%93N-RICARDO-MENDOZA-G%C3%93MEZ.pdf>>

Příloha č. 13 – argentinský úmrtní list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<https://sites.google.com/site/portafolioderosasiney/home>>

Příloha č. 14 – kubánský úmrtní list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <<http://cubacityhall.com/Cuban-Death-Certificate.html>>

Příloha č. 15 – ekvádorský úmrtní list

- [citováno: říjen 2021]. Dostupné z: <https://twitter.com/tmt30_/status/1103735372440322053?lang=ar>

Příloha č. 1 – španělský rodný list

Folio 415
N.º 3318173 /08

ACTA DE NACIMIENTO

MINISTERIO DE JUSTICIA
REGISTRO CIVIL DE Alcala de Henares
REGISTROS CIVILES
Número 113 Distrito de Alcalá de Henares Certificación Gratuita
L.º 29 de 1986, de 24-12

Nombre y apellidos ^(1º)
Constantino
Romero
García
D.N.I. 8-11-1963

En la ciudad de Alcala de Henares, provincia de Madrid, a las trece horas del día treinta de Mayo de mil novecientos sesenta y siete ante D. Paulino Muñoz Hernandez, Juez comarcal sustituto y D. Enrique de la Torre Sanchez Secretario 2.º, se procede a inscribir el nacimiento de un (1) varón ocurrido (2) en esta ciudad a las doce horas de la mañana del día veintinueve de enero en la Calle de Sebriza, núm. 5, piso 1.º, es hijo (3) legítimo de Gregorio Romero Martínez de 31 años de estado casado de profesión fumero vario de pinos natural de la Roche "Albacete" y de su esposa Antonia Garcia Martínez de 32 años de edad de profesión sin labores natural de Chimchilla, Albacete venio esta ciudad nieto (5) por línea paterna de Constantino Romero Leon y de Pilar Martínez González natural de la Roche "Albacete" y de Amalia Martínez Alcaraz natural de Chimchilla y Guadalupe, Albacete y se le ponen los nombres de (6) Constantino

Esta inscripción se practica en (7) el local de este Juzgado Comarcal en virtud de (8) manifestación firmada por el padre del inscrito

y la presencian, como testigos, D. Benigno Guayardo Tajardo, mayor de edad, casado, domiciliado en esta Ciudad de Alcala de Henares, núm. ....., y D. Francisco Garcia Garcia, mayor de edad, soltero domiciliado en ..... de ....., núm. .....

Leída esta acta, se sella con el de este Juzgado, y la firma el Sr. Juez con los testigos (9) manifestación de que certifico.

Paulino Muñoz Hernandez
Francisco Garcia Garcia
Benigno Guayardo Tajardo
Francisco Garcia Garcia

Příloha č. 3 – argentinský rodný list

 <p>MUNICIPALIDAD DE LA CIUDAD DE BUENOS AIRES</p> <p>C.N.I. N. _____</p>	<h2>REGISTRO CIVIL</h2>	102	
	CIRCUNSCRIPCION <u>7a</u> TOMO <u>3ºA</u> NUMERO _____ AÑO 19 <u>78</u>	En Buenos Aires, Capital de la República Argentina, a <u>20</u> de <u>Setiembre</u> de 19 <u>78</u> . Yo, Funcionario del Registro del Estado Civil, inscribo el NACIMIENTO de	
	Sexo <u>Masculino</u> nacido el <u>18</u> de <u>Setiembre</u> de 19 <u>78</u> a las <u>22 y 20</u> horas, en esta ciudad <u>607 de 851</u>	Hijo de _____	
	_____ Doc. Ident. <u>D.N.E.</u>	y de _____	
	_____ Doc. Ident. <u>C.E.</u>	Según certificado de <u>el medico</u>	
	Interviniente <u>el padre</u> Doc. Ident. _____	Domicilio <u>Cap. Fed.</u> Obra en virtud de _____	
			
	OFICINA PUBLICA CENTRO DEL ESTADO CIVIL CIUDAD DE BUENOS AIRES		
			

Přiloha č. 4 – kubánský rodný list

REC
Registro del Estado Civil

07084433120000115876

República de Cuba
Ministerio de Justicia
CERTIFICACION DE NACIMIENTO

INSCRIPCION
Tomo Folio

FECHA DE ASIENTO
Día Mes Año

Registro del Estado Civil de Jatibonico
Municipio:
Provincia: Sancti Spiritus

5
CINCO PERSONAS
ONAT
IMPRESOS TIRADOS

Nombre(s) y apellidos:
Lugar de nacimiento:
Fecha de nacimiento:
Sexo: Masculino.
Nombre(s) y apellidos del padre:
Lugar de nacimiento:
Nombre(s) y apellidos de la madre:
Lugar de nacimiento:
Abuelos paternos:
Abuelos maternos:
Inscripción practicada en virtud: manifestación personal de los padres.

OBSERVACIONES:
El(La) Registrador(a) del Oficina del Registro del Estado Civil de CAMAGÜEY CERTIFICA que los anteriores datos concuerdan fielmente con los que aparecen consignados en la inscripción a que se hace referencia.
Confrontado por: Anabel Domingo Pastoriza Pérez, Registradora del Estado Civil
Hecho por: Amelía Ramírez Losada
Impuesto sobre documentos de acuerdo a la normativa vigente al momento de ser expedido.
Y a solicitud de parte interesada se expide la presente a los días del mes de septiembre del 2020.
La presente certificación no tiene fecha de vencimiento y se puede verificar firmada digital en el sitio: certificaciones.mrjus.gob.cu utilizando el Código de Caso y el PIN BMNP.

Amelía Ramírez Losada
Registrador(a) del Estado Civil

CAMAGÜEY

REC
Registro del Estado Civil

Proceda a digitalizar por:
Módulo Personalizado
Módulo Personalizado
Módulo Personalizado
Módulo Personalizado

Příloha č. 5 – ekvádorský rodný list

 <p>Registro Civil Guayaquil</p>				 <p style="text-align: center;">REPÚBLICA DEL ECUADOR CORPORACIÓN REGISTRO CIVIL DE GUAYAQUIL LIBROS DE NACIMIENTOS</p> 			
<p>CORPORACIÓN REGISTRO CIVIL DE GUAYAQUIL</p>				<p>En la Parroquia Tarqui del Cantón Guayaquil, Provincia del Guayas de la República del Ecuador, a 28 días 4 Noviembre de 2006, ante la Directora Ejecutiva de la CORPORACIÓN REGISTRO CIVIL DE GUAYAQUIL se inscribió el NACIMIENTO de:</p>			
<p>Arce Molina, María Fernanda</p>				<p>Arce Molina, María Fernanda ; Cédula Identidad: 0123456789 , sexo Femenino, nacido(a) el 23 de Octubre d 2006, en la Parroquia Ximena, del Cantón Guayaquil, Provincia de Guayas, Ecuador. Hijo(a) de Arce Moran, Felix Jimmy, Cédula Identidad: 0123456789 , de nacionalidad Ecuatoriana, estado civil Casado; y d Molina Mora , Cinthya Veronica, Cédula Identidad: 0123456789 , de nacionalidad Ecuatoriana, estado civil Casado.</p>			
TOMO	AÑO	ACTA	FOLIO	<p>Declarante: Molina Mora , Cinthya Veronica, Cédula Identidad: 0123456789 , de nacionalidad Ecuatoriana. Observaciones: Inscripción tardía</p>			
00	2006	00	00	<p style="text-align: center;">Firma Firma Firma Firma</p> <p style="text-align: center;">DELEGADO CORPORACIÓN REGISTRO CIVIL DE GUAYAQUIL</p>			

Příloha č. 8 – argentinský oddací list

204

MUNICIPALIDAD DE LA CIUDAD DE BUENOS AIRES

1654940

REGISTRO CIVIL

CIRCUNSCRIPCION 50 TOMO 10A NUMERO _____ AÑO 1975

En Buenos Aires, Capital de la República Argentina, a 14 de Febrero de 1975. Yo, Funcionario del Registro del Estado Civil, inscribo el MATRIMONIO de _____

Edad 23 años, profesión empleado estado soltero
 nacionalidad argentino — nacido en Capital-Federal
 domiciliado en _____ Doc. Ident. DNC.

Hijo de _____
 nacionalidad italiano-fallecido — profesión _____
 y de _____
 nacionalidad italiana — profesión _____
 domiciliados en la misma casa que su hijo

Edad 24 años, profesión empleada estado soltera
 nacionalidad argentina — nacida en Capital-Federal
 domiciliada en _____ Doc. Ident. LC.

Hija de _____
 nacionalidad argentino — profesión empleado
 y de _____
 nacionalidad argentina — profesión _____
 domiciliados en la misma casa que su hijo

Cumplidas las formalidades legales y recibido el consentimiento de los contrayentes en nombre de la Ley los declaré unidos en matrimonio ante los testigos:

_____, Doc. Ident. CC. Edad 21 años
 Estado Soltero Profesión empleado Domicilio _____
 _____, Doc. Ident. DNC. Edad 22 años
 Estado soltera Profesión empleada Domicilio _____

Leído el asiento lo firmaron conmigo los esposos y los testigos.

[Signature]
 OFICIAL PÚBLICO
 REGISTRO DEL ESTADO CIVIL
 Y CAPACIDAD DE LAS PERSONAS

Přiloha č. 9 – kubánský oddací list

REPUBLICA DE CUBA
REGISTRO DEL ESTADO CIVIL
CERTIFICACION DE MATRIMONIO

No. SOLICITUD _____

Para ser utilizada en:
Para surtir efecto en:

Territorio Nacional   EXENTA
 Otros países previa legalización   GRAVADA
DECRETO LEY No. 51
24-11-52

INSCRIPCION
Tomo Folio _____
Registro del Estado Civil de _____
Municipio Provincia _____

DATOS DEL CONTRAYENTE

Nombre(s) y Apellidos _____
Lugar de Nacimiento _____
Municipio Provincia Fecha de Nacimiento _____

Nombre(s) y Apellidos del Padre _____
Nombre(s) y Apellidos de la Madre _____

DATOS DE LA CONTRAYENTE

Nombre(s) y Apellidos _____
Lugar de Nacimiento _____
Municipio Provincia Fecha de Nacimiento _____

Nombre(s) y Apellidos del Padre _____
Nombre(s) y Apellidos de la Madre _____
Lugar de la formalización del matrimonio _____
Municipio Provincia Fecha _____

Nombre y Apellidos de Funcionario autorizante _____
Cargo _____

OBSERVACIONES:
_____
_____

El REGISTRADOR DEL ESTADO CIVIL DE _____
Municipio Provincia _____

CERTIFICA, Que los anteriores datos concuerdan fielmente con los que aparecen consignados en la inscripción que se hace referencia.

Hecho por: _____
Confrontado por: _____

Fecha de expedición: _____
Día Mes Año _____

REGISTRADOR DEL ESTADO CIVIL _____

Příloha č. 10 – ekvádorský oddací list

CÓDIGO 4

Nº 173705

DIRECCIÓN GENERAL DE REGISTRO CIVIL, IDENTIFICACIÓN Y CEDULACIÓN

MATRIMONIO EN OFICINAS DE REGISTRO CIVIL

CERTIFICADO DE MATRIMONIO

CERTIFICO: Que con número de registro de inscripción: **M-300-000046-83** en **ECUADOR**, provincia de **LOJA**, cantón **LOJA**, parroquia **EL SAGRARIO**, y con fecha **8 DE ABRIL DE 2015**, está inscrito el registro de matrimonio de:

NOMBRES Y APELLIDOS DEL CONTRAYENTE: GEOVANNY PATRICIO GARCIA ROMERO, nacido en **ECUADOR**, provincia de **ZAMORA CHINCHIPE**, cantón **CHINCHIPE**, parroquia **ZUMBA** el **13 DE SEPTIEMBRE DE 1982** de nacionalidad **ECUATORIANA** de profesión/ocupación **ESTUDIANTE** con cédula/pasaporte No. **1716246499** domiciliado en **ZUMBA-AMAZONAS Y LOJA**, de estado civil **SOLTERO** hijo de **SEGUNDO AMADOR GARCIA GOMEZ** y **JULIA ELIZA ROMERO IÑIGUEZ**.

NOMBRES Y APELLIDOS DE LA CONTRAYENTE: YADIRA ELIZABETH LEON AGUILAR, nacida en **ECUADOR**, provincia de **EL ORO**, cantón **PIÑAS**, parroquia **PIÑAS** el **24 DE NOVIEMBRE DE 1983** de nacionalidad **ECUATORIANA** de profesión/ocupación **ODONTOLOGO** con cédula/pasaporte No. **0703753020** domiciliada en **JUAN JOSE LOAYZA Y SEGUN CUEVA CELI**, de estado civil **SOLTERO** hija de **ANGEL EFREN LEON TORO** y **AIDEE NARCISA AGUILAR**.

Dirección General de Registro Civil,
Identificación y Cedulación

firma del delegado
JENNY VERÓNICA ARMIJOS TAPIA

SEDE

Lugar y Fecha de Matrimonio:
LOJA, 8 DE ABRIL DE 2015

Impreso por: JARMUJOS, LOJA, 8 DE ABRIL DE 2015.

USO EXCLUSIVO DE REGISTRO CIVIL

DOCUMENTO PARA EXPEDIENTE DE USUARIO

Příloha č. 11 – španělský úmrtní list

59

número 275
 ESPAÑA
 MINISTERIO DE JUSTICIA
 REGISTROS CIVILES

REGISTRO CIVIL DE GRANADA
 DATOS DE IDENTIDAD DEL DIPUNTO. N.º 3019643 /99

Nombre IGOR ALBA
 Primer apellido GRANADA
 Segundo apellido CASTELLANO
 hijo de Melchor y de Ela
 Estado Viuda nacionalidad Española
 Nacido el día ocho de enero
 de Mil novecientos ocho
 en Granada

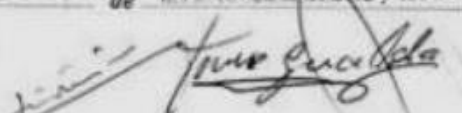
Inscrito al tomo Granada of 1908 del 1908
 Domicilio último Granada of 1908 del 1908

DEFUNCION: Hora ocho día cuatro
 de enero de mil novecientos ochenta y cuatro
 Lugar Granada Iglesia de la Farmacología
 Causa Contagio de virus por fuerza: Infección viral
 El enterramiento será en Granada

DECLARACION DE D. Marcos de Luna
 En su calidad de Encargado a las fin
 Domicilio Granada of 1908 del 1908
 Comprobación: Médico D. Franco Galdo
 Colegiado núm. 877 número del parte 0789444

OTROS TITULOS O DATOS

ENCARGADO D. **Antonio Pareja Ruiz**
 SECRETARIO D. José Aguilera López
 A las ocho horas del mes de enero
 de mil novecientos ochenta y cuatro

Příloha č. 12 – mexický úmrtní list

ESTADOS UNIDOS MEXICANOS		REGISTRO CIVIL	
ACTA DE DEFUNCION			
EN NOMBRE DEL ESTADO DE VERACRUZ DE IGNACIO DE LA LLAVE Y COMO OFICIAL 1º DEL REGISTRO CIVIL CERTIFICO QUE LOS DATOS CONTENIDOS EN LA PRESENTE ACTA FUERON TRANSCRITOS FIELMENTE DEL LIBRO ORIGINAL RESPECTIVO			
MUNICIPIO: XALAPA	CRIP:		
FECHA DE REGISTRO: DIA: 30 MES: 08 AÑO: 2011	LIBRO: 10	ACTA: 02337	
DATOS DEL FINADO			
NOMBRE: RICARDO MENDOZA GOMEZ	SEXO: MASCULINO	ESTADO CIVIL: SOLTERO	
FECHA DE NACIMIENTO: 3 DE ABRIL DE 1969	EDAD: 42	AÑOS NACIONALIDAD: MEXICANA	
LUGAR DE NACIMIENTO: XALAPA- ENRIQUEZ	XALAPA	VERACRUZ	MEXICO
DOMICILIO HABITUAL: UNIDOS LOTE No.30, COL. MARTIRES DE CHICAGO			MEXICO
NOMBRE DEL CONYUGE:		NACIONALIDAD:	
NOMBRE DEL PADRE: MELITON MENDOZA SANTIAGO		NACIONALIDAD: MEXICANA	
NOMBRE DEL MADRE: MARCELINA GOMEZ MENESES		NACIONALIDAD: MEXICANA	
FECHA DE DEFUNCION: 29 DE AGOSTO DE 2011		FALLECIMIENTO	HOGAR
	HORA: 12:00	LUGAR:	
No CERTIFICADO: 110662852	TIPO DE DEFUNCIÓN:	DESTINO DEL CADAVER: INHUMACION	
UBICACION: AVENIDA REBSAMEN S/N, XALAPA, VERACRUZ			
DONDE FALLECIO: UNIDOS LOTE No.30, COL. MARTIRES DE CHICAGO, XALAPA, VERACRUZ, MEXICO			
CAUSAS DE LA MUERTE: COAGULACION INTRAVASCULAR DISEMINADA, 24 HORAS.- CANCER DE COLON METASTASICO, 1 AÑO 2 MESES.-			
NOMBRE DEL MEDICO QUE CERTIFICO LA DEFUNCION: DOCTOR RAFAEL ARMANDO CONTRERAS BELLO			
No DE CEDULA PROFESIONAL: 3626822			
DECLARANTE			
NOMBRE: MELITON MENDOZA SANTIAGO	EDAD: 69	NACIONALIDAD: MEXICANA	
TESTIGOS			
NOMBRE: DULCE MARIA MENDOZA GOMEZ	EDAD: 33	NACIONALIDAD: MEXICANA	
NOMBRE: FELICIANO MENDOZA GOMEZ	EDAD: 40	NACIONALIDAD: MEXICANA	
NOTA AL CALCE:			
SE EXTIENDE LA PRESENTE CERTIFICACION EN XALAPA ENRIQUEZ, ESTADO DE VERACRUZ DE IGNACIO DE LA LLAVE A LOS 30 DIAS DEL MES DE MARZO DEL AÑO 2012 -DOY FE			
 Dirección General del ELABORACIÓN Registro Civil XALAPA		LIC. KARINA CORTES FLORES OFICIAL ENCARGADO DEL REGISTRO CIVIL	
		A5049840	

Příloha č. 13 – argentinský úmrtní list

PROVINCIA DE BUENOS AIRES
Ministerio de Gobierno
Dirección Provincial del Registro de las Personas

CERTIFICADO DE DEFUNCION

CERTIFICO: Que bajo el ACTA 118 TOMO 12 FOLIO 30 del AÑO 2006
Del Libro de Defunciones de la oficina de LOMAS DE ZAMORA
Se encuentra inscripta la defunción de _____
Ocurrida el día 13 del mes de ENERO del año 2006 a la hora 23:55 Siendo de
nacionalidad ARGENTINA de sexo MASC. en 68 años de edad, de estado civil CASADO
con _____ de Profesión JUBILADO
Domiciliado/a en L. DE ZAMORA D.N.I. LE. LE. 1
a consecuencia de PARO CARDIORESPIRATORIO NO
TRAUMATICO Hijo/a de _____
DOY FE QUE CONCUERDA con el texto del acta expresada. A pedido de parte MARCELA VITTA
expedido el presente en mi carácter de TAL de Lomas de Zamora
en LOMAS DE ZAMORA a los 14/01/06

 REPÚBLICA DEL ECUADOR USD. 3.00
Dirección General de Registro Civil, Identificación y Cedulación

CERTIFICADO DE DEFUNCIÓN

CERTIFICO: Que con número de registro de inscripción: **D-998-000047-22** en **COLOMBIA**, en la ciudad de **IPIALES**, y con fecha **7 DE MARZO DE 2019**, está inscrito el registro de defunción de:

NOMBRES Y APELLIDOS DEL FALLECIDO: WILSON DAVID ILAQUICHE GAVILANEZ.
NACIONALIDAD: ECUATORIANA. SEXO: HOMBRE. ESTADO CIVIL: SOLTERO. EDAD: 29 años.

LUGAR Y FECHA DEL FALLECIMIENTO: COLOMBIA, en la ciudad de TUMACO, 25 DE MAYO DE 2018.
CAUSA DE LA MUERTE: VIOLENTA. DOCTOR QUE DECLARA LA DEFUNCIÓN: ALBERTO MONTAÑO QUINTERO.

NOMBRES Y APELLIDOS DEL PADRE: JOSE NESTOR ILAQUICHE SUATUNCE, con cédula/pasaporte No. 0501999650
NOMBRES Y APELLIDOS DE LA MADRE: GLORIA MATILDE GAVILANEZ CHITALOGRO, con cédula/pasaporte No. 0501819809.

Nombres y Apellidos de quien solicitó la inscripción: LENIN AMARO ARCOS CADENA, cédula/pasaporte No. 1709832297, nacionalidad ECUATORIANA.

Oswaldo Patricio Yar Araujo
Consul General del Ecuador
Ipiales - Colombia

firma del delegado
OSWALDO PATRICIO YAR ARAUJO

CERTIFICO.- ES FIEL COPIA DEL ORIGINAL

Lugar y Fecha de Defunción:
TUMACO, 25 DE MAYO DE 2018

IMPRESO POR: OYAR, IPIALES, 7 DE MARZO DE 2019